

แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

กิตติศักดิ์ แซ่จ่าง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

พ.ศ. 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ชื่อวิทยานิพนธ์ แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ชื่อผู้วิจัย นายกิตติศักดิ์ แซ่จ่าง รหัสนักศึกษ 654140107

ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ปาจริย์ ผลประเสริฐ ปีการศึกษา 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา (2) เปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน (3) หาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา (4) ตรวจสอบแนวทางการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 321 คน และผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า แบบบันทึกการสนทนากลุ่มและแบบตรวจสอบ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ จัดลำดับความสำคัญ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test: Independent) การทดสอบความแปรปรวน (F-test: One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ การตระหนักรู้ในตนเอง ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ การจัดการตนเอง (2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 (3) แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม มีแนวทางที่สำคัญดังนี้ 1) สถานศึกษาควรมีการสำรวจทรัพยากรในสถานศึกษา บริบทชุมชนและสังคม 2) สถานศึกษาควรมีการประชุมสร้างความเข้าใจและตั้งเป้าหมายร่วมกัน 3) สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวกในการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม 4) ผู้บริหารควรมีการนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง พูดคุยแลกเปลี่ยนและให้กำลังใจ 5) สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและหาแนวปฏิบัติที่ดี 6) สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และ (4) ผลการตรวจสอบแนวทางการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา มีความสอดคล้อง ความถูกต้อง และความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : แนวทางพัฒนาการบริหาร, การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม, สถานศึกษาประถมศึกษา

Dissertation Title: The Development Guideline for the Administration to Enhance Emotional and Social Learning of Schools under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2

Researcher: Mr. Kitisak Sarjang; **Student ID:** 654140107;

Degree: Master of Educational Administration (Educational Administration)

Advisor: Dr. Pajaree Phonprasert, Associate Professor; **Academic Year:** 2024

Abstract

The purposes of this research were to (1) study the conditions and the problems of administration to enhance emotional and social learning of schools, (2) compare the conditions of administration to enhance emotional and social learning of schools classified by school size and working experience, (3) find the guidelines for the development of administration to enhance emotional and social learning of schools, (4) check the guidelines for the development of administration to enhance emotional and social learning of schools under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2. The samples consisted of 321 school administrators and teachers. The respondents consisted of 9 experts. The research instruments were a rating scale questionnaire, a focus group note and a correction form. The data were analyzed using percentage, frequency distribution ranking, mean, standard deviation, t-test, and F-test (One-Way ANOVA)

The results revealed that (1) In general, the conditions of administration to enhance emotional and social learning of schools was at the high level. The highest mean was self-awareness. The problem of administration to enhance emotional and social learning of schools found that the highest mean was self-regulation. (2) The comparison of the condition of the administration to enhance emotional and social learning of schools classified by working experience and school size found that there was significant difference at the level of .05. (3) The development guidelines for the administration to enhance emotional and social learning of schools after the process of focus group discussion were as follows: 1) The schools should survey the resources in schools and community and social context. 2) The schools should conduct meetings to foster mutual understanding and co-objectives. 3) The schools should support all administrators and personnel to have a training of positive psychology to enhance emotional and social learning. 4) The administrator should engage in continuous supervision and encouragement. 5) The schools should use Professional Learning Community (PLC) process for the improvement and finding best performances. 6) The schools should disseminate the operation and gather feedback from relevant persons and (4) The correction of the development guidelines for the administration to enhance emotional and social learning of schools found that the agreement, the correction and the appropriateness were at the highest levels.

Keywords : Development Guidelines, Emotional and Social Learning, Primary Schools

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์โดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ปจรรย์ ผลประเสริฐ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพัฒน์ รักพรหมงคล ประธานสาขาการบริหารการศึกษา ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยซาบซึ้งในความอนุเคราะห์ที่ได้รับ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุพันธ์ ขวัญแน่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พศุทธิพล พศุทธิกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ ขวัญมั่น ดร.อุทัย พินิจทะ และนางสาวพัชรี ศิริอุเทน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และสละเวลาในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและได้ให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำงานวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ปรากฏนามในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชัย ขวัญนา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี หลินภู และผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ บุคลากรทางการแพทย์ ที่ได้สละเวลาเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในการหาแนวทางพัฒนาสำหรับการศึกษาวิจัย

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัย ขอขอบคุณแด่บิดา มารดา คณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์จนประสบความสำเร็จ

กิตติศักดิ์ แซ่จ่าง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ด
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร.....	13
แนวคิด หลักการการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม.....	28
การสนทนากลุ่ม.....	40
บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	65

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้าง การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.....	67
ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.....	71
ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และ สังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2.....	73
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	76
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.....	78
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์ และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2.....	105
ตอนที่ 4 ผลการหาแนวทางพัฒนาพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์ และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2.....	111
ตอนที่ 5 ผลการตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์ และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2.....	123

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	153
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	153
วิธีดำเนินการวิจัย.....	153
สรุปผลการวิจัย.....	154
อภิปรายผลการวิจัย.....	162
ข้อเสนอแนะ.....	182
บรรณานุกรม.....	185
ภาคผนวก.....	193
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	194
ภาคผนวก ข ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม.....	207
ภาคผนวก ค ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	221
ภาคผนวก ง แบบสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย.....	223
ภาคผนวก จ แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบ.....	229
ภาคผนวก ฉ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ.....	245
ภาคผนวก ช หนังสือราชการ.....	248
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	254

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงการสังเคราะห์ทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม.....	33
2	แสดงข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.....	48
3	แสดงรายงานการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (NT) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2565.....	49
4	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.....	68
5	แสดงความถี่และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่งประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา.....	77
6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม.....	78
7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ตามวงจรบริหารคุณภาพ (PDCA).....	79
8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง การวางแผน (Plan).....	80
9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง การปฏิบัติตามแผน (Do)..	81
10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง การตรวจสอบ (Check).....	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act).....	83
12	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง ตามวงจรบริหารคุณภาพ (PDCA).....	84
13	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง การวางแผน (Plan).....	85
14	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง การปฏิบัติตามแผน (Do).....	86
15	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง การตรวจสอบ (Check).....	87
16	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act)	88
17	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม ตามวงจรบริหารคุณภาพ (PDCA).....	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

18	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม การวางแผน (Plan).....	90
19	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม การปฏิบัติตามแผน (Do).....	91
20	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม การตรวจสอบ (Check).....	92
21	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม การปรับปรุงแก้ไขพัฒนา ต่อเนื่อง (Act).....	93
22	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ ตามวงจรบริหารคุณภาพ (PDCA).....	94
23	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ การวางแผน (Plan).....	95
24	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ การปฏิบัติตามแผน (Do).....	96
25	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ การตรวจสอบ (Check).....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
26	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนา ต่อเนื่อง (Act)..... 98
27	แสดงปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ ในตนเอง..... 99
28	แสดงปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการ ตนเอง..... 101
29	แสดงปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ สังคม..... 102
30	แสดงปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้าง สัมพันธภาพ..... 104
31	แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และ สังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม..... 105
32	แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และ สังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม..... 106
33	แสดงค่าความแปรปรวนการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน..... 107

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
34	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม..... 108
35	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง..... 109
36	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการจัดการตนเอง..... 109
37	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการตระหนักรู้สังคม..... 110
38	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการสร้างสัมพันธภาพ..... 111
39	แสดงแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง..... 113
40	แสดงแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง..... 115

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

41	แสดงแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม.....	118
42	แสดงแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ.....	121
43	แสดงความถี่และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา.....	124
44	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการตรวจสอบแนวทางพัฒนา การบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม.....	126
45	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการตรวจสอบแนวทางพัฒนา การบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง.....	127
46	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการตรวจสอบแนวทางพัฒนา การบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง.....	133
47	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการตรวจสอบแนวทางพัฒนา การบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม.....	140
48	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการตรวจสอบแนวทางพัฒนา การบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ.....	147

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	66
2 แสดงแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา ด้วยกระบวนการ SPDCAR	181

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกยุคใหม่ BANI World (Brittle, Anxious, Nonlinear, Incomprehensible) ไม่เพียงแต่สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและซับซ้อนจากปัจจัยทางเทคโนโลยีและสถานการณ์ที่พลิกผันไม่แน่นอน แต่ยังคำนึงถึงผลกระทบทางอารมณ์ของมนุษย์ เช่น ความเครียด ความกังวล ความหดหู่ และความสับสน ซึ่งเป็นบริบทที่แตกต่างจาก VUCA World ที่เน้นความผันผวนและความซับซ้อนเชิงโครงสร้าง BANI World ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน รวมถึงระบบการศึกษา ซึ่งกำลังเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญ การศึกษาในยุค BANI World ต้องเผชิญกับความท้าทายทั้งในด้านเทคโนโลยี สังคม และจิตใจ การบริหารจัดการศึกษาจึงต้องมุ่งเน้นความยืดหยุ่น การพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อโลกที่ไม่แน่นอน การลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล และการดูแลสุขภาพจิตของผู้เรียนและบุคลากร เพื่อให้ระบบการศึกษาสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพท่ามกลางบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ปัญหาเหล่านี้จึงเป็นความท้าทายที่เหล่าผู้บริหารสถานศึกษา และผู้นำทางการศึกษา ต้องพร้อมปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (จิราเจต วิเศษดอนหวาย, 2565)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติสาระสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ใน มาตรา 54 การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีความสามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 14) และพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ยึดมั่นในศาสนา มีความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง รักมั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ และมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี ปฏิเสธสิ่งที่ผิด สิ่งชั่ว ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่มีความมุ่งหมายและหลักการว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยยึดหลักการจัดการศึกษาว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนได้

การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา, 2562, หน้า 3) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการทั้ง 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, หน้า 39) และการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (Social and Emotional Learning) เป็นประเด็นที่การศึกษายุคใหม่ให้ความสำคัญนอกเหนือจากการจัดการ เรียนรู้ตามปกติ ซึ่งองค์การระดับโลกอย่าง OECD และ UNESCO ก็ยังเตรียมส่งเสริมการเรียนรู้ทาง อารมณ์และสังคมให้นักเรียน ครู และชุมชน (นันทวัฒน์ พรหมมา และศิริวรรณ วณิชวัฒนารชัย, 2567, หน้า 78) ผลการวิจัยของ PISA for Schools ซึ่งผลวิจัยระบุว่าทักษะอารมณ์และสังคม (Social and Emotional Skill) มีความสัมพันธ์ต่อผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้พัฒนา คุณภาพชีวิตของนักเรียนในทุกระดับ โดยไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณสูง (กองทุนเพื่อความเสมอภาค ทางการศึกษา, 2565) การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม เป็นการพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ทางอารมณ์และสังคม ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่จะจัดการชีวิตของตนเองให้ประสบความสำเร็จและ มีความสุข และมีความสัมพันธ์ต่อผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ (สิริพรรณ นามละคร, 2567, หน้า 26) สถานศึกษานำการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมบูรณาการร่วมกับการเรียนการสอนปกติจึงมี ความสำคัญ ซึ่งจะสร้างแนวทางที่ยั่งยืนในการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีทั้งทางอารมณ์และสังคม ของนักเรียนในยุคปัจจุบัน

สถานการณ์ปัญหาสุขภาพจิตในเด็กและวัยรุ่นไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะปัญหา ด้านพฤติกรรม อารมณ์ และสังคมที่นำไปสู่ปัญหาด้านสุขภาพจิตและจิตเวชในระยะยาว โดยข้อมูล กรมสุขภาพจิตในปี 2565 พบว่า วัยรุ่นอายุ 10-19 ปี ประมาณ 1 ใน 7 คน และเด็กอายุ 5-9 ปี ประมาณ 1 ใน 14 คน มีความผิดปกติทางจิตประสาทและอารมณ์ โดยวัยรุ่นอายุ 13-17 ปี ร้อยละ 17.6 เคยมีความคิดทำร้ายตนเองซึ่งเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับ 3 ของวัยรุ่น นอกจากนี้ ยังพบ ปัญหา การกลั่นแกล้งรังแกกัน ปัญหาความรุนแรง การถูกทอดทิ้ง หรือการถูกทารุณกรรม ที่ส่งผลให้ เกิดปัญหาทางสุขภาพจิตมากขึ้น (ชลน่าน ศรีแก้ว, 2567) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานสถานการณ์เด็ก และเยาวชน ปี 2566 พบ เด็กและเยาวชนในระบบการศึกษายังไม่ได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็น ในโลกยุคใหม่ วัยรุ่น เยาวชนไทยมีภาวะเครียด ซึมเศร้า เสี่ยงฆ่าตัวตายมากขึ้น แต่บริการด้าน สุขภาพจิตมีจำกัด ไม่เพียงพอ ความรุนแรงในเด็กและเยาวชนมีมากขึ้น รูปแบบซับซ้อนขึ้น ซึ่งเกิด จากความไม่เข้าใจระหว่างวัยในครอบครัว ปัญหาการล้อเลียน การบูลลี่ สิ่งเสพติดในชุมชน การติด เกมและอบายมุขต่างๆ รวมถึงสุขภาพกายและใจที่เกิดจากไม่ได้รับการดูแลที่เหมาะสมกับวัย การใช้ เทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อเด็ก ทำให้เด็กสมาธิไม่ดี ผลการเรียนรู้แย่งลง ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมลดลง

(ณัฐยา บุญภักดี, 2567) จากข้อมูลสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาและบูรณาการ การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมเข้าไปในระบบการศึกษาไทย เพื่อช่วยลดปัญหาสุขภาพจิต ส่งเสริม ความมั่นคงทางอารมณ์ และพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ซึ่งมีหน้ารับผิดชอบจัดการ ศึกษาใน 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอคลองขลุง อำเภอคลองลาน อำเภอปางศิลาทอง อำเภอปางศิลาทอง อำเภอทรายทองวัฒนา อำเภอชาลวาลักษณ์บุรี มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 180 โรงเรียน โดยเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 67.22 จากข้อมูลรายงานการสังเคราะห์ผลการตรวจสอบตนเองของ สถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2566 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ระดับปฐมวัย ผลการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวม สถานศึกษามีคุณภาพอยู่ในระดับยอดเยี่ยม จำนวน 28 โรงเรียน (ร้อยละ 15.64) ระดับดีเลิศ จำนวน 112 โรงเรียน (ร้อยละ 62.57) ระดับดี จำนวน 38 โรงเรียน (ร้อยละ 21.23) ระดับปานกลาง จำนวน 1 โรงเรียน (ร้อยละ 0.56) จากผลตรวจสอบพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการตรวจสอบ พัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก พบว่า สถานศึกษามีการดำเนิน โครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ ควบคุม ร้อยละ 57.54 และมีการจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ร้อยละ 52.51 ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาโดยรวม สถานศึกษามีคุณภาพอยู่ใน ระดับยอดเยี่ยม จำนวน 19 โรงเรียน (ร้อยละ 10.56) ระดับดีเลิศ จำนวน 115 โรงเรียน (ร้อยละ 63.89) ระดับดีจำนวน 46 โรงเรียน (ร้อยละ 25.56) จากผลตรวจสอบด้านอารมณ์และสังคม พบว่า สถานศึกษามีผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมภาวะจิตสังคม ร้อยละ 65.56 ซึ่งเป็นด้านที่มี ผลการดำเนินการเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2, 2567, หน้า 6-49)

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ยังขาดแนวทางการบริหารที่ชัดเจนและสอดคล้องกับ บริบทของโรงเรียน การพัฒนาทางอารมณ์และสังคมของผู้เรียนจึงยังไม่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหาร เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานตามบริบทของสถานศึกษา ในการส่งเสริมให้นักเรียนได้เสริมสร้างทักษะชีวิต ป้องกันแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
4. เพื่อตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาสภาพ ปัญหา หาแนวทางพัฒนาและตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหาร เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตในการศึกษาดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้าง การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้าง การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสังเคราะห์ทักษะ การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม นำมาเป็นกรอบเนื้อหา ดังนี้

1. ทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม

- 1.1 การตระหนักรู้ในตนเอง
- 1.2 การจัดการตนเอง
- 1.3 การตระหนักรู้สังคม
- 1.4 การสร้างสัมพันธภาพ

และผู้วิจัยได้นำกระบวนการวงจรบริหารคุณภาพ (PDCA) มาปรับประยุกต์ใช้

ในการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

2. วงจรบริหารคุณภาพ (PDCA) ของ เดมมิง (Deming, 1986)

- 2.1 Plan - การวางแผน
- 2.2 Do - การปฏิบัติตามแผน
- 2.3 Check - การตรวจสอบ
- 2.4 Act - การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,619 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 183 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 1,436 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1973, อ้างถึงใน พรณี ลีกิจวัฒน์, 2554, หน้า 75) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 321 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แบบมีสัดส่วน ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 36 คน และครูผู้สอน จำนวน 285 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา คือ

1. สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

3. เปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์ และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และ สังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ขอบเขตด้านเนื้อหา

แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ในการศึกษาครั้งนี้ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มากำหนดเป็นกรอบในการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อหา แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาหรือศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษา มี วิทยฐานะไม่ต่ำกว่า ข้าราชการพิเศษขึ้นไป จำนวน 1 คน

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปีหรือมีวิทยฐานะชำนาญ การพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

3. ครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการหรือชำนาญการพิเศษหรือครูที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ งานแนะแนว ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา จำนวน 2 คน

4. นักจิตวิทยาหรืออาจารย์ในมหาวิทยาลัยหรือวิทยากรด้านจิตวิทยา จำนวน 2 คน

5. นักการศึกษา ที่มีคุณวุฒิทางการบริหารการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป หรือ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ไม่ต่ำกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 1 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา คือ แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์ และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา จากขั้นตอนที่ 2 มากำหนดเป็นกรอบในตรวจสอบความสอดคล้อง ความถูกต้องและความเหมาะสม ดังนี้

1. การตระหนักรู้ในตนเอง
2. การจัดการตนเอง
3. การตระหนักรู้สังคม
4. การสร้างสัมพันธ์ภาพ

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 30 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาหรือประธานกลุ่มโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่มีวิทยฐานะชำนาญการหรือชำนาญการพิเศษ ขึ้นไป จำนวน 15 คน
2. ครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะชำนาญการหรือชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ทำหน้าที่รับผิดชอบงานแนะแนวหรือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 10 คน
3. หัวหน้างานหรือครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมหรืองานแนะแนวหรือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 5 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความสอดคล้อง ความถูกต้อง และความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (Social and Emotional Learning; SEL) หมายถึง กระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้หรือกระบวนการพัฒนาทักษะที่ผู้เรียนให้ได้ฝึกทำความเข้าใจ การตระหนักรู้ในตนเอง การบริหารจัดการตนเอง การตระหนักรู้ทางสังคม การสร้างสัมพันธภาพ สามารถลดปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์ที่แสดงออกในสังคมได้อย่างเหมาะสม เป็นพลเมืองที่ดี และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมที่ดีมีองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-awareness) หมายถึง ทักษะในการรับรู้และเข้าใจ ด้านอารมณ์ความรู้สึก ด้านความคิด และพฤติกรรมทั้งในแง่บวกและแง่ลบ และเห็นคุณค่าของตนเอง มีความเชื่อมั่นและมองโลกในแง่ดี ซึ่งประกอบด้วย ด้านความคิด ด้านอารมณ์ความรู้สึก ด้านพฤติกรรม

1.2 การจัดการตนเอง (Self-management) หมายถึง ทักษะในการจัดการ ความเครียด ความกดดัน และการแสดงออกทางอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองอย่างเหมาะสม มีวินัยในการทำตามเป้าหมายของตน ซึ่งประกอบด้วย การควบคุมอารมณ์ การปรับตัว การจดจ่อกับ เป้าหมาย และการมองในมุมบวก

1.3 การตระหนักรู้สังคม (Social Awareness) หมายถึง ทักษะในการรับรู้และแสดงออกในการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม เข้าใจและเอาใจใส่ผู้อื่น ไม่ดูถูกเหยียดหยาม เคารพ และยอมรับความแตกต่างของแต่ละบุคคล ตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคม ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ การเข้าใจผู้อื่น การรับรู้ความรู้สึก การยอมรับความแตกต่าง การเคารพผู้อื่น

1.4 การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship Skills) หมายถึง ทักษะในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลและกลุ่มคน สามารถในการสื่อสารที่ชัดเจนและร่วมมือกับผู้อื่น ในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้ ตลอดจนป้องกันและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคล ซึ่ง ประกอบด้วย การสื่อสาร การแก้ไขข้อขัดแย้ง การสร้างความเชื่อมั่น การช่วยเหลือ การให้กำลังใจ

2. การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานของผู้บริหาร เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการ ปฏิบัติงาน โดยการใช้ศาสตร์และศิลป์ของผู้บริหาร ผู้วิจัยปรับประยุกต์ใช้วงจรบริหารคุณภาพ (PDCA) มาเป็นกรอบในการดำเนินการวิจัย

2.1 การวางแผน (Plan) หมายถึง สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ระบุว่า ต้องการพัฒนาอะไร ผู้บริหาร ครูร่วมตั้งเป้าหมายและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมไปในทิศทางเดียวกัน ร่วมกันออกแบบหลักสูตรหรือกิจกรรมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมเข้าไปในหลักสูตรรายวิชาต่างๆ หรือสร้างกิจกรรมเสริม ชุมนุม กิจกรรมสัมพันธ์

หรือการให้คำปรึกษา และร่วมกันกำหนดกรอบปฏิบัติในการดำเนินงานในการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม

2.2 การปฏิบัติตามแผน (Do) หมายถึง สถานศึกษาดำเนินงานเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแผนที่กำหนดไว้และลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดโครงสร้างคณะทำงานร่วมกัน และสอดแทรกการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมเข้าไปในบทเรียนทุกระดับชั้น

2.3 การตรวจสอบ (Check) หมายถึง หมายถึง การนิเทศ การติดตาม การตรวจสอบ ผลความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม จากผู้บริหาร หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และหาแนวทางแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคในระหว่างการทำงาน

2.4 การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) หมายถึง การวิเคราะห์ผลลัพธ์ของแผนปฏิบัติการหรือผลการดำเนินงานในการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม และนำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาแผนในครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

3. สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา หมายถึง ลักษณะการปฏิบัติการในการดำเนินงานที่เป็นจริงในการส่งเสริมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

4. ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคและข้อขัดข้องหรือข้อจำกัดในการดำเนินงานของโรงเรียนในการส่งเสริมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

5. เปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา หมายถึง การนำเสนอความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามต่อการดำเนินการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกัน ตามขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

6. แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้วิธีการในการดำเนินงานในการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

7. การตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา หมายถึง วิธีการ หรือกระบวนการในการตัดสินคุณค่าของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ว่ามีคุณภาพ ระดับใด โดยทำการตรวจสอบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสอดคล้อง ด้านความถูกต้อง และด้านความเหมาะสม

7.1 ความสอดคล้อง หมายถึง แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่ผู้วิจัยได้ศึกษา มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ ทฤษฎี กฎหมาย ศีลธรรมจรรยา

7.2 ความถูกต้อง หมายถึง การพิจารณาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ไปตามกฎหมาย ระเบียบ นโยบาย หรือแนวปฏิบัติของหน่วยงาน

7.3 ความเหมาะสม หมายถึง การพิจารณาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่ผู้วิจัยได้ศึกษา สอดคล้องกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและความต้องการของสถานศึกษา

8. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2567

9. ขนาดสถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนกำลังศึกษาอยู่ ตามผลการประชุมคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ครั้งที่ 5/2567 ที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2567

9.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 119 คนลงมา

9.2 สถานศึกษาขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 120-719 คน

10. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง จำนวนปีในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในโรงเรียน

11. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2567

12. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู และครูที่ปฏิบัติการหน้าที่สอนในสถานศึกษา ตามงบประมาณรายจ่ายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2567

13. การสำรวจ (Survey) หมายถึง การสำรวจความคิดเห็น ความต้องการของผู้เรียนในเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม และการสำรวจบริบทชุมชน สังคมโดยรอบสถานศึกษา

14. การสะท้อนผล (Reflection) หมายถึง การเผยแพร่ผลการดำเนินงานของโรงเรียน และรับฟังการสะท้อนผลการดำเนินงานจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการประชุมผู้ปกครอง การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนว ครูผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูผู้สอนและครูประจำชั้น สามารถนำข้อค้นพบจากการวิจัยนี้ ไปเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาตามความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สามารถนำผลการตรวจสอบ ด้านความสอดคล้อง ด้านความถูกต้อง และด้านความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา ไปใช้เป็นคู่มือในการพัฒนานโยบายการศึกษาของของสถานศึกษาหรือหน่วยงาน การศึกษาที่มีความรับผิดชอบในการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม และสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกัน สามารถนำแนวทางพัฒนาไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานในการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปแนวคิดที่มีความสำคัญและที่มีความเกี่ยวข้องในแต่ละประเด็นในการดำเนินงานวิจัย โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญที่ประกอบไปด้วยแนวคิดทฤษฎีดังต่อไปนี้

1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
 - 1.1 ความหมายของการบริหาร
 - 1.2 ความหมายของทฤษฎีการบริหาร
 - 1.3 ทฤษฎีการบริหาร
 - 1.4 กระบวนการบริหาร
 - 1.5 วงจรของเดมมิง (Deming Cycle)
2. แนวคิด หลักการการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
 - 2.1 ความหมายของการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
 - 2.2 ทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
3. การสนทนากลุ่ม
 - 3.1 ความหมายของการสนทนากลุ่ม
 - 3.2 ความสำคัญของการสนทนากลุ่ม
 - 3.3 องค์ประกอบในการจัดสนทนากลุ่ม
 - 3.4 บทบาทหน้าที่ของบุคคลากรที่เกี่ยวข้อง
 - 3.5 ขั้นตอนการสนทนากลุ่ม
4. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

ความหมายของการบริหาร

ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายของการบริหารจากนักวิชาการหลายท่าน ซึ่งได้กล่าวถึงความหมายของการบริหาร ดังนี้

สัมมา รธนิตย์ (2560, หน้า 37) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยอาศัยกระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การควบคุม และการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สุนทร โคตรบรรเทา (2560, หน้า 17) ให้ความหมายของการบริหารได้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการในการปฏิบัติงานกับคนและโดยคน เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การ

ทรงพล เจริญคำ (2562, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง ผู้บริหาร บุคลากรและพนักงานร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ในการปฏิบัติงานโดยใช้ศาสตร์และศิลป์ ทรัพยากร บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ และเทคโนโลยีร่วมกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562, หน้า 54) ได้ให้ความหมายของการบริหาร คือ ความร่วมมือกันของกลุ่มบุคคล ภายในองค์หรือหน่วยงานประเภทต่างๆ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ระบบการดำเนินงาน เทคนิคการดำเนินงานและปัจจัยทางการบริหารไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้กิจกรรมหรืองานที่ทำนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

พระมหาอุดร อุตตโร (2565, หน้า 4) ได้สรุปความหมายของการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานร่วมกันของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน

จากความหมายของการบริหารที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานโดยใช้ศาสตร์และศิลป์ของผู้บริหาร

ความหมายของทฤษฎีการบริหาร

ผู้ศึกษาได้รวบรวมความหมายของทฤษฎีการบริหารจากนักวิชาการหลายท่าน ซึ่งได้กล่าวถึงความหมายของทฤษฎีการบริหาร ดังนี้

คอร์ลีนเจอร์ (Kerlinger, 1986, p. 9, อ้างถึงใน สุนทร โคตรบรรเทา, 2560, หน้า 57) ให้ความหมายว่า ทฤษฎีเป็นชุดแนวคิด คำนิยาม และคำกล่าวที่นำเสนอปรากฏการณ์อย่างเป็นระบบ โดยกำหนดความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ไว้ เพื่ออธิบายและทำนายปรากฏการณ์นั้น

คุนท และคนอื่นๆ (Koontz et al., 1984, pp. 9-11, อ้างถึงใน ทรงพล เจริญคำ, 2562, หน้า 37) กล่าวว่า ทฤษฎีเป็นการรวมกลุ่มอย่างมีระบบและสัมพันธ์กันของหลักการ คือ ความจริงขั้นต้นที่ใช้อธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป เพื่อใช้เป็นกรอบในการอธิบายความสัมพันธ์และความหมายของหลักการ

กริฟฟิธส์ (Griffiths, 1984, p. 27, อ้างถึงใน ทรงพล เจริญคำ, 2562, หน้า 37) กล่าวว่า ทฤษฎีเป็นชุดต่อเนื่องในส่วนย่อยของกฎเชิงประจักษ์ทั้งหลาย และคำกล่าวในทฤษฎีให้รายละเอียดต่างๆ ที่อธิบายกฎเชิงประจักษ์และรวมด้านต่างๆ ของเนื้อหาเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

สัμμα รณิธย์ (2560, หน้า 34) ได้ให้ความหมายของทฤษฎี หมายถึง หลักการของเหตุและผลที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ความเชื่อ หลักการที่จะนำมาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่ถูกนำเสนอขึ้น และสามารถนำไปใช้ให้บังเกิดผลตามทฤษฎีที่กำหนด

สุนทร โคตรบรรเทา (2560, หน้า 57) ได้ให้ความหมายของทฤษฎี หมายถึง คำกล่าวที่อธิบายปรากฏการณ์บางอย่างด้วยที่มีระบบ ซึ่งทฤษฎีอาจมีช่วงตั้งแต่ชุดของกฎง่ายๆ ไปจนถึงกฎที่ซับซ้อน

ทรงพล เจริญคำ (2562, หน้า 38) ได้ให้ความหมายของทฤษฎี หมายถึง แนวคิด สมมติฐาน คำนิยาม คำกล่าวที่อธิบายปรากฏการณ์บางอย่างด้วยวิธีการมีระบบ ทฤษฎีอาจมีชุดของกฎง่ายๆ ไปจนถึงซับซ้อน ตั้งแต่ทางปรัชญาไปจนถึงทางวิทยาศาสตร์ ทฤษฎีบางอย่างเกี่ยวข้องกับคำกล่าวง่ายๆ เช่น ผลลัพธ์ของการสำรวจประชามติทางการศึกษา การสำรวจโรงเรียน การศึกษา เช่นนี้เกี่ยวข้องกับการวัดสภาพธรรมชาติของเงื่อนไขบางอย่างในเวลาใดเวลาหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นการอธิบายให้ทราบว่าคืออะไร ส่วนทฤษฎีที่ซับซ้อนกว่านั้นอาจพยายามที่จะอธิบายว่าทำไมปรากฏการณ์นั้นๆ จึงเกิดขึ้น

จากความหมายของทฤษฎีการบริหารที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า ทฤษฎี หมายถึง แนวคิด หลักการ สมมติฐาน คำกล่าวที่อธิบายในการนำเสนอปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งอย่างเป็นระบบ และสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการอธิบายความสัมพันธ์และความหมายของหลักการให้บังเกิดผลตามทฤษฎีที่กำหนด

ทฤษฎีการบริหาร

ผู้ศึกษาได้รวบรวมทฤษฎีการบริหารจากนักวิชาการหลายท่าน ซึ่งได้กล่าวถึงทฤษฎีการบริหารไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีการบริหารเชิงคลาสสิก

ทฤษฎีการบริหารเชิงคลาสสิก (Classics of Administration Theory) ประมาณ 2,000 ปี เกิดขึ้นเมื่อก่อนปีคริสต์ศักราช เป็นระยะก่อนการปฏิวัติอุตสาหกรรม (The Pre-industrial Period) ตอนต้นสมัยอียิปต์ ซึ่งมุ่งเน้นด้านวิชาการและการปกครองมากกว่าด้านอื่น (ทรงพล เจริญคำ, 2562, หน้า 139-141)

1.1 ทฤษฎีการบริหารของโสเครตีส (Socrates)

โสเครตีส (Socrates) ได้ชี้ให้เห็นว่า ครูสนทนาคำถาม หาคำตอบกับศิษย์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันเป็นกระบวนการ วิธีวิภาษ (Dialectic Method) เมื่อสนทนาแสวงหาความรู้ร่วมกัน ช่วยกันวิพากษ์และตรวจสอบกระบวนการแสวงหาความรู้ของโสเครตีส คือ กระบวนการ วิภาษวิธี (Dialectic) หลักการที่สำคัญของกระบวนการนี้คือ การนำข้อเสนอมุมมอง (Thesis) และข้อคัดค้าน (Antithesis) เป้าหมายของการแสวงหา คือ ความจริงที่ถูกต้อง (Synthesis) กระบวนการวิภาษวิธีจึงเป็นกระบวนการสำคัญ ของโสเครตีส คือ ศิลปะการ สนทนาที่โสเครตีส ใช้ระดับประกอบการสนทนาให้ดำเนินไปสู่คำตอบของปัญหาที่กำลังอภิปรายกัน วิธีนี้มีชื่อ เรียกว่า วิภาษวิธี (Dialectic) ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 5 ประการ คือ

1. สงสัย (Skeptical)
2. สนทนา (Conversation)
3. หาคำจำกัดความ (Definitional)
4. อุปนัย (Inductive)
5. นิรนัย (Deductive)

คุณธรรมตามแนวคิดของ โสเครตีส มี 5 ประการ ดังนี้

1. ปัญญา (Wisdoms)
2. ความกล้าหาญ (Courage)
3. ควบคุมตนเอง (Temperance)
4. ความยุติธรรม (Justice)
5. การปฏิบัติหน้าที่ทางศาสนา (Piety)

1.2 ทฤษฎีการบริหารของซีโนฟอน (Xenophon)

ซีโนฟอน ซีวิตอยู่ราวประมาณ 427-355 ปีก่อน คริสตกาล ซี โนฟอน (Xenophon) เป็นนักการทหารและเป็นศิษย์โสเครตีส (Socrates) เขียนหนังสือ ชื่อ Cyropaedia, Oeconomicus และ Hiero ในหนังสือ Oeconomicus เป็นงานเขียนที่ต้องการสำรวจ การบริหาร และการจัดองค์กรที่เหมาะสมของภาครัฐและเอกชน แนวคิดของซีโนฟอน มุ่งไปที่การตัดสินใจ ของปัจเจกชน ซีโนฟอน กล่าวว่า การบริหารจัดการที่ดีจะเพิ่มขนาดส่วนเกินทางเศรษฐกิจทั้งระดับ

ครัวเรือนและระดับประเทศหรือรัฐได้ การเพิ่มขนาดส่วนเกินทางเศรษฐกิจ จะสำเร็จได้ต้องอาศัยสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้

1. ด้านทักษะ ความชำนาญงาน (Skill)
2. การจัดระเบียบ คำสั่ง (Order)
3. การแบ่งงานกันทำ (Division of Labour)

ปัจจัยทั้งสามประการที่กล่าวมาเป็นหลักการขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด การบริหารทาง เศรษฐศาสตร์ การแบ่งงานกันทำจะทำให้เพิ่มปริมาณและคุณภาพของสินค้าได้ แนวคิดการแบ่งงานกันทำของซีโนฟอน เป็นการเชื่อมโยงระหว่างการกระจุกตัวของประชากร ความชำนาญการผลิต และผลผลิต ที่อธิบายไว้ในหนังสือ Cyropaedia หลักการแบ่งงานกันทำของซีโนฟอน คล้ายคลึงกับของพลาโต

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการบริหารเชิงคลาสสิก มุ่งเน้นด้านวิชาการและการปกครองมากกว่าด้านอื่น มีการบังคับบัญชาจากบนลงล่าง เป็นการบริหารแบบอาศัยประสบการณ์ บริหารอย่างไม่เป็นระบบ

2. ทฤษฎีการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์

มนุษย์มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ นับตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์ ชาวโรมัน ชาวอินเดียแดง และชาวเอเชียโดยการศึกษาจากโบราณสถานต่างๆ ที่มีอยู่ทั่วโลกและประเทศต่างๆ ก็ได้มีการพัฒนาทางค่านอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางเทคนิควิธีการผลิต การใช้เครื่องจักร ระบบโรงงาน โดยรัฐบาลเองก็เริ่มเข้ามามีบทบาทในด้านธุรกิจ การบริหารในสมัยนี้จึงเน้นเรื่องของวิธีการผลิต (Method of Production) การแสวงหาวิธีการที่จะทำให้งานมีประสิทธิภาพ แก้ไขเรื่องความไม่เสมอภาค และการใช้ทรัพยากรการบริหารอย่างคุ้มค่า ซึ่งเป็นแนวคิดทางการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ มีนักปราชญ์และนักทฤษฎีการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์หลายท่าน ดังต่อไปนี้ (ทรงพล เจริญคำ, 2562, หน้า 164 -173)

2.1 ทฤษฎีการบริหารของทาวน์ (Towne)

ทาวน์ (Towne, 1904, p. 68, อ้างถึงใน ทรงพล เจริญคำ, 2562, หน้า 164) เป็นประธานบริษัทเยลและทาวน์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เสนอบทความเรื่องวิศวกรรมในฐานะนักเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการเคลื่อนไหวทางแนวความคิดการบริหารจัดการในการผลิตให้ความสำคัญแก่ลูกจ้างที่ ความสำเร็จในการทำงานให้ได้รับค่าจ้างและเบี่ยงประกันภัย ส่งผลให้มีประสิทธิภาพ

2.2 ทฤษฎีการบริหารของเทย์เลอร์ (Taylor)

เทย์เลอร์ (Taylor) มีความเชื่อว่า คนงานถูกจูงใจด้วยผลตอบแทนทางเศรษฐกิจซึ่งจำนวน ผลตอบแทนมีความสัมพันธ์กับผลผลิตของงานที่เกิดขึ้น แนวคิดของเทย์เลอร์

ทำให้บทบาทและภารกิจของการบริหารเปลี่ยนไปจากเดิม โดยเน้นให้เห็นว่าการบริหารเป็นศาสตร์ (Science) ที่มีเหตุผลมากกว่าเป็นการกระทำ (Practice) ตามใจชอบของแต่ละบุคคล จากแนวคิดนี้ หน้าที่ของการบริหารที่ดี จึงเป็นการค้นหาและพัฒนาวิธีการทำงานของคนโดยใช้หลักวิชาการและเหตุผล แทนวิธีการที่ทำอะไรตามใจชอบและขาดหลักการ เทย์เลอร์ จึงเป็นต้นแบบของ แนวคิด เพื่อค้นหาวิธีการทำงานที่ดีที่สุด (The One Best Way) เขาได้ทำการเคลื่อนไหว แนวความคิดนี้ อย่างเคร่งครัดเขาจึงติดตามผลการทดลองอย่างต่อเนื่อง โดยมีหลักการบริหารการจัดการเชิง วิทยาศาสตร์ดังนี้

1. ความชำนาญเฉพาะด้าน (Specialization) คือ เลือกคนที่มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้าน ซึ่งเชื่อมโยงกับการแบ่งงานกันทำ เช่น การแบ่งงานกันทำในโรงงานผลิต เสื้อผ้าสำเร็จรูป เสื้อสำเร็จรูปหนึ่งตัวจึงผ่านมือคนงานแต่ละขั้นตอนหลายคน ซึ่งเขามองว่า การแบ่งงานกันทำจะทำให้ได้เสื้อเพิ่มมากขึ้น
2. วิธีการทำงานที่ดีที่สุด (The One Best Way) แต่ละภารกิจจะต้อง มีวิธีการทำงานที่ดีที่สุด โดยศึกษาเวลาและแรงจูงใจ การเคลื่อนไหว (Time and Motion Study) เพื่อให้ภารกิจต่อเนื่องกัน จึงต้องแบ่งงานกันทำและเรียงลำดับกระบวนการทำงานอย่างเหมาะสม เช่น การก่ออิฐ ตำแหน่งที่คนงานยืนกองก้อนอิฐ และถังปูนต้องสัมพันธ์กัน ไม่ไกลกันเกินไปจนต้อง เอื้อมเพราะจะทำให้คนงานเมื่อยล้า ปูนต้องผสมแต่พอดีและมีปริมาณที่พอเหมาะต่อการใช้งาน กองอิฐต้องเรียงอย่างเป็นระเบียบเพื่อไม่ให้เสียเวลาคว่ำครวเอาदानไหนออก หรือในโรงงานเย็บผ้า คนตัดผ้าก็ต้องอยู่ใกล้กับคนเย็บผ้าเพื่อไม่ให้เสียเวลาในการเดินของการทำงาน
3. ระบบค่าตอบแทนแบบจูงใจ (Incentive Wage System) เป็น เครื่องมือในการบังคับให้คนงานทำงานทั้งทางตรงและทางอ้อม การบังคับทางตรงคือการกำหนด มาตรฐานขั้นต่ำของการทำงาน เพื่อให้คนงานทำงานตามเกณฑ์ที่กำหนดเอาไว้ เช่น คนตัดผ้าต้อง ตัดผ้าให้ได้วันละ 400 ชิ้น จึงจะได้ค่าแรงตามที่กำหนดส่วนการบังคับทางอ้อมคือ หากคนงานคนใด สามารถทำงานได้สูงกว่า มาตรฐานก็จะได้ค่าแรงเพิ่ม คนงานจึงทำงานเพิ่มขึ้นเพราะอยากได้ค่าแรง เพิ่ม
4. ได้ผลผลิตมากก็ได้เงินมาก (More Production More Money) ในมุมมองของนายจ้างคือ หากได้ผลผลิตมากก็จะได้กำไรส่วนมูมองของลูกจ้างคือ หากได้ ผลผลิตมากก็จะได้ค่าจ้างมาก
5. การใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากร (Full Utilization of Resources) เช่น คนงาน ทำงานเต็มที่มีหรือเครื่องจักรทำงานเต็มที่

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการบริหารการเชิงวิทยาศาสตร์ เป็นการศึกษาเวลาการ เคลื่อนไหวเพื่อให้งานที่ใช้เวลาและกำลังน้อยที่สุด การแบ่งงานออกเป็นส่วนใหญ่และตามความ

ชำนาญการมีมาตรฐานการจัดแบ่งงานออกเป็นส่วนๆ ทำให้เกิดลักษณะงานที่ทำเป็นประจำมีมาตรฐานที่ชัดเจนและแน่นอน มีเอกภาพในการบังคับบัญชา

3. ทฤษฎีการบริหารเชิงพฤติกรรมศาสตร์

นักทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Scientists) มีความเห็นว่า รูปแบบเชิงเหตุผลและเชิงเศรษฐศาสตร์ของนักทฤษฎีแบบดั้งเดิม และรูปแบบทางสังคมของนักมนุษยสัมพันธ์ให้ภาพรวมของผู้ปฏิบัติงานในองค์การยังไม่สมบูรณ์นัก ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (สุนทร โคตรบรรเทา, 2560, หน้า 90-100)

3.1 ทฤษฎีความร่วมมือของบาร์นาร์ด

เชสเตอร์ ไอ บาร์นาร์ด (Chester I. Bernard) เป็นผู้บุกเบิกทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์เป็นคนแรก บาร์นาร์ด ปฏิบัติงานในตำแหน่งประธานบริษัทโทรศัพท์ชื่อ นิวเจอร์ซีย์ เบลล์ เทลเลโฟน อยู่หลายปี จากประสบการณ์ของการเป็นผู้บริการธุรกิจระดับสูง และมีผลงานเขียนตำราด้าน สังคมศาสตร์และจิตวิทยาองค์การมีผลงานเขียนตำราเล่มนี้เป็นหนังสืออมตะทางการจัดการและการบริหารเล่มหนึ่งในไม่กี่เล่มของโลก ชื่อว่า หน้าทีของผู้บริหารธุรกิจระดับสูง ซึ่งทำให้ได้ทฤษฎีระบบความร่วมมือ สารสำคัญของทฤษฎี หลักการสำคัญในระบบความร่วมมือของบาร์นาร์ด คือ ความพยายามบูรณาการ หลักมนุษยสัมพันธ์กับการจัดการ/การบริหารแบบดั้งเดิมเข้าเป็นกรอบแนวคิดเดียวกัน โดยมีเงื่อนไขสำคัญ 2 ประการ ถ้าผู้จัดการหรือผู้บริหารต้องการให้ได้ความร่วมมือจากผู้ปฏิบัติงาน ความสำเร็จขององค์การ เงื่อนไขนั้น 2 ประการ ได้แก่

1. ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ซึ่งหมายถึงระดับการบรรลุเป้าหมายทั่วไปของ องค์การนั้นคือ บรรลุเป้าหมายในเชิงปริมาณ ผู้จัดการหรือผู้บริหารต้องเน้นประสิทธิภาพเป็นเงื่อนไขแรก

2. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง แรงจูงใจของแต่ละบุคคล ในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในองค์การเป็นเงื่อนไขประการที่สอง

3.2 ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs)

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ คือ แนวคิดทางจิตวิทยาที่เสนอว่ามนุษย์จะถูกกระตุ้นให้เติมเต็มความต้องการขั้นพื้นฐานในลำดับต้นก่อนที่จะมีพัฒนาความต้องการนี้ออกไปจากด้านล่างสู่ด้านบน ซึ่งคือความต้องการด้านต่างๆ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์มักจะถูกแสดงด้วยรูปภาพพีระมิด ซึ่งสิ่งที่อยู่ล่างสุดคือความต้องการขั้นพื้นฐานมากที่สุด และลำดับที่สูงขึ้นจะเป็นความต้องการที่มีความซับซ้อนขึ้นจนถึงยอดของพีระมิด ความต้องการที่อยู่ด้านล่างจะต้องถูกเติมเต็มก่อนที่มนุษย์จะมีความสนใจความต้องการในขั้นถัดไป ดังนี้

1. กายภาพ (Physiological) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้เช่น อาหาร น้ำ อากาศ การนอนหลับนอกจากนี้ยังรวมไปถึงสิ่งพื้นฐานอื่นๆ เช่น ที่พักหลบภัย เครื่องนุ่งห่ม สารอาหารที่เหมาะสม และมาสโลว์ยังรวมการสืบพันธุ์ด้วย เพราะการสืบพันธุ์เป็นการเอาชีวิตรอดของเผ่าพันธุ์

2. ความปลอดภัย ความมั่นคง (Safety, Security) ความต้องการในลำดับนี้มีความซับซ้อนมากขึ้น มนุษย์อยากจะควบคุมและดูแลสิ่งต่างๆ ในชีวิต ดังนั้นความปลอดภัยและความมั่นคงจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ โดยตัวอย่างของความความต้องการด้านนี้คือ ความมั่นคงทางการเงิน ความปลอดภัยของสุขภาพ ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ ความปลอดภัยทางอาชญากรรม เช่น การไม่เศร้าเสียใจ ไม่ร้อนใจ วิตกกังวล หรือสภาวะที่เป็นลบ ความมั่นคงทางในการมีชีวิตที่ดี เพราะเราต้องการคาดเดาว่าอะไรจะเกิดขึ้นอย่างที่มีนัยเป็นไป เราไม่ชอบความเสี่ยงที่ดูแล้วเป็นไปได้ไม่ได้

3. ความรักหรือการเป็นเจ้าของ (Love, Sense of Belongings) มีความสัมพันธ์ที่ดี ได้รับความรัก หรือรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ความต้องการนี้เป็นความต้องการที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งเป็นความต้องการทางด้านสังคม (Social Needs) โดยที่สภาวะอารมณ์ ความสัมพันธ์เหล่านี้จะกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ตามมา เพื่อน ความรักในเชิงโรแมนติก ครอบครัว ความเป็นกลุ่ม ความเชื่อใจและความสนิท ความต้องการในขั้นนี้ยังรวมไปถึงการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มต่างๆ เช่น เพื่อนร่วมงาน ครอบครัว กลุ่มทางศาสนา ด้วยเช่นกัน

4. ความเคารพ (Esteem) ความต้องการด้านความเคารพเกิดขึ้นเมื่อความต้องการด้านอื่นๆ ได้รับการตอบสนองแล้ว ในระดับนี้เราต้องการความเคารพนับถือจากคนอื่น ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นความต้องการที่จะเป็นใครสักคนหรือมีความภูมิใจ เกิดความเชี่ยวชาญในทักษะต่างๆ ความต้องการที่จะได้รับการเคารพจากคนอื่น เช่น การมีชื่อเสียง ศักดิ์ศรี ความต้องการด้านนี้ยังรวมไปถึงสิ่งต่างๆ เช่น ความรู้สึกมีคุณค่า หรือ self-esteem เช่นกัน คนที่สามารถตอบสนองความต้องการด้านความเคารพจะมีความรู้สึกมั่นใจในความสามารถของตนเอง ในขณะที่คนที่ขาด self-esteem และการเคารพจากคนอื่น อาจทำให้เกิดความรู้สึกด้อยค่ากว่าคนอื่น ซึ่งมาสโลว์กล่าวว่าความต้องการการยอมรับนี้เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในเด็กและวัยรุ่น

5. การบรรลุความหมายหรือความสมบูรณ์ของชีวิต (Self-actualization) เป็นสิ่งที่อยู่สูงสุดในระดับของความต้องการตามทฤษฎีของมาสโลว์ ซึ่งหมายถึงการตระหนักในความสามารถของคนๆ หนึ่ง ความต้องการที่จะเป็นในสิ่งที่คนๆ หนึ่งสามารถเป็นได้ เป็นสิ่งที่มีความเฉพาะเจาะจง เช่น คนๆ หนึ่งถูกเติมเต็มจากตัวเองในการทำบางอย่างให้ดีที่สุด เป็นการบรรลุศักยภาพของตัวเอง และพัฒนาตัวเองเช่น บางคนอาจต้องการเป็นพ่อแม่ในอุดมคติ

บางคนอาจต้องการมีความเป็นเลิศด้านกีฬา บางคนอาจต้องการใช้ความคิดสร้างสรรค์ ประดิษฐ์
วาดภาพ อย่างเต็มศักยภาพ

3.3 ทฤษฎีคนเกลียดคร้านและคนขยันของแมคเกรเกอร์

แมคเกรเกอร์ เชื่อว่า คนส่วนใหญ่ตามทฤษฎีเอกซ์ (Theory X) เป็นคนเกลียด
คร้านปฏิบัติงาน ถ้าเลี้ยงได้เป็นเลี้ยง ถ้าหลบได้เป็นหลบ และต้องการการบังคับ ควบคุมจากผู้มี
อำนาจเหนือกว่าในองค์กร ส่วนทฤษฎีวาย (Theory Y) แมคเกรเกอร์ เชื่อว่าคนส่วนน้อยเป็นคนขยัน
ต้องการการยอมรับนับถือ การได้รับคำชมเชย และความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน

ทฤษฎีเอกซ์ (Theory X) ของแมคเกรเกอร์ มีสมมติฐานว่า

1. ส่วนใหญ่ไม่ชอบทำงาน (เกลียดคร้านทำงาน)
2. ไม่มีความกระตือรือร้น
3. มีความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาต่ำ
4. มีแรงจูงใจต่ำ
5. ต้องการการบังคับจากผู้มีอำนาจ

ส่วนทฤษฎีวาย (Theory Y) ของแมคเกรเกอร์ มีสมมติฐานว่า

1. การทำงานเป็นเรื่องสนุกเหมือนการเล่น (ขยันทำงาน)
2. มีความทะเยอทะยานสูง (กระตือรือร้น)
3. มีความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาสูง
4. มีแรงจูงใจสูง
5. ควบคุมตนเองได้ (ชอบมีเสรีภาพ)

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการบริหารเชิงพฤติกรรมศาสตร์ มุ่งเน้นการแสดงออก ความต้องการ
ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในการดำเนินงาน และการดำเนินงานโดยอาศัยความร่วมมือใน

4. ทฤษฎีการบริหารเชิงมนุษย์สัมพันธ์

ทฤษฎีมนุษย์สัมพันธ์มีจุดเริ่มต้นจากผลงานวิจัยระยะยาวติดต่อกันหลายชิ้น
ของเมโย และคณะ โดยให้ความสำคัญของคนในการปฏิบัติงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (สุนทร
โคตรบรรเทา, 2560, หน้า 84-85)

4.1 ทฤษฎีคนใช้เป็นศูนย์กลางของโรเจอร์ส

โรเจอร์ส ได้พัฒนาวิธีดำเนินการ ในด้านการศึกษา ด้านอุตสาหกรรม ระหว่าง
ที่ร่วมงานอยู่กับเมโย และคณะ นอกจากนี้ ยังได้คิดทฤษฎีบทบาทโดยคนใช้เป็นศูนย์กลาง ซึ่งให้
พื้นฐานในทฤษฎีบทมนุษย์สัมพันธ์ด้วย ตามแนวคิดของโรเจอร์สเห็นว่า การเข้าใจพฤติกรรมมนุษย์
ได้ดีที่สุดมาจากการอ้อมการอ้างอิงภายใน (Internal Frame of Reference) ของแต่ละบุคคล ผู้ที่อยู่ใน
โลกของประสบการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้ที่พยายามทำให้สภาพความเป็นมนุษย์ของ

ตนเองเป็นจริงคงอยู่และดำเนินต่อไป ทฤษฎีคนไข้เป็นศูนย์กลางยังดัดแปลงมาใช้ในวงการธุรกิจเป็น การจัดการโดยลูกค้าเป็นศูนย์กลาง (Client-centered Services) ในวงการทนายความและกฎหมาย ใช้การบริการโดยลูกค้าเป็นศูนย์กลาง และในวงการศึกษามีการจัดการสถานโดยผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง และการให้บริการโดยเด็กเป็นศูนย์กลาง เป็นต้น

4.2 ทฤษฎีกลุ่มย่อยของโฮมมานส์

โฮมมานส์ (Homans, 1950, อ้างถึงใน สุนทร โคตรบรรเทา, 2560, หน้า 85) ให้ความสนใจกับกลุ่มย่อย และมีแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นองค์รวม (Totality) ของโครงสร้างกลุ่ม (Group Structure) และการทำหน้าที่กลุ่ม (Group Function) ซึ่งเป็นที่สนใจของนักทฤษฎีและ นักปฏิบัติโดยทั่วไปเป็นจำนวนมาก ทฤษฎีกลุ่มย่อยของโฮมมานส์มีสาระสำคัญ กลุ่มจะเกิดขึ้นได้ และดำรงอยู่ต่อไปได้ ต้องมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. กิจกรรม (Activity)
2. ปฏิสัมพันธ์ (Interaction)
3. อารมณ์ร่วม (Sentiment)

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการบริหารเชิงมนุษย์สัมพันธ์ ยึดหลักการทำงาน มุ่งงานและให้ ความสำคัญของคนในการปฏิบัติงานด้วย การปฏิบัติงานจะมีประสิทธิภาพได้นั้น ต้องมีระบบการ ทำงานที่เป็นพลวัต คือ มีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา โดยสอดคล้องกับส่วนที่เป็นกายขององค์กร จึงจะส่งผลให้การบริหารจัดการองค์กรมีประสิทธิภาพ นำหลักการการบริหารจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ มาพัฒนาโดยให้ความสำคัญด้านจิตใจของคนในการปฏิบัติงาน

จากทฤษฎีการบริหารการศึกษาที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า ทฤษฎีการบริหารเป็นกลไก ขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายผู้บริหารต้องเข้าใจหลักการและแนวคิดทางการบริหารเพื่อจัดการ องค์กรอย่างมีประสิทธิภาพหลักการและแนวคิดทางการบริหารสามารถปรับใช้กับองค์กรได้หลากหลาย รูปแบบการนำแนวคิดทางการบริหารไปใช้ ผู้บริหารต้องมีความรู้ทางทฤษฎีจากการศึกษาและ ประสบการณ์จากการฝึกอบรมหรือการทำงาน การที่จะเป็นผู้บริหารที่มีความสามารถนั้น ผู้บริหาร ต้องผสมผสานหลักการทางทฤษฎีกับประสบการณ์เข้าด้วยกันเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ได้ผลดี

กระบวนการบริหาร

ได้มีนักวิชาการและองค์กรต่างๆ ได้คิดค้นวิจัยในกระบวนการบริหารการศึกษาไว้ดังนี้

กูลลิค และเออวิก (Gulick & Urwick, 1973, pp. 47-88, อ้างถึงใน ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล, 2564, หน้า 50) ได้นำมาปรับต่อยอดเป็นที่รู้จักกัน ดีในตัวย่อที่เรียกว่า “POSDCoRB” กลายเป็นคัมภีร์ของการจัดการองค์การในต้นยุคของศาสตร์การบริหาร ซึ่งตัวย่อแต่ละตัวมีความหมาย ดังนี้

1. Planning หมายถึง การวางแผน

2. Organizing หมายถึง การจัดองค์การ
3. Staffing หมายถึง การจัดคนเข้าทำงาน
4. Directing หมายถึง การสั่งการ
5. Coordinating หมายถึง ความร่วมมือ
6. Reporting หมายถึง การรายงาน
7. Budgeting หมายถึง งบประมาณ

ฟาโยล์ (Fayol, 1976, pp. 121-123, อ้างถึงใน ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล, 2564, หน้า 51) ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งทฤษฎีการจัดการตามหลักการบริหาร ฟาโยล์เป็นชาวฝรั่งเศสและเป็นผู้บริหารระดับสูงในอุตสาหกรรม ซึ่งตามแนวความคิดของฟาโยล์ การที่จะทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์นั้น ประการแรก ฟาโยล์เห็นว่าผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่ทางการบริหาร ซึ่งประกอบด้วย

1. วางแผน (Planning)
2. การจัดองค์การ (Organizing)
3. การสั่งการ (Commanding)
4. การประสานงาน (Coordination)
5. การควบคุม (Controlling)

จากกระบวนการบริหารการศึกษาที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารการศึกษา คือ รูปแบบหรือขั้นตอนที่เป็นกลไกและตัวประสานที่สำคัญในการประมวล ผลักดัน และกำกับให้ปัจจัยต่างที่เป็นทรัพยากรการจัดการประเภทต่างๆ ให้สามารถดำเนินไปได้โดยมีประสิทธิภาพ ทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์

วงจรของเดมมิง (Deming Cycle)

ความเป็นมาของวงจรของเดมมิง (Deming Cycle)

ผู้วิจัยได้ศึกษาความเป็นมาของวงจรของเดมมิง (Deming Cycle) ซึ่งมีนักวิชาการและองค์กรต่างๆ ได้กล่าวไว้ดังนี้

เดมมิง (Deming) ได้คิดกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA ที่ชีวฮาร์ด (Shewhart) เป็นผู้คิดและเดมมิง (Deming) นำมาเผยแพร่ จึงเป็นที่รู้จักในนาม “วงจรของเดมมิง” (Deming Cycle) หลักของวงจร PDCA หรือวงจรของเดมมิง (Deming Cycle) คือ การปรับปรุงคุณภาพเป็นการเดินทางไม่ไขว่เป้าหมาย เพราะการปรับปรุงคุณภาพไม่มีวันสิ้นสุด (Melnik & Denzler, 1996, p. 305, อ้างถึงใน ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล, 2564, หน้า 54)

เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ (2561) ได้สรุปว่า วงจรการควบคุมคุณภาพ (PDCA Cycle) หรือวงจรเดมมิง (Deming Cycle) คือ แนวคิดการพัฒนาการทำงานเพื่อควบคุม

คุณภาพงานให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พัฒนามาจากแนวคิดของ ชิวฮาร์ท (Shewhart) นักสถิติ ในงานอุตสาหกรรมต่อมาแนวคิดนี้เริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นเมื่อเดมมิง (Deming) นักจัดการบริหาร คุณภาพ ได้นำเสนอและเผยแพร่ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของพนักงาน ภายในโรงงานให้ดีขึ้น ซึ่งจะใช้ในการค้นหาปัญหาอุปสรรคในขั้นตอนการทำงานโดยพนักงาน จนเป็นที่รู้จักกันในชื่อว่า วงจรเดมมิงหรือวงจร PDCA

ปี ค.ศ. 1982 เดมมิง (Deming) ได้เขียนหนังสือ Out of Crisis และ the New Economic for Industry Government Education ที่รวบรวมหลักการต่างๆ ตามแนวคิดของ เดมมิง (Deming) 14 ปัจจัยหลัก ในการบริหารจัดการเพื่อควมมีประสิทธิภาพขององค์กร (ทรงพล เจริญคำ, 2562, หน้า 188) คือ

1. ผู้บริหารสูงสุดต้องมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงผลิตภัณฑ์และการบริการอย่างต่อเนื่อง พร้อมด้วยแผนงานที่ทำให้สามารถแข่งขันและคงอยู่ในธุรกิจ
2. แสวงหาปรัชญาใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้และต้องเข้าใจว่าเราอยู่ในยุคเศรษฐกิจใหม่ที่ไม่อาจมีความล่าช้า ผิดพลาด และมีสินค้าหรือบริการที่เต็มไปด้วยความบกพร่อง
3. ยุติการทำงานที่ต้องขึ้นอยู่กับตรวจสอบ คุณภาพต้องเป็นที่ฝังอยู่ในตัวสินค้าหรือบริการและกระบวนการ (Built in) และต้องป้องกันข้อบกพร่องไม่ใช่ตามไปแก้ไข
4. ยุติแนวปฏิบัติที่มุ่งแต่ผลกำไร จากการขายอย่างเดียว ต้องวางมาตรการด้านคุณภาพควบคู่กันไปด้วย พร้อมกับยกเลิกการค้ากับผู้ส่งมอบที่ไม่สามารถทำได้ตามระดับคุณภาพที่ตั้งไว้
5. ผู้บริหารต้องค้นหาและแก้ไขปัญหากับระบบงานอย่างต่อเนื่องในทุก ระบบ กระบวนการของระบบ
6. นำเทคนิคการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานทันสมัยมาใช้
7. ต้องเปลี่ยนความรับผิดชอบของหัวหน้างานจากเป้าหมายที่เป็นปริมาณมาเป็นคุณภาพ ซึ่งจะเกิดผลลัพธ์ในทางที่เพิ่มปริมาณได้เอง บริหารต้องแก้ไขปัญหาก็ที่ได้รับรายงานเกี่ยวกับของเสียและเครื่องจักร เครื่องมือที่เสียอย่างเร่งด่วน
8. จัดความหวาดกลัวในการทำงานให้หมดไปเพื่อการทำงานมีประสิทธิภาพ
9. กำจัดข้อพิพาทระหว่างหน่วยงาน บุคลากรในแต่ละฝ่ายร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อค้นหาปัญหาในการผลิตและการบริการที่มาจากงานที่ไม่มีคุณภาพ
10. กำจัดคำขวัญ และคติพจน์ทั้งหลายออกไป สร้างผลผลิตโดยไม่ต้องมีสิ่งเหล่านั้น
11. กำจัดมาตรฐานของงานที่มุ่งแต่เอาตัวเลข
12. จัดตั้งกิตติขวาทที่จะทำให้คนงานเกิดความภาคภูมิใจในผลงานที่มีคุณภาพ

13. จัดทำโครงการอย่างเข้มแข็งที่จะเป็นการให้ความรู้และฝึกอบรมพนักงาน

14. กำหนดแนวทางให้ผู้บริหารระดับสูงผลักดันแนวปฏิบัติทั้ง 13 ข้อให้

เกิดขึ้นเป็นรายวัน

จากความเป็นมาของวงจรของเดมมิง (Deming Cycle) ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA พัฒนามาจากแนวคิดของ ชิวฮาร์ต (Walter Shewhart) นักสถิติ ในงานอุตสาหกรรม ต่อมาแนวคิดนี้เริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นเมื่อ เดมมิง (dwards Deming) นักจัดการบริหารคุณภาพ ได้นำเสนอและเผยแพร่ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของพนักงานภายในโรงงานให้ดีขึ้น ซึ่งจะใช้ในการค้นหาปัญหาอุปสรรคในขั้นตอนการทำงาน จึงเป็นที่รู้จักในนามวงจรของเดมมิง (Deming Cycle)

ขั้นตอนวงจรของเดมมิง (Deming Cycle)

มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายขั้นตอนวงจรของเดมมิง ดังนี้

เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ (2561) ได้สรุปแนวคิดวงจร PDCA เป็นแนวคิดที่ง่าย ไม่ซับซ้อน สามารถนำไปใช้ได้เกือบจะทุกกิจกรรม จึงทำให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมากขึ้นทั่วโลก PDCA เป็นอักษรนำของภาษาอังกฤษ 4 คำ คือ

1. การวางแผน (Plan) คือ การวางแผนการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการทำงานที่ได้ผลงาน การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การพัฒนาสิ่งใหม่ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน มีส่วนที่สำคัญ เช่น การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินการ และกำหนดงบประมาณที่จะใช้ การวางแผนที่ดีควรต้องเกิดจากการศึกษาที่ดี มีการวางแผนไว้รัดกุมรอบคอบ ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของงานและเหตุการณ์ แผนที่ได้ต้องช่วยในการคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นและสามารถช่วยลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้ การวางแผนควรมีการกำหนด

1.1 การกำหนดเป้าหมาย

1.2 วัตถุประสงค์

1.3 กำหนดผู้รับผิดชอบ

1.4 ระยะเวลาดำเนินการ

1.5 งบประมาณที่กำหนด

1.6 มีการเสนอเพื่อขออนุมัติก่อนดำเนินการ

2. การปฏิบัติตามแผน (Do) คือ การดำเนินการเพื่อให้ได้ตามแผนที่มีการกำหนดไว้ อาจมีการกำหนดโครงสร้างคณะทำงานรองรับการดำเนินการ เช่น คณะกรรมการ ฯลฯ กำหนดวิธีในการดำเนินงาน ขั้นตอน ผู้ดูแลรับผิดชอบ ผู้ตรวจสอบและทำการตรวจสอบผลการปฏิบัติการควรมี

2.1 มีคณะทำงานคอยควบคุม กำหนดนโยบาย ติดตามตรวจสอบ
การทำงาน

2.2 มีการกำหนดขั้นตอนที่ชัดเจน

2.3 มีวิธีการดำเนินการที่สามารถดำเนินการได้จริง ไม่ยากจนเกิน

ความสามารถของผู้ที่จะทำ

2.4 มีผู้รับผิดชอบดำเนินการที่ชัดเจน เพียงพอ

2.5 มีระยะเวลาที่กำหนดที่เหมาะสม

2.6 มีงบประมาณในการทำงาน

3. การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check) คือ ขั้นตอน que เริ่มเมื่อมีการดำเนินโครงการตามข้อ 2 ควรจะต้องทำการตรวจสอบผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่อาจตรวจสอบในส่วน การตรวจสอบผลงานการดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามขั้นตอน และการตรวจสอบผลงานตามเป้าหมายของแผนงานที่ได้มีการกำหนดไว้ ในการตรวจสอบนี้เราอาจสามารถทำได้เองโดยใช้คณะกรรมการที่รับผิดชอบในแผนการดำเนินงานภายในเป็นการตรวจสอบตนเอง แต่การใช้คนภายในอาจทำให้ขาดความน่าเชื่อถือหรือตรวจสอบผลได้ไม่เต็มที่ จะดีหากมีการตั้งคณะตรวจสอบจากภายนอกมาช่วย เพราะน่าจะได้ผลการตรวจสอบที่ดีกว่าทีมงานภายใน เพราะอาจมีปัญหาช่วยกันตรวจสอบผลให้ดีขึ้นจริง แนวทางที่จะใช้ในการตรวจสอบ เช่น

3.1 กำหนดวิธีการตรวจสอบแยกให้ชัดเจนสามารถทำได้ง่าย

3.2 มีรูปแบบการตรวจสอบตรงกับเป้าหมายในงานที่ทำ

3.3 มีคณะผู้ที่จะเข้าทำการตรวจสอบที่มีความรู้เพียงพอ

3.4 แนวคำตอบผลของการตรวจสอบ ต้องสามารถตอบโจทย์และตรงกับ

วัตถุประสงค์ที่วางไว้

3.5 เน้นการตรวจสอบปัญหา / จุดอ่อน / ข้อดี / จุดแข็ง ที่มีในการ

ดำเนินการ

4. การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) คือ การนำผลตรวจสอบที่ได้มาทำการวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาแผนการปรับปรุงต่อไป ในส่วนนี้ควรจะเสนอแนะปัญหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาระบบที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีกไม่มีที่สิ้นสุด

4.1 ทำการระดมสมอง เพื่อหาทางแก้ไข ปัญหา / จุดอ่อน / ข้อดี / จุดแข็ง ที่พบ ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

4.2 นำผลที่ได้จากการระดมสมองเสนอผู้เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาใช้

วางแผนต่อไป

4.3 กำหนดกลยุทธ์ในการจัดทำแผนครั้งต่อไป

4.4 กำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินงานครั้งต่อไป

ทรงพล เจริญคำ (2562, หน้า 188) ได้สรุปว่า Deming Cycle การบริหารสมัยใหม่ยึดเป็นแนวทางสำคัญอยู่ในแทบทุกเรื่อง เกี่ยวข้องกับด้านคุณภาพประกอบด้วย Plan Do Check Act (PDCA) ดังนี้

1. Plan หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ ครอบคลุมถึง การกำหนดหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน การวางแผนการจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบผู้ดำเนินการและกำหนดงบประมาณที่จะใช้การเขียนแผนอาจปรับเปลี่ยน ได้ตามความเหมาะสมของลักษณะการดำเนินงาน การวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตและช่วยลดความสูญเสียต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

2. Do หมายถึง การดำเนินการตามแผน ประกอบด้วยการมีโครงสร้างรองรับการดำเนินการ เช่น คณะกรรมการ หน่วยงานของคณะ มีวิธีการดำเนินการ เช่น มีการประชุมของคณะกรรมการ มีการจัดการเรียนการสอน มีการแสดงความจำนงขอรับนักศึกษาไปยังทบวงมหาวิทยาลัย และมีผลของการดำเนินการ เช่น รายชื่อนักศึกษาที่รับในแต่ละปี

3. Check หมายถึง การตรวจสอบแผน ประกอบด้วย การตรวจสอบโครงสร้างที่รองรับ การดำเนินการตรวจสอบ ขั้นตอนการดำเนินงาน และการตรวจสอบผลของการดำเนินงานตามแผนที่ได้ตั้งไว้ โดยในการตรวจสอบดังกล่าวสามารถทำได้เอง โดยคณะกรรมการที่รับผิดชอบแผนการดำเนินงานนั้นๆ เป็นลักษณะของการตรวจสอบตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการอีกชุดมาตรวจสอบแผนหรือจำเป็นต้องคิดเครื่องมือหรือแบบตรวจสอบที่ยุ่งยากซับซ้อน

4. Act หมายถึง การนำผลการตรวจสอบมาพัฒนาแผน ประกอบด้วย การนำผลการตรวจสอบ มาวิเคราะห์ว่ามีโครงสร้างขั้นตอนการปฏิบัติงานใดที่ควรปรับปรุงพัฒนาสิ่งที่ดีอยู่แล้วให้ดีขึ้นไปอีกและสังเคราะห์รูปแบบการดำเนินการใหม่ที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการในปีต่อไป

วงจรของเดมมิง (Deming Cycle) หรือวงจรบริหารคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (Melnik & Denzler, 1996, p. 305, อ้างถึงใน ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล, 2564, หน้า 54) คือ

1. ขั้นตอนการวางแผน (P = Plan) หมายถึง การใช้ข้อมูลที่มีอยู่หรืออาจเก็บรวบรวมขึ้นมาใหม่ เพื่อเลือกปัญหา ตั้งเป้าหมาย และกำหนดวิธีการแก้ปัญหา อาจทดสอบเพื่อนำร่องก่อนก็ได้

2. ขั้นตอนการปฏิบัติ (D = Do) หมายถึง การเอาแผนไปปฏิบัติ หรือนำวิธีการแก้ปัญหาไปปฏิบัติ การปฏิบัติอาจทำในพื้นที่เล็กๆ เพื่อทดลองก่อนก็ได้

3. ขั้นตอนการตรวจสอบ (C = Check) หมายถึง การเปรียบเทียบผลลัพธ์ โดยเก็บข้อมูลที่เกิดขึ้นว่ามีการเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด ตรงตามเป้าหมายหรือไม่

4. ขั้นตอนการแก้ไข (A = Act) หมายถึง หลังจากที่ได้ตรวจสอบแล้วอาจพบปัญหาหรือเห็นว่าผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายก็ต้องแก้ไข จากนั้นก็สรุปบทเรียนและพยากรณ์ เพื่อเป็นพื้นฐานของการคิดหาวิธีการใหม่ๆ ต่อไป

สุขสันต์ สุขสงคราม (2564, หน้า 41) กล่าวว่า หลักการของวงจรคุณภาพ (PDCA) เดมมิง (Deming) เป็นการจัดการอย่างมีคุณภาพเป็นกระบวนการ ที่ดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้น โดยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือวงจรเดมมิง ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข

โดยผู้วิจัยได้ปรับประยุกต์ใช้วงจรบริหารคุณภาพ (PDCA Cycle) หรือวงจรเดมมิง (Deming Cycle) นำมาเป็นกรอบในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. Plan-การวางแผน หมายถึง สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ระบุว่าต้องการพัฒนาอะไร ผู้บริหาร ครูร่วมตั้งเป้าหมายและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมไปในทิศทางเดียวกัน ร่วมกันออกแบบหลักสูตรหรือกิจกรรมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมเข้าไปในหลักสูตรรายวิชาต่างๆ หรือสร้างกิจกรรมเสริม ชุมนุม กิจกรรมสัมพันธ์ หรือการให้คำปรึกษา และร่วมกันกำหนดกรอบปฏิทินในการดำเนินงานในการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม

2. Do-การปฏิบัติตามแผน หมายถึง สถานศึกษาดำเนินงานเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแผนที่กำหนดไว้และลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดโครงสร้างคณะทำงานร่วมกัน และสอดแทรกการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมเข้าไปในบทเรียนทุกระดับชั้น

3. Check-การตรวจสอบ หมายถึง การนิเทศ การติดตาม การตรวจสอบผลความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม จากผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และหาแนวทางแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคในระหว่างการปฏิบัติงาน

4. Act-ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง หมายถึง การวิเคราะห์ผลลัพธ์ของแผนปฏิบัติการหรือผลการดำเนินงานในการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม และนำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาแผนในครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

แนวคิด หลักการการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม

ความหมายของการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม

ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม จากนักวิชาการทางการศึกษาหลายท่าน ดังนี้

คอลลาบอเรทีฟ ฟอรัม อะคาเดมิก (Collaborative for Academic, 2020) กล่าวว่า การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม คือ กระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ สามารถส่งเสริม การตระหนักรู้ในตนเอง การบริหารจัดการตนเอง การตระหนักรู้ทางสังคม การสร้างสัมพันธภาพ และการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดี สามารถลดปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์ที่แสดงออกในสังคมได้อย่างเหมาะสม

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2564, หน้า 2) การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม คือ กระบวนการที่เด็กสามารถเข้าใจและจัดการอารมณ์ของตนเอง การตั้งเป้าหมายและการบรรลุเป้าหมาย เข้าใจและแสดงความเห็นใจผู้อื่น สร้างและการรักษาความสัมพันธ์ ตัดสินใจอย่างรับผิดชอบต่อความสัมพันธ์นั้น SES มีความสัมพันธ์กับกระบวนการทำงานของสมองในส่วนที่ทำหน้าที่ให้เกิดกระบวนการรู้คิด หรือ Executive Function (EF) ครอบคลุมถึงความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient: EQ)

นันทญณ์ภัค พรหมมา และศิริวรรณ วณิชวัฒนารชัย (2567, หน้า 78) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมไว้ว่า เป็นกระบวนการที่เด็กและผู้ใหญ่เข้าใจและจัดการกับอารมณ์ กำหนดและบรรลุเป้าหมายเชิงบวก มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์เชิงบวก และตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบ การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมจึงเป็นทักษะที่จำเป็นและมีประโยชน์ต่อทุกคน ช่วยให้มีความสัมพันธ์ที่ดีและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่นเช่นเดียวกับการปลูกฝังทักษะอื่นๆ ให้นักเรียน จุดเริ่มต้นของการพัฒนาการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมอาจไม่ได้อยู่ที่หลักสูตรที่เข้มข้นในห้องเรียน แต่อยู่ที่ครู ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่สนับสนุนที่จะต้องเข้าใจความสามารถทางด้านอารมณ์และสังคมของตนเองเสียก่อน

สิริพรรณ นามละคร (2567, หน้า 26) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (Social Emotional Learning Skill) ไว้ว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถทางอารมณ์และสังคมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งส่งผลให้นักเรียนสามารถรับรู้และเข้าใจ

ความคิด อารมณ์ และความรู้สึกของตนและผู้อื่นได้ตามความเป็นจริง รับรู้ความสามารถของตนเอง รู้จักจุดอ่อนจุดแข็งของตนเองและผู้อื่น สามารถควบคุมอารมณ์และการกระทำของตนให้แสดงออกได้อย่างเหมาะสม วางแผนและกำหนดเป้าหมายของตนเองได้ เข้าใจความรู้สึกของคนอื่น เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น สามารถตัดสินใจและรับผิดชอบสิ่งที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการกระทำของตนเองรวมทั้งสามารถสื่อสารกับผู้อื่นและสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

รังสิริศม์ วงศ์อุปราช (2567, หน้า 54) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมไว้ว่า การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม คือ กระบวนการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคมที่ผู้เรียนจะได้ฝึกทำความเข้าใจและจัดการอารมณ์ของตนเอง เรียนรู้ที่จะเอาใจใส่ ทำความเข้าใจความรู้สึกของเพื่อนๆ พัฒนาความสัมพันธ์เชิงบวกกับบุคคลใกล้ชิด ผู้เรียนได้ฝึกการตัดสินใจด้วยตัวเอง รับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ของตนเองได้ โดยกระบวนการนี้จะเรียนรู้ผ่านทักษะทางอารมณ์และสังคม

จากการให้ความหมายของนักวิชาการข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม หมายถึง กระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้หรือกระบวนการพัฒนาทักษะที่ผู้เรียนจะได้ฝึกทำความเข้าใจ การตระหนักรู้ในตนเอง การบริหารจัดการตนเอง การตระหนักรู้ทางสังคม การสร้างสัมพันธภาพ และการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ สามารถลดปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์ที่แสดงออกในสังคมได้อย่างเหมาะสม เป็นพลเมืองที่ดี และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมที่ดี

ทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม

มีนักวิชาการทางการศึกษาหลายท่านได้อธิบายเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ดังนี้

ลีอาห์ เซเฟอร์ (Leah Shafer, 2018) สามารถแบ่งทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. การตระหนักรู้ในตัวเอง
2. การบริหารจัดการตัวเอง
3. ความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตัวเองเลือก
4. ทักษะด้านความสัมพันธ์
5. การตระหนักรู้ทางสังคม

คอลลาบอเรทีฟ ฟอร์ อะคาเดมิก (Collaborative for Academic, 2020) สามารถแบ่งทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-awareness)
2. การจัดการตนเอง (Self-management)
3. การตระหนักรู้สังคม (Social Awareness)

4. การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship Skills)

5. การตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ (Responsible Decision Making)

อินครู (InsKru, 2022) ได้แบ่งทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (Social and Emotional Skills: SES) 5 ด้าน ได้แก่

1. ความรับผิดชอบต่องาน การบริหารจัดการตนเอง (Self-management)

2. ทักษะทางอารมณ์ การกำกับอารมณ์ทางลบ (Negative-emotional Regulation)

3. ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การใส่ใจผู้อื่น (Amity)

4. การเปิดรับประสบการณ์ เปิดใจเรียนรู้สิ่งใหม่ (Open Mildness)

5. ทักษะสังคมและการมีส่วนร่วมด้วยผู้อื่น (Engaging with Others)

อังกิโยโน, แม็คควีย์ และเบอร์ริส (Anguiano, McVey & Burrus, 2022, p. 1) ได้แบ่งทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม 5 ประการ

1. ความพยายามที่ยั่งยืน

2. การอยู่ร่วมกับผู้อื่น

3. การรักษาความสงบ

4. เปิดใจให้กว้าง

5. การเชื่อมต่อทางสังคม

รูเลอร์ (Ruler, 2022, p. 3) สามารถแบ่งทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. การรับรู้อารมณ์และความรู้สึก (Recognizing)

2. การเข้าใจสาเหตุและอารมณ์ที่เกิดขึ้น (Understanding)

3. การแยกแยะอารมณ์และความรู้สึก (Labeling)

4. การเรียนรู้ที่จะแสดงอารมณ์และความรู้สึก (Expressing)

5. การจัดการอารมณ์และความรู้สึก (Regulating)

รัตนมน เกษจุฬาศรีโรจน์ (2562, หน้า 12) สามารถแบ่งทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. การตระหนักรู้ตนเอง

2. การจัดการตนเอง

3. การตระหนักรู้สังคม

4. ทักษะความสัมพันธ์

5. การตัดสินใจอย่างรับผิดชอบ

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2564, หน้า 2) สามารถแบ่งทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. การตระหนักรู้ในตัวเอง (Self-awareness)
2. การรู้จักบริหารจัดการอารมณ์ (Self-management)
3. ความเข้าใจหรือตระหนักรู้ด้านสังคม (Social awareness)
4. ทักษะด้านความสัมพันธ์ (Relationship skills)
5. รับผิดชอบในสิ่งที่ตัดสินใจได้ (Responsible decision making)

กุลธิดา รุ่งเรืองเกียรติ (2564) สามารถแบ่งทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ความใคร่รู้ (Curiosity)
2. ความอดกลั้น (Tolerance)
3. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)

กุลวดี ทองไพบูลย์ (2564) สามารถแบ่งทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะการสื่อสารเบื้องต้น
2. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการเข้าใจผู้อื่น (Empathy)
3. ทักษะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
4. ทักษะการแก้ไขปัญหา
5. ทักษะเกี่ยวกับการยอมรับภาระและความรับผิดชอบ (Accountability)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) (2564, หน้า 2) ได้สรุปว่า การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมแก่ผู้เรียน ประกอบด้วย 5 ทักษะ ดังนี้

1. การตระหนักรู้ในตัวเอง
2. การบริหารจัดการตัวเอง
3. ความรับผิดชอบในสิ่งที่ตัวเองเลือก
4. ทักษะด้านความสัมพันธ์
5. การตระหนักรู้ทางสังคม

รัฐณิรณัฐ นามแก้ว (2564, หน้า 493) ได้ทำการศึกษาการเรียนรู้ทางสังคม-อารมณ์ มีขอบข่าย ดังนี้

1. Self-management (การบริหารตนเอง)
2. Self-awareness (การตระหนักรู้ในตนเอง)
3. Social Awareness (การตระหนักรู้ทางสังคม)

4. Relationship Skill (ทักษะด้านความสัมพันธ์)

5. Responsible Decision Making (การรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ)

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (2565) ทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (Social and Emotional Learning) หรือ SEL ถือว่ามีความสำคัญต่อชีวิตของเด็กและต่อสังคมอย่างมาก ทั้งนี้ทักษะทางอารมณ์ที่สำคัญแบ่งเป็น 5 ประเภท หรือเรียกว่า Big Five Model ได้แก่

1. ความรับผิดชอบต่องาน
2. ทักษะทางอารมณ์
3. ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
4. การเปิดรับประสบการณ์
5. ทักษะสังคมและการมีส่วนร่วมกับผู้อื่น

ไชยชาญ เผือดคล้าย (2565, หน้า 227) ได้กล่าวว่า ทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมประกอบด้วยคุณสมบัติ 5 ประการ คือ

1. การตระหนักรู้ในตัวเอง (Self-awareness)
2. การรู้จักบริหารจัดการอารมณ์ (Self-management)
3. ความเข้าใจหรือตระหนักรู้ด้านสังคม (Social Awareness)
4. มีทักษะด้านความสัมพันธ์ (Relationship Skills)
5. รับผิดชอบสิ่งที่ตัดสินใจได้ (Responsible Decision Making)

ผ่องนภา พรหมเกษ (2566, หน้า 37) ได้ทำการศึกษาทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย

1. ทักษะด้านการตระหนักรู้ในตัวเอง (Self-awareness)
2. ด้านการรู้จักบริหารจัดการอารมณ์ (Self-management)
3. ด้านความเข้าใจหรือตระหนักรู้ด้านสังคม (Social Awareness)
4. ด้านความสัมพันธ์ (Relationship Skills)
5. ด้านความรับผิดชอบในสิ่งที่ตัดสินใจได้ (Responsible Decision Making)

ณัฐกรรณ์ หลาวทอง และคนอื่นๆ (2566, หน้า 221) ได้ทำการศึกษาคูณลักษณะด้านอารมณ์และสังคม (Socio-Emotional Attributes) ซึ่งประยุกต์แนวคิดทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (Socio and Emotional Skills)

1. ความเปิดใจกว้าง
2. การจัดการตนเองอย่างมีสติ
3. การมีส่วนร่วมกับผู้อื่น

4. ความเห็นใจผู้อื่น

5. การควบคุมอารมณ์เชิงลบ

จากการศึกษาข้อบ่งชี้ของทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ซึ่งหน่วยงานด้านการศึกษาและนักวิชาการได้เสนอไว้ ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ เพื่อให้ได้องค์ประกอบทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการสังเคราะห์ทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม

ทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม	Leah Shafer (2018)	Collaborative for Academic (2020)	Anguiano, McVey & Burrus (2022)	InsKru (2022)	Ruler, B. M (2022)	รัตนมน เกษจุฬาศรีโรจน์ (2562)	ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2564)	กุลธิดา รุ่งเรืองเกียรติ (2564)	กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2564)	กุลวดี ทองไพบูลย์ (2564)	รัฐนิรันดร์ นามแก้ว (2564)	กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (2565)	ไชยชาญ เติมดคล้าย (2565)	ผ่องนภา พรหมเกษ (2566)	ณัฐธรรณ หลาวทอง และคนอื่นๆ (2566)	ความถี่
1. การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-awareness)	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		9*
2. การจัดการตนเอง (Self-management)	✓	✓		✓	✓	✓			✓		✓		✓	✓	✓	10*
3. การตระหนักรู้สังคม (Social Awareness)	✓	✓				✓	✓		✓		✓		✓	✓		8*
4. การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship Skills)	✓	✓				✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11*
5. การตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ (Responsible Decision Making)		✓				✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓		7
6. ความใคร่รู้ (Curiosity)								✓								1

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม	Leah Shafer (2018)	Collaborative for Academic (2020)	Anguiano, McVey & Burrus (2022)	InsKru (2022)	Ruler, B. M (2022)	รัตนมน เกษจุฬาศรีโรจน์ (2562)	ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2564)	กุลธิดา รุ่งเรืองเกียรติ (2564)	กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2564)	กุลวดี ทองไพบูลย์ (2564)	รัฐนิรันดร์ นามแก้ว (2564)	กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (2565)	ไชยชาญ เผื่อคล้าย (2565)	ผ่องนภา พรหมเกษ (2566)	ณัฐภรณ์ หลาวทอง และคนอื่นๆ (2566)	ความถี่
7. ความอดกลั้น (Tolerance)			✓					✓								2
8. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)								✓								1
9. ทักษะการแก้ไขปัญหา										✓						1
10. ทักษะการสื่อสารเบื้องต้น			✓							✓						2
11. ความรับผิดชอบต่องาน/สิ่งที่ตัวเองเลือก	✓									✓		✓				3
12. ทักษะทางอารมณ์				✓	✓	✓						✓			✓	4
13. การเปิดประสบการณ์				✓								✓				2
14. ความเปิดใจกว้าง			✓												✓	2
15. เห็นอกเห็นใจผู้อื่น				✓						✓		✓			✓	4
16. ทักษะสังคมและการมีส่วนร่วม			✓	✓											✓	2
17. การรักษาความสงบ			✓													1

จากตารางที่ 1 การสังเคราะห์ทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม จากทฤษฎีแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สรุปขอบข่ายการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมทั้งหมด 17 ทักษะ โดยผู้วิจัยได้ผนวกด้านที่มีขอบเขตทักษะที่มีลักษณะที่ใกล้เคียงกันมารวมไว้ด้วยกัน และสรุปเป็น

ขอบข่ายการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 ขึ้นไป ประกอบด้วย 4 ทักษะ คือ

1. การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-awareness)

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการตระหนักรู้ในตนเอง ดังนี้
 รังสิริศม์ นิลรัตน์ (2553, หน้า 6) ได้กล่าวว่า การตระหนักรู้ตนเอง (Self-awareness) คือ ทักษะของนักเรียนในการอธิบายถึงสาเหตุและผลของอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความต้องการ ความสนใจ พฤติกรรม ความสามารถ ข้อดีและข้อเสียของตนเองได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยความมั่นใจ

รัตนมน เกษจุฬาศรีโรจน์ (2562, หน้า 23) ได้กล่าวว่า การตระหนักรู้ในตัวเอง คือ ทักษะสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนตรวจสอบตนเองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น รวมถึงรู้จักควบคุมอารมณ์ ความประพฤติของตัวเองได้ด้วย ซึ่งครูสามารถกระตุ้นนักเรียนให้ตระหนักรู้ในตนเองผ่านกระบวนการสอนที่มีการคิดเชื่อมโยงมากขึ้นได้ โดยการยกสถานการณ์ตัวอย่างมาให้นักเรียนฝึกฝนการรับรู้ ความคิด ความรู้สึก และการกระทำ เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสพบทวนความรู้สึกนึกคิดของตนเอง

ไหมไทย ไชยพันธุ์ (2562, หน้า 50) กล่าวว่า การตระหนักรู้ในตนเอง เป็นความสามารถในการค้นหาและเข้าใจในจุดดี จุดด้อยของตนเอง และเข้าใจความแตกต่างของบุคคลอื่น ทั้งในเรื่อง เพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา ตลอดจนสุขภาพอนามัย การที่บุคคลจะปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

สุภารัตน์ พัฒนแหวน (2564, หน้า 47) กล่าวว่า การตระหนักรู้ในตนเอง คือ ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึก และความต้องการของตนเอง รวมทั้งผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อบุคคลอื่น อันเป็นผลสืบเนื่องจากอารมณ์และความต้องการดังกล่าว นอกจากนี้ ผู้เรียนยังต้องมีความเข้าใจในจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และคุณค่าของตนเอง

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) (2564, หน้า 2) ได้กล่าวว่า ความตระหนักรู้ในตนเอง คือ ความสามารถในการตระหนักรู้ความคิด อารมณ์ พฤติกรรม และรูปแบบการตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่างๆ ของตนเอง

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2564, หน้า 3) ได้กล่าวว่า การตระหนักรู้ในตัวเอง คือ เข้าใจและระบุได้ว่า ความคิดและอารมณ์ที่เกิดขึ้นคืออะไรส่งผลต่อพฤติกรรมอย่างไร รวมทั้งรู้ข้อจำกัดในการควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีความมั่นใจและมองโลกในแง่ดี

ภาควิชา จีรสันติกุล และเกษตรชัย และหิม (2565, หน้า 591) ได้กล่าวว่า การตระหนักรู้ในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการรู้จักและเข้าใจในตนเอง ทั้งในด้านความคิด ความรู้สึกและการกระทำ ตลอดจนนำจุดเด่น จุดด้อยของตนเองไปสู่การพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ

สิริพรรณ นามละคร (2567, หน้า 26) กล่าวว่า การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการรับรู้อารมณ์และความคิดได้อย่างถูกต้องที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ระบุและรับรู้อารมณ์ประเมินจุดแข็งและข้อจำกัดของตนเองได้อย่างถูกต้อง ความเชื่อมั่นในตนเองและการมองโลกในแง่ดี

นันทฤณภัค พรหมมา และศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย (2567, หน้า 78) กล่าวว่า การตระหนักรู้ในตัวเอง (Self-awareness) คือ ความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ ความคิดและค่านิยมของตนเอง และสามารถบอกได้ว่า ความคิดและอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวเองนั้นคืออะไร ส่งผลต่อพฤติกรรมของตัวเองอย่างไร รวมทั้งเข้าใจในข้อจำกัดของการควบคุมอารมณ์ตัวเอง มีความมั่นใจและมองโลกในแง่ดี ซึ่งรวมถึงความสามารถในการรับรู้จุดแข็งและข้อจำกัดของตัวเอง เช่น การเข้าใจในอัตลักษณ์หรือลักษณะเฉพาะของบุคคลและสังคม การเข้าถึงในวัฒนธรรม และภาษาศาสตร์ การสื่อสารต่อตนเอง การเชื่อมโยงความรู้สึก ค่านิยม และความคิด การตรวจสอบอคติ การรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความคิดที่เติบโตขึ้น

รังสิริศม์ วงศ์อุปราช (2567, หน้า 54) ได้กล่าวว่า การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-awareness) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ และเข้าใจ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก สิ่งที่ตนเองให้คุณค่า รวมถึงเข้าใจว่าสิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อตนเองหรือพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้สามารถตรวจสอบจุดเด่นและจุดบกพร่องของตนเองเพื่อนำไปพัฒนาตนเองต่อไปได้

จากการให้ความหมายของนักวิชาการข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-awareness) หมายถึง ทักษะในการรับรู้และเข้าใจ ด้านอารมณ์ความรู้สึก ด้านความคิด และพฤติกรรมทั้งในแง่บวกและแง่ลบ และเห็นคุณค่าของตนเอง มีความเชื่อมั่นและมองโลกในแง่ดี ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนสำคัญ คือ ด้านความคิด ด้านอารมณ์ความรู้สึก ด้านพฤติกรรม

2. การจัดการตนเอง (Self-management)

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดการตนเอง ดังนี้

รังสิริศม์ นิลรัตน์ (2553, หน้า 6) ได้กล่าวว่า การจัดการตนเอง (Self-Management) คือ ความสามารถของนักเรียนในการอธิบายถึงวิธีการจัดการความเครียดและควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถตั้งเป้าหมายการทำงาน จูงใจตนเองและดำเนินการให้สำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

กรรณิการ์ แสนสุภา และนเรศ กันธะวงศ์ (2564, หน้า 28) สรุปประเด็นการจัดการตนเอง (Self-management) ได้ว่า เป็นทักษะในการกำกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นการเพิ่มหรือรักษาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้คงอยู่ และขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้หมดไป และจะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จทั้งในชีวิตส่วนตัว การเรียน และการทำงาน

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2564, หน้า 3) ได้กล่าวว่า การจัดการตนเอง คือความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรมของตนเองที่มีต่อสถานการณ์ต่างๆ รวมไปถึงสามารถจัดการความเครียด ควบคุมและจิตใจตนเอง ตลอดจนสามารถตั้งเป้าหมายและลงมือปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้

ณัฐกานต์ เลิศวิมลรัตน์ และคนอื่นๆ (2566, หน้า 76) ได้กล่าวว่า การจัดการตนเอง ถือได้ว่าเป็นการตรวจสอบความรู้ ทักษะ และความสามารถของตนเอง ซึ่งพื้นฐานการที่บุคคลจะปฏิบัติพฤติกรรมนั้นต้องเกิดจากกระบวนการตัดสินใจและเห็นคุณค่าในสิ่งที่ปฏิบัติลงไป ฉะนั้นมนุษย์ทุกคนล้วนมีศักยภาพในตนเอง รวมไปถึงสามารถพัฒนาตนเองได้ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

นันท์ณัฏฐ์ ปรพมา และศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย (2567, หน้า 78) กล่าวว่า การรู้จักบริหารจัดการอารมณ์ (Self-management) คือ ความสามารถในการจัดการอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายซึ่งรวมถึงความสามารถในการชะลอความพึงพอใจ การจัดการความเครียด ตลอดจนสามารถตั้งเป้าหมายและลงมือปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้นๆ ได้ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม เช่น การจัดการอารมณ์ของตนเอง การระบุและการใช้กลยุทธ์ในการจัดการความเครียด การแสดงวินัยในตนเองและแรงจูงใจในตนเอง การกำหนดเป้าหมายส่วนบุคคลและส่วนรวม การใช้ทักษะการวางแผน และการจัดระเบียบ แสดงความกล้าที่จะริเริ่ม แสดงให้เห็นถึงสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลและส่วนรวม

ศิริพรรณ นามละคร (2567, หน้า 27) กล่าวว่า การจัดการตนเอง (Self-Management) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการกำกับอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ที่หลากหลาย จัดการความเครียด การควบคุมและกำกับอารมณ์ทางลบ การสร้างแรงจูงใจในตนเอง การกำหนดเป้าหมายและการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายของตนเองทั้งในเรื่องการเรียน การศึกษา อาชีพ และส่วนตัว

จากการให้ความหมายของนักวิชาการข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การจัดการตนเอง (Self-management) หมายถึง ทักษะในการจัดการความเครียด ความกดดัน และการแสดงออกทางอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองอย่างเหมาะสม มีวินัยในการทำตามเป้าหมายของตน ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ การควบคุมอารมณ์ การปรับตัว การจดจ่อกับเป้าหมาย และการมองในมุมบวก

3. การตระหนักรู้สังคม (Social Awareness)

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการตระหนักรู้สังคม ดังนี้

รังสิริศม์ นิลรัตน์ (2553, หน้า 6) ได้กล่าวว่า การตระหนักรู้สังคม (Social-Awareness) คือ ความสามารถของนักเรียนในการอธิบายถึงสาเหตุและผลของอารมณ์และความรู้สึก

ของผู้อื่น เคารพ เข้าใจและตระหนักถึงความเหมือนและความต่างของบุคคลและสังคมรวมทั้งตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคมได้

รัตนมน เกษจุฬาศรีโรจน์ (2562, หน้า 23) ได้ให้ความหมายของการตระหนักรู้ทางสังคม คือ ความสามารถของเด็กในการแสดงออกถึงการรับรู้เกี่ยวกับตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและสิ่งแวดล้อมการแสดงพฤติกรรมอย่างเหมาะสมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2564, หน้า 3) ได้กล่าวว่า การตระหนักรู้สังคม คือ ความสามารถในการเข้าใจ และเอาใจใส่ผู้อื่นที่มีพื้นฐานแตกต่างไปจากตนเองได้ รวมไปถึงสามารถทำความเข้าใจพฤติกรรมต่างๆ ที่เป็นผลมาจากสังคม ค่านิยม และจริยธรรมที่แตกต่าง และสามารถรับรู้ เกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ที่ได้รับจากครอบครัว โรงเรียน และสังคม

นันท์ญณ์ภักดิ์ พรหมมา และศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย (2567, หน้า 79) ได้กล่าวว่า ตระหนักรู้ด้านสังคม (Social Awareness) คือ ความสามารถในการเข้าใจมุมมองและเอาใจใส่ผู้อื่น รวมถึงจากภูมิหลังวัฒนธรรมและบริบทที่หลากหลาย ซึ่งรวมถึงความสามารถในการรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่นเข้าใจปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม ไม่ถูกเหยียดหยาม หรือดูหมิ่นผู้อื่น เข้าใจและยอมรับความแตกต่างของแต่ละบุคคล เช่น การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การเห็นข้อดีของผู้อื่น การแสดงความเห็นอกเห็นใจ การห่วงใยความรู้สึกของผู้อื่น การแสดงความรัก ความเข้าใจในบรรทัดฐานทางสังคมที่หลากหลาย รวมถึงบรรทัดฐานที่ไม่ยุติธรรม การตระหนักถึงความต้องการและโอกาสตามสถานการณ์ การทำความเข้าใจในวัฒนธรรมองค์กร

สิริพรรณ นามละคร (2567, หน้า 27) ได้กล่าวว่า การตระหนักรู้ทางสังคม (Social-Awareness) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเข้าใจที่ตนเอง ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความเข้าอกเข้าใจผู้อื่น เข้าใจบรรทัดฐานทางสังคมและจริยธรรมของผู้อื่นที่มีภูมิหลังและวัฒนธรรมที่แตกต่าง การเคารพซึ่งกันและกัน การให้เกียรติผู้อื่น การยอมรับในความคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล การปฏิบัติตามหลักศีลธรรม การรับผิดชอบต่อสังคม

รังสิริศม์ วงศ์อุปราช (2567, หน้า 54) ได้สรุปว่า การตระหนักรู้สังคม คือ ความสามารถในการเข้าใจและเอาใจใส่ผู้อื่น ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม ไม่ถูกเหยียดหยาม หรือดูหมิ่นผู้อื่น เข้าใจและยอมรับความแตกต่างของแต่ละบุคคล รวมถึงเข้าใจสภาพสังคม ค่านิยม และจริยธรรมที่ต่างกัน และสามารถรับรู้ได้เกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ที่ได้รับจากทั้งครอบครัว โรงเรียน และสังคม

จากการให้ความหมายของนักวิชาการข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การตระหนักรู้สังคม (Social Awareness) หมายถึง ทักษะในการรับรู้และแสดงออกในการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม

เข้าใจและ เอาใจใส่ผู้อื่น ไม่ดูถูกเหยียดหยาม เคารพและยอมรับความแตกต่างของแต่ละบุคคล
ตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคม ซึ่งประกอบด้วย การเข้าใจผู้อื่น การรับรู้ความรู้สึก การยอมรับ
ความแตกต่าง การเคารพในผู้อื่น

4. การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship Skills)

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการสร้างสัมพันธภาพ ดังนี้

รังสิริศม์ นิรัตน์ (2553, หน้า 6) ได้กล่าวว่า การสร้างสัมพันธภาพ

(Relationship Skills) คือ ความสามารถของนักเรียนในการอธิบายถึงวิธีการสร้างและรักษา
สัมพันธภาพกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ให้ความร่วมมือในการทำงาน การขอและให้ความช่วยเหลือ
ผู้อื่น รวมทั้งสามารถอธิบายวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลได้อย่าง
เหมาะสม

ชุดิมา ปัญญาพินิจนุกร และเทียนทอง หาระบุตร (2561, หน้า 239) ได้กล่าวว่า
การสร้างสัมพันธภาพ หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ซึ่งลักษณะประจำตัว
ของบุคคลจะมีผลกระทบต่อความคิด และการกระทำของอีกฝ่ายทันที ได้แก่

1. การรับรู้ผลกระทบที่ส่งมา
2. การแสดงออกที่ผ่านกระบวนการคิด และรูปแบบที่คิดว่าเหมาะสมที่สุด
3. ความต้องการมีสัมพันธภาพระหว่างกันจากหลายสาเหตุเริ่มจากฝ่ายใดฝ่าย

หนึ่งก่อนหรือเป็นความต้องการที่ตรงกันของทั้งสองฝ่าย เช่น ต้องการลดความวิตกกังวล ความกลัว
ขอรับความช่วยเหลือ

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2564, หน้า 4) ได้กล่าวการสร้าง
สัมพันธภาพ คือ ความสามารถในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และกลุ่มคนได้
รวมไปถึงสามารถสื่อสารได้ชัดเจน ร่วมมือกับผู้อื่นต่อต้านความไม่ถูกต้องของสังคม เจรจาต่อรอง
เพื่อจัดการความขัดแย้ง ร้องขอและให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็นได้ ทักษะด้านการสื่อสาร รับฟัง
เชื่อมประสาน เป็นมิตร ประนีประนอม รู้ว่าเมื่อไรและอย่างไร จึงจะเป็นส่วนหนึ่งของทีมหรือกลุ่ม
และเป็นผู้ผู้นำได้

นันทฤณกัศ พรหมมา และศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย (2567, หน้า 79) ได้กล่าวว่า
การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship Skills) คือ ความสามารถในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์
ที่ดีต่อบุคคลและกลุ่มคน ซึ่งรวมถึงความสามารถในการสื่อสารอย่างชัดเจน การรับฟังอย่าง
กระตือรือร้น การให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันมีทักษะในการเจรจาต่อรองเพื่อจัดการ
ความขัดแย้ง ร้องขอและให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น มีทักษะในด้านการสื่อสาร รับฟังและเชื่อม
ประสาน อย่างเป็นมิตรและประนีประนอม เรียนรู้ที่จะเป็นส่วนหนึ่งในทีม และมีความเป็นผู้ผู้นำที่ดี
เช่น การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาความสัมพันธ์เชิงบวก การแสดงให้เห็นถึง

ความสามารถทางวัฒนธรรม การฝึกการทำงานเป็นทีม และการแก้ปัญหาร่วมกัน การแก้ไขข้อขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ การต่อต้านแรงกดดันทางสังคมเชิงลบ การแสดงความเป็นผู้นำในกลุ่ม การแสวงหาหรือเสนอการสนับสนุนและความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น และการยืนหยัดเพื่อสิทธิของผู้อื่น

สิริพรรณ นามละคร (2567, หน้า 27) ได้กล่าวว่า การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship Skills) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดี การให้คุณค่าในด้านสัมพันธภาพการฟังอย่างตั้งใจ การให้ความร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่น การอดทนต่อแรงกดดันทางสังคมที่ไม่เหมาะสม การเจรจาต่อรองกับความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์

รังสิริศม์ วงศ์อุปราช (2567, หน้า 54) ได้สรุปว่า การสร้างสัมพันธภาพ คือ ความสามารถในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลและกลุ่มคน มีความสามารถในการสื่อสารที่ชัดเจน สามารถร่วมมือกับผู้อื่นในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้ รู้จักต่อต้านและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาคความไม่ถูกต้องที่เกิดขึ้นสังคม มีทักษะในการเจรจาต่อรองเพื่อจัดการความขัดแย้ง ร้องขอและให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น มีทักษะในการสื่อสาร รับฟังและเชื่อมประสาน อย่างเป็นมิตรและประนีประนอม เรียนรู้ที่จะเป็นส่วนหนึ่งในทีม และมีความเป็นผู้นำที่ดี

จากการให้ความหมายของนักวิชาการข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship Skills) หมายถึง ทักษะในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลและกลุ่มคน มีความสามารถในการสื่อสารที่ชัดเจนและร่วมมือกับผู้อื่นในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้ ตลอดจนป้องกัน และแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างบุคคล ซึ่งประกอบด้วย การสื่อสาร การแก้ไขข้อขัดแย้ง การสร้างความเชื่อมั่น การช่วยเหลือ การให้กำลังใจ

การสนทนากลุ่ม

ความหมายของการสนทนากลุ่ม

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการสนทนากลุ่ม ไว้ดังนี้

ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ (2559, หน้า 284) ได้กล่าวว่า การสนทนากลุ่มเป็นวิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพที่ใช้การกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มขนาดเล็กอภิปรายโต้แย้งแสดงความคิดเห็นตามประเด็นการสนทนาที่ผู้วิจัยเตรียมการไว้ก่อน การสนทนากลุ่มเป็นเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลที่กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มประมาณ 6-12 คน ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางในประเด็นที่เฉพาะเจาะจงตามจุดมุ่งหมาย โดยมีผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) เป็นผู้คอยจุดประเด็นในการสนทนาเพื่อชักจูงให้กลุ่มแสดงความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งและตรงประเด็น เปิดเผยโดยไม่มีผู้ชี้นำความคิดเห็นหรือการตัดสินใจใดๆ และเป็นการวิจัยโดยมีปฏิสัมพันธ์กันของสมาชิกในกลุ่มและมีการตรวจสอบกันเองในกลุ่มด้วยซึ่งเป็นการสนทนาแบบ Two Way Communication

เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2562, หน้า 18) ได้กล่าวว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นการรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากการสนทนากับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เป็นกลุ่มผู้ร่วมสนทนากลุ่มจะได้มาจากการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่นักวิจัยกำหนด ซึ่งเป็นผู้ที่สามารถให้คำตอบตรงประเด็นและสามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัยได้มากที่สุด โดยมีผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) เป็นผู้ถามคำถามตามประเด็นการวิจัยให้กลุ่มตอบ ซึ่งทำให้คนในกลุ่มจะได้ยินคำตอบของคนอื่นๆ และจะให้คำตอบเพิ่มเติม ที่อาจเป็นคำตอบที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

มูทิตา เอี่ยมทิพย์ (2565, หน้า 100) ได้กล่าวว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง การสนทนากลุ่มเป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการน้อย และสามารถใช้ได้กับประเด็นปัญหาที่มีความขัดแย้งกัน (Controversial) และเปราะบาง ไวต่อความรู้สึก (Sensitive) เพราะมีความยืดหยุ่นและสามารถสืบค้นข้อมูลเชิงลึกได้ดี และผู้สนทนากลุ่มสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ซึ่งการใช้เทคนิคการสนทนากลุ่มนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานวิจัยทางประชากรและพฤติกรรมสุขภาพ การพัฒนาชุมชน การประเมิน การพัฒนาองค์กร ส่วนมากจะเลือกใช้กับประเด็นที่เกี่ยวกับสาธารณสุขชนต่างๆ

จากความหมายของการสนทนากลุ่มที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง การรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากการสนทนากับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เป็นกลุ่มผู้ร่วมสนทนากลุ่มจะได้มาจากการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่นักวิจัย กำหนด กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มประมาณ 6-12 คน ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางในประเด็นที่เฉพาะเจาะจงตามจุดมุ่งหมายโดยมีผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator)

ความสำคัญของการสนทนากลุ่ม

มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายความสำคัญการสนทนากลุ่ม ดังนี้

ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ (2559, หน้า 284) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสนทนากลุ่ม ในงานวิจัย เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยทำงานง่ายและสามารถใช้ได้กับประเด็นปัญหาที่มีความขัดแย้งกัน (Controversial) และเปราะบางไวต่อความรู้สึก (Sensitive) เพราะมีความยืดหยุ่นและสามารถสืบค้นข้อมูลเชิงลึกได้ดีและผู้สนทนากลุ่มสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระซึ่งการใช้เทคนิคการสนทนากลุ่มนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานวิจัยทางประชากรและพฤติกรรมสุขภาพการพัฒนาชุมชนการตรวจสอบการพัฒนาองค์กรส่วนมากจะเลือกประเด็นที่เกี่ยวกับสาธารณสุขชนต่างๆ

มอร์แกน (Morgan, 1998, pp. 33-35, อ้างถึงใน เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2562, หน้า 18) ได้กล่าวถึงลักษณะของการสนทนากลุ่ม และกลุ่มที่ไม่ถูกจัดไว้ว่าเป็นการสนทนากลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจถึงลักษณะของการสนทนากลุ่มได้ชัดเจนขึ้น ดังนี้

1. การสนทนากลุ่มเป็นวิธีการในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ กลุ่มที่มีการพบปะกันเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ จะไม่ใช่การสนทนากลุ่ม

2. ในการสนทนากลุ่ม การอภิปรายภายในกลุ่มจะทำให้ได้ข้อมูล ดังนั้น กลุ่มประเภทอื่นๆ มารวมกลุ่มกัน เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งโดยไม่ใช้การอภิปรายจึงไม่ใช่การสนทนากลุ่ม เช่น Nominal Groups หรือ Delphi Groups เป็นต้น

3. การสนทนากลุ่มต้องเป็นการดำเนินการที่มีการวางแผนอย่างรอบคอบที่จะเชิญผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ให้ข้อมูลที่เหมาะสม และเตรียมคำถามในการสนทนาเพื่อให้ได้คำตอบในการวิจัย โดยจะต้องมีผู้ดำเนินการที่รับผิดชอบในการดูแลให้กลุ่มได้สนทนาตรงประเด็นที่กำหนดไว้

จากความสำเร็จของการสนทนากลุ่มที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ มีการวางแผนอย่างรอบคอบ เป็นวิธีการที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยง่ายและสามารถใช้ได้กับประเด็นปัญหาที่มีความขัดแย้งกัน (Controversial) และเปราะบาง ไวต่อความรู้สึก (Sensitive) เพราะมีความยืดหยุ่นและสามารถสืบค้นข้อมูลเชิงลึกได้ดี ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจถึงลักษณะของการสนทนากลุ่มได้ชัดเจนขึ้น

องค์ประกอบในการจัดสนทนากลุ่ม

มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายองค์ประกอบในการจัดสนทนากลุ่ม ดังนี้

สมภพ สุทัศน์วีริยะ (ม.ป.ป., หน้า 9) ได้อธิบายสิ่งที่สำคัญจำเป็นในการจัดสนทนากลุ่ม

ดังนี้

1. บุคลากรที่เกี่ยวข้อง (Personnel)
 - 1.1 ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator / Facilitator)
 - 1.2 ผู้จดบันทึกการสนทนา (Notetaker/ Recorder)
 - 1.3 ผู้ช่วยทั่วไป (Assistant/ Caretaker)
2. แนวทางในการสนทนากลุ่ม (Group Discussion Guide)
3. อุปกรณ์สนาม (Field Instruments)
4. แบบฟอร์มคัดเลือกกลุ่มผู้ร่วมสนทนา (Screening Form)
5. สิ่งเสริมสร้างบรรยากาศ (Refreshment & Snack)
6. ของสมนาคุณแก่ผู้เข้าร่วมสนทนา (Remuneration)
7. สถานที่และระยะเวลา (Location and Time)

อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล (2562, หน้า 75) ได้กล่าวว่า การดำเนินการสนทนากลุ่มนั้น ประกอบไปด้วยบุคคลสำคัญ ได้แก่

1. ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator)
2. ผู้บันทึกการสนทนากลุ่ม (Notetaker)

3. ผู้ช่วยในการสนทนากลุ่ม (Assistant/ Caretaker)

มูทิตา เอี่ยมทิพย์ (2565, หน้า 102) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบในการจัดสนทนากลุ่ม

มีดังนี้

1. ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator / Researcher)
2. ผู้จดบันทึก (Note Taker) ทำแผนผังเลขที่นั่ง จัดเฉพาะคำตั้นๆ ของผู้สนทนา
3. สถานที่ (Location)
4. อุปกรณ์ (Instrument – tape recorder)
5. ระยะเวลา (Duration) ไม่ควรเกิน 3 ชั่วโมง
6. แนวคำถาม
7. เครื่องดื่ม ของขบเคี้ยว (เล็กน้อย)

จากองค์ประกอบในการจัดสนทนากลุ่มที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบในการจัดสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย

1. ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator)
2. ผู้บันทึกการสนทนากลุ่ม (notetaker)
3. ผู้ช่วยในการสนทนากลุ่ม (Assistant/ Caretaker)
4. แนวทางในการสนทนากลุ่ม หรือ แนวคำถาม
5. วัสดุอุปกรณ์ สถานที่

บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สมภพ สุทัศน์วีริยะ (ม.ป.ป., หน้า 10) ได้อธิบายคุณลักษณะและบทบาทหน้าที่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator/Facilitator) ถือเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้การสนทนาบรรลุเป้าหมาย จึงต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้

- 1.1 รู้ถึงความต้องการ หรือเป้าหมายของโครงการเป็นอย่างดี
- 1.2 มีบุคลิกภาพดี
- 1.3 มีมนุษยสัมพันธ์ สุภาพ อ่อนโยน มีอารมณ์ขัน
- 1.4 สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้
- 1.5 สามารถพูด หรือ ใช้ภาษาท้องถิ่นเพื่อการสื่อสารได้ดี

นอกจากนี้ ผู้ดำเนินการสนทนาควรบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. สร้างบรรยากาศอย่างเป็นกันเองตั้งแต่เริ่มต้นสนทนาจนกระทั่งเสร็จ

สิ้นการสนทนา

ข้อมูล

2. ควรชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดสนทนากลุ่มก่อนดำเนินการ
3. ขอความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นและยินยอมให้มีการบันทึก

4. ควบคุมประเด็น จังหวะของการสนทนา และเวลา
5. ทำตัวเสมือนเป็นผู้เรียนรู้ (เป็นผู้ฟังที่ดี ไม่แสดงความคิดเห็น) ให้ผู้สนทนาได้แสดงความคิดอย่างเสรี
6. ยืดหยุ่น เปิดใจ อดทนต่อการรบกวน/ไม่ร่วมมือ
7. ระวังน้ำเสียง ท่าทีของตนเอง และควบคุมอารมณ์ของตนเอง
8. กระตุ้นให้ผู้ร่วมสนทนาทุกคนมีส่วนร่วมในการสนทนา
9. สังเกตพฤติกรรมของผู้ร่วมสนทนาตลอดเวลาการสนทนากลุ่ม
10. ระวังความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นในการสนทนา หากเกิดขึ้นควร

หาทางหลีกเลี่ยง

2. ผู้จัดบันทึกการสนทนา (Notetaker/ Recorder) มีบทบาทดังนี้
 - 2.1 วาดแผนผังการนั่งของผู้ร่วมสนทนาทุกคน พร้อมมีหมายเลขและชื่อกำกับไว้ เพื่อประโยชน์ในการจัดบันทึก และการสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 จัดบันทึกการสนทนา โดยการสังเกต และตั้งใจฟัง พร้อมบันทึกตามความ

เป็นจริง

- 2.3 ถอดเทปการสนทนาด้วยตนเอง
- 2.4 ข้อควรระวัง ต้องไม่ร่วมสนทนาด้วย
3. หน้าที่ของผู้ช่วยทั่วไป (Assistant/ Caretaker)
 - 3.1 จัดเตรียมอุปกรณ์สนามให้พร้อม
 - 3.2 จัดสถานที่และความพร้อมในการสนทนากลุ่ม
 - 3.3 คอยควบคุมเครื่องบันทึกเสียง ขณะที่ทำการสนทนา
 - 3.4 อำนวยความสะดวกแก่ผู้ดำเนินการสนทนา และผู้จัดบันทึก
 - 3.5 ดูแลบริการเครื่องดื่มและของขบเคี้ยวแก่ผู้ร่วมสนทนา
 - 3.6 อำนวยความสะดวกทั่วไป

อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล (2562, หน้า 75) ได้กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ซึ่งเป็นผู้เปิดและแนะนำประเด็นการสนทนากลุ่ม ชักถามประเด็นแต่ละประเด็นกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้แลกเปลี่ยนพูดคุย และมีปฏิสัมพันธ์กันและรักษาบรรยากาศในการสนทนากลุ่มให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทั้งนี้

ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีความสามารถจับประเด็นหรือสรุปประเด็นปัญหา มีมารยาทและมีไหวพริบและความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี

2. ผู้บันทึกการสนทนากลุ่ม (Notetaker) และผู้ช่วยในการสนทนากลุ่ม เป็นอีกบุคคลที่เป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกตลอดการในการสนทนากลุ่ม ในการจดบันทึกภาพรวมของการสนทนากลุ่ม บันทึกประเด็นสำคัญ สังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม หรือการตรวจสอบความครบถ้วนของประเด็นการสนทนากลุ่ม

สรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของบุคคลากรที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

1. ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator)
 - 1.1 สร้างบรรยากาศอย่างเป็นกันเอง
 - 1.2 ควบคุมประเด็น จังหวะของการสนทนา และเวลา
 - 1.3 มีมนุษยสัมพันธ์ สุภาพ อ่อนโยน มีอารมณ์ขัน
 - 1.4 กระตุ้นให้ผู้ร่วมสนทนาทุกคนมีส่วนร่วมในการสนทนา
 - 1.5 ยืดหยุ่น เปิดใจ อดทนต่อการรบกวน
2. ผู้จดบันทึกการสนทนา (Notetaker)
 - 2.1 จดบันทึกภาพรวมของการสนทนากลุ่ม
 - 2.2 บันทึกประเด็นสำคัญ
 - 2.3 สังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
 - 2.4 ถอดเทปการสนทนาด้วยตนเอง
 - 2.5 ข้อควรระวัง ต้องไม่ร่วมสนทนาด้วย
3. ผู้ช่วยในการสนทนากลุ่ม (Assistant)
 - 3.1 จัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่าง และความพร้อมในการสนทนากลุ่ม
 - 3.2 อำนวยความสะดวกแก่ผู้ดำเนินการสนทนา และผู้จดบันทึก
 - 3.3 ดูแลบริการเครื่องดื่มและอาหารว่างให้แก่ผู้ร่วมสนทนา
 - 3.4 คอยควบคุมเครื่องบันทึกเสียง ขณะที่ทำการสนทนา
 - 3.5 อำนวยความสะดวกทั่วไป

ขั้นตอนการสนทนากลุ่ม

มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายขั้นตอนการสนทนากลุ่ม ดังนี้

สมภพ สุทัศนวิริยะ (ม.ป.ป., หน้า 15) ได้กล่าวว่า การดำเนินการสนทนากลุ่ม มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. เชิญสมาชิกเข้าห้องที่จัดเตรียมไว้ หากเป็นห้องที่ใหญ่ และสมาชิกนั่งห่างกัน อาจต้องมีระบบเสียง เข้ามาช่วยให้การสนทนาเป็นไปอย่างราบรื่นชัดเจน

2. ควรมีป้ายชื่อ (อาจเป็นชื่อจริงหรือชื่อสมมุติก็ได้) สำหรับสมาชิกทุกคน โดยวางป้ายชื่อไว้ด้านหน้า เพื่อให้สามารถเรียกชื่อกันได้

3. เริ่มต้นด้วยการแนะนำตนเองและทีมงาน โดยผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) จะต้องชี้แจง วัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่มในครั้งนั้นด้วย พร้อมทั้งขออนุญาต ด้วยว่าจะมีการบันทึกเสียงไว้ด้วย

4. สร้างบรรยากาศ สร้างความคุ้นเคย และเริ่มคำถามตามลำดับที่เตรียมไว้

5. เปิดโอกาสให้สมาชิกมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยพิธีกรต้องคอยกระตุ้น ให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง รวมทั้งคอยจำกัดเวลาสำหรับสมาชิกบางรายที่ใช้เวลามากเกินไปในการแสดงความคิดเห็นหรือครอบงำความคิดผู้อื่น

6. เมื่อได้พูดคุยจนครบประเด็น และถึงเวลาที่ต้องยุติ (ไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง) ผู้ดำเนินการสนทนา กล่าวยุติการสนทนา กล่าวขอบคุณ และแจกของที่ระลึกแก่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เก็จงานก เอื้อวงศ์ (2562, หน้า 26) ได้กล่าวว่า การดำเนินการสนทนากลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพควรมีการดำเนินการดังนี้

1. ผู้ดำเนินการต้องเริ่มต้นในการสร้างสัมพันธภาพทั้งระหว่างผู้ดำเนินการกับผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มและผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มด้วยกันเองเพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ใกล้ชิดเป็นกันเอง โดยขอให้สมาชิกได้แนะนำตนเองซึ่งทำให้ผู้เข้าร่วมการสนทนายรู้จักกันเองและผู้ดำเนินการจะได้มีข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมสนทนาเพิ่มเติม

2. ผู้ดำเนินการอธิบายวัตถุประสงค์และขอบข่ายของการสนทนากลุ่ม ตลอดจนกระบวนการและวิธีที่จะดำเนินการสนทนากลุ่มการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูลสิทธิของผู้ร่วมสนทนากลุ่มและสอบถามความสมัครใจในการร่วมสนทนา

3. การร่วมกันกำหนดและปฏิบัติตามกติกาในการสนทนาเช่นการพูดทีละคน การแสดงความคิดเห็นได้แม้จะมีความเห็นที่แตกต่างจากคนอื่น ๆ

4. การขออนุญาตบันทึกเทประหว่างการสนทนากลุ่มจากผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

5. การเริ่มต้นการสนทนาด้วยคำถามนำซึ่งอาจเรียกว่าเป็นคำถามย่อยก่อนเข้าสู่การสนทนา (Small Talk) เป็นประเด็นการสนทนาในเรื่องทั่วไป

6. เข้าสู่ประเด็นหลักผู้ดำเนินการจะขอให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มอภิปรายอย่างอิสระเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา โดยผู้ดำเนินการใช้คำถามที่เตรียมไว้ทั้งคำถามหลักคำถามรองและคำถามตะล่อมกล่อมเกลาซึ่งอาจใช้คำพูด การถามเพื่อแสดงความอยากรู้ในเรื่องที่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มนำเสนอ

7. บางครั้งอาจเกิดความขัดแย้งผู้ดำเนินการต้องมีวิธีการและสามารถจัดการกับความขัดแย้งในกลุ่มควบคุมหรือตัดประเด็นที่คาดว่าจะนำไปสู่ความขัดแย้งและให้โอกาสแก่สมาชิก

ที่ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นโดยต้องแสดงความเป็นกลางในประเด็นที่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเห็นต่างกัน หรือมีความขัดแย้งกัน

8. ผู้ดำเนินการไม่แสดงตัวว่าเป็นผู้รู้ดีในประเด็นที่สนทนาและไม่เข้าไปแก้ไข ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกหากสมาชิกขอให้แสดงความคิดเห็นควรหลีกเลี่ยงการเสนอความเห็น อย่างสุภาพ

9. ผู้ดำเนินการควรใช้การตั้งประเด็นเพื่อให้เกิดการโต้เถียงอภิปรายเพื่อให้เกิดการ อภิปรายอย่างกว้างขวางนอกจากนี้ประเด็นคำถามที่ใช้อาจมีการปรับประเด็นหรือการจัดลำดับของ หัวข้อใหม่ได้

10. สรุปการสนทนาและกล่าวขอบคุณในความร่วมมือของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ทุกคนมีการมอบของที่ระลึกและขอความอนุเคราะห์ในการเข้าร่วมสนทนาอีกครั้งหากผู้วิจัยพิจารณา ว่าจำเป็นต้องมีการนัดหมายเพิ่มเติม

จากนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายขั้นตอนการสนทนากลุ่มข้างต้น สรุปได้ว่า ขั้นตอน การสนทนากลุ่มหรือการดำเนินการสนทนากลุ่ม ดังนี้ เริ่มต้นด้วยการแนะนำตนเองและทีมงาน โดยผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) จะต้องชี้แจง วัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่มในครั้งนั้นด้วย พร้อมทั้งขออนุญาตด้วยว่าจะมีการบันทึกเสียง สร้างบรรยากาศ สร้างความคุ้นเคย การสนทนาด้วย คำถามนำซึ่งอาจเรียกว่าเป็นคำถามย่อยก่อนเข้าสู่การสนทนา (Small Talk) เป็นประเด็นการสนทนา ในเรื่องทั่วไป เข้าสู่ประเด็นหลักผู้ดำเนินการจะขอให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มอภิปรายอย่างอิสระ เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา เปิดโอกาสให้สมาชิกมีการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น โดยต้องคอยกระตุ้นให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง เมื่อได้พูดคุยจนครบ ประเด็นถึงเวลาที่ต้องยุติ (ไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง) ผู้ดำเนินการสนทนา กล่าวยุติการสนทนา สรุปการสนทนา และกล่าวขอบคุณในความร่วมมือของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคน มอบของที่ระลึก แก่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

สภาพทางภูมิศาสตร์

สถานที่ตั้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 249 หมู่ 10 ตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร รหัสไปรษณีย์ 62120 เว็บไซต์ www.kpp2.go.th

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดนครสวรรค์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดพิจิตร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดตาก

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

อำเภอ	ระยะห่าง จากจังหวัด	ประชากร	หมู่บ้าน	ตำบล	จำนวนโรงเรียน	
					โรงเรียน	สาขา
ชาณุวรลักษบุรี	70	161,520	153	11	47	-
คลองขลุง	42	67,701	101	10	42	-
คลองลาน	49	61,876	68	4	30	4
ปางศิลาทอง	78	30,122	42	3	18	1
ทรายทองวัฒนา	51	22,402	43	3	12	-
บึงสามัคคี	84	25,371	45	4	16	-
รวม	-	368,983	442	35	175	5

ที่มา : (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2, 2567)

ด้านคุณภาพการศึกษา

ผลการตรวจสอบคุณภาพ

1. เด็กปฐมวัยทุกคนที่มีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
2. เด็กที่มีอายุถึงเกณฑ์ภาคบังคับเข้าเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2,025 คน ได้เข้าเรียน จำนวน 2,025 คน คิดเป็นร้อยละ 100
3. อัตราการออกกลางคัน ปีการศึกษา 2565 ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 0.01 และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 0.06
4. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 และการศึกษา 2565 (ดำเนินการทดสอบตามความสมัครใจ)

5. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 และปีการศึกษา 2565 (ดำเนินการทดสอบตามความสนใจ)

6. ผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (NT) ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ปีการศึกษา 2565 ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 กับระดับประเทศ

ตารางที่ 3 แสดงรายงานการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (NT) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2565

กลุ่มสาระการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ย		เปรียบเทียบ		
	ระดับเขตพื้นที่	ระดับ สพฐ.	ระดับประเทศ	สพฐ.	ประเทศ
ความสามารถด้านภาษา	51.14	54.48	56.14	-4.34	-5.00
ความสามารถด้านคำนวณ	43.32	48.73	49.44	-5.41	-6.12
เฉลี่ย	47.23	52.11	52.80	-4.87	-5.56

ที่มา : (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2, 2565)

ด้านโอกาสทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ดำเนินการโครงการอาสาสมัคร การศึกษาประจำหมู่บ้าน (อกศม.) เพื่อให้มีอาสาสมัครการศึกษาประจำหมู่บ้าน (อกศม.) เฝ้าระวัง ติดตาม สถานการณ์ เหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วน และแจ้งข่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน แก้ปัญหาเด็กออกกลางคัน/ ตกหล่น/ด้อยโอกาส ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ติดตามเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน ให้คืนกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา “โครงการพาน้องกลับมาเรียน/ปึกหมุด” จำนวน 80 ราย ติดตามแล้ว จำนวน 80 ราย (คิดเป็นร้อยละ 100)

ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กำแพงเพชร เขต 2

วิสัยทัศน์

“จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขและพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ”

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
2. เพิ่มโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง และเท่าเทียม
3. จัดการศึกษาแบบบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมการพัฒนายั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
4. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ
5. พัฒนาสถานศึกษาและระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับให้มีความปลอดภัยจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ
6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเหมาะสมกับบริบท

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ชาติ และน้อมนำพระบรมราโชบายสู่การปฏิบัติ มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
2. ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เต็มตามศักยภาพ มีสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
3. ผู้เรียน ได้รับโอกาส ความเสมอภาค ความช่วยเหลือ และบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ
4. เด็กกลุ่มเสี่ยง เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

5. สถานศึกษาจัดการศึกษาแบบบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมการ พัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริม คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม

6. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีความสุข โดยใช้แนวคิดพหุปัญญา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและ รูปแบบที่หลากหลายตามบริบท ของสถานศึกษา

7. ผู้เรียน ครูบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา มีความปลอดภัยจากภัย พิบัติและภัยคุกคาม ทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยี ดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน เหมาะสมตาม บริบท

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยคุกคาม ทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงใน ศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

แผนการศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร (พ.ศ. 2560-2579)

แนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) แนวคิดของการจัดการศึกษาตาม แผนการศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร (พ.ศ. 2560-2579) ยึดหลักการ เป้าหมาย และ แนวคิด ดังนี้

1. หลักการจัดการศึกษา

1.1 หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) เป็นการ จัด การศึกษาเพื่อให้ประชาชนทุกคน ทุกช่วงวัยตั้งแต่เด็กปฐมวัย วัยเรียน วัยทำงาน และผู้สูงวัยมีโอกาส ในการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้แต่ละบุคคลได้พัฒนาตามความพร้อมและความสามารถ ให้บรรลุขีดสูงสุดมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการดำรงชีวิตและการอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นในสังคม รวมทั้งมีสมรรถนะในการทำงานเพื่อการประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศอันจะ นำไปพัฒนาตนเอง ครอบครัว สังคม

1.2 หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) เป็นการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งผู้เรียน กลุ่มปกติ กลุ่มด้อย

โอกาส กลุ่มที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษ บุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการบริการทางการศึกษาที่เหมาะสม ตามศักยภาพ และความพร้อมอย่างเท่าเทียม

1.3 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรอบรู้ มีทักษะที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอก โดยยึดหลักความพอประมาณ มีการตัดสินใจที่มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ซึ่งเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ โดยใช้ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต อดทน พากเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

1.4 หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพให้กับประชาชนทุกคน เป็นพันธกิจที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของสังคมทุกภาคส่วน โดยบุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรต่างๆ จะได้รับการส่งเสริมให้เข้าร่วมจัดการศึกษา เสนอแนะ กำกับ ติดตาม และสนับสนุนการจัดการศึกษาในรูปแบบต่างๆ ตามความพร้อมเพื่อประโยชน์ของสังคม ด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลาย สนองความต้องการและความจำเป็นของแต่ละบุคคล และสนองยุทธศาสตร์ชาติ และความจำเป็นในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) สร้างหลักประกันว่า เด็กปฐมวัยทุกคนจะได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียน ประถมศึกษาทุกคน สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ และมีผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาด้วยค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม และมีคุณภาพกำลังแรงงานมีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพ สำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดีและการเป็นผู้ประกอบการ กลุ่มผู้พิการและด้อยโอกาสเข้าถึงการศึกษา และการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียมมีการเพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพเพื่อการศึกษา สำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร (พ.ศ. 2560-2579)

1. เพื่อจัดการศึกษาเพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และวางพื้นฐานความมั่นคงของจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อส่งเสริมศักยภาพการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยใช้การวิจัย นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. เพื่อส่งเสริม สนับสนุน คุณภาพการศึกษาทุกระดับให้ได้มาตรฐานการศึกษา

4. เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ประชากรได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

5. เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

6. เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

บริบทการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา

ผลโพล “วันเด็กแห่งชาติ 2567”

จากผลสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ โดยสำรวจข้อมูลครอบคลุมทุกอาชีพและทุกภูมิภาค จำนวน 21,627 คน ได้สอบถามถึงความเห็นต่อปัญหาของเด็กและเยาวชนที่จำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน 5 อันดับแรก (PPTV Online, 2567) ดังนี้

อันดับ 1 ปัญหายาเสพติด ร้อยละ 30.10

อันดับ 2 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน / การศึกษา ร้อยละ 18.91

อันดับ 3 ปัญหาการใช้ความรุนแรง เช่น การทำร้ายร่างกาย/จิตใจ, การล่วงละเมิดทางเพศ ร้อยละ 15.70

อันดับ 4 ปัญหาเด็กติดเกม ร้อยละ 11.27

อันดับ 5 ปัญหาการเลียนแบบพฤติกรรมจากสื่อสังคมออนไลน์ ร้อยละ 9.48

ผลสำรวจสถานการณ์เด็กไทย

ณัฐยา บุญภักดี (2566) กล่าวว่า ศูนย์ความรู้นโยบายเด็กและครอบครัว (คิด for คิดส์) ศูนย์วิชาการของสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สำรวจเยาวชนอายุ 15–21 ปี เกือบ 20,000 คนทั่วประเทศ พบว่า

1. สุขภาพจิต ความเครียด ซึมเศร้า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ส่วนใหญ่เครียดเรื่องเรียน เพราะเรียนออนไลน์คุณภาพลดลง แต่โรงเรียนและผู้ปกครองยังคาดหวังสูง ขณะที่จำนวนผู้เชี่ยวชาญด้านนี้มีไม่เพียงพอ อีกทั้งเด็กและเยาวชน มีข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการ ทั้งเรื่องอายุ ค่าใช้จ่าย

2. ความรุนแรง มีเด็กตกเป็นเหยื่อมากขึ้นและมีรูปแบบที่แนบเนียน สังเกตเห็นได้ยากขึ้น ทั้งการละเมิดทางเพศ การใช้อาวุธ แต่ละวันมีเด็กและเยาวชน 46% เผชิญความรุนแรง เกิดในบ้านตัวเอง 18% และพบมากขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้ มีข้อมูลการสำรวจความปลอดภัยในโลกออนไลน์ใน 30 ประเทศ ไทยติดอันดับ 29 ซึ่งจะเห็นว่าเด็กไทยจำนวนมากถูกคุกคามในโลกออนไลน์

ชลน่าน ศรีแก้ว (2567) กล่าวว่า สถานการณ์ปัญหาสุขภาพจิตในเด็กและวัยรุ่นไทย มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะปัญหาด้านพฤติกรรม อารมณ์ และสังคมที่นำไปสู่ปัญหาด้านสุขภาพจิตและจิตเวชในระยะยาว โดยข้อมูลกรมสุขภาพจิตในปี 2565 พบว่า วัยรุ่นอายุ 10-19 ปี

ประมาณ 1 ใน 7 คน และเด็กอายุ 5-9 ปี ประมาณ 1 ใน 14 คน มีความผิดปกติทางจิตประสาทและอารมณ์ โดยวัยรุ่นอายุ 13-17 ปี ร้อยละ 17.6 เคยมีความคิดทำร้ายตนเองซึ่งเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับ 3 ของวัยรุ่น นอกจากนี้ ยังพบปัญหา การกลั่นแกล้งรังแกกัน ปัญหาความรุนแรง การถูกทอดทิ้ง หรือการถูกทารุณกรรม ที่ส่งผลให้เกิดปัญหาทางสุขภาพจิตมากขึ้น

ผลการดำเนินงานในการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์ละสังคมในสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 (2567, หน้า 9-58) รายงานการสังเคราะห์ผลการตรวจสอบตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ระดับปฐมวัย

จุดเด่น

1. ด้านคุณภาพของเด็ก พบว่า ประเด็นหลัก มีประเด็นเพิ่มเติมที่เป็นจุดเด่นและจุดแข็งมากที่สุดคือ ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการด้านร่างกายของเด็ก (ร้อยละ 63.69) รองลงมาคือ ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ได้ (ร้อยละ 57.54) อันดับสามคือ ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการด้านสังคม และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (ร้อยละ 50.84)

2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ พบว่า ประเด็นหลัก มีประเด็นเพิ่มเติมที่เป็นจุดเด่นและจุดแข็งมากที่สุด คือ ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการออกแบบการจัดประสบการณ์ที่เตรียมความพร้อมของเด็ก (ร้อยละ 57.54) รองลงมาคือ โครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์ (ร้อยละ 51.40) อันดับสามคือ ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมอย่างปลอดภัยและเพียงพอ (ร้อยละ 50.84)

3. ด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ พบว่า ประเด็นหลัก มีประเด็นเพิ่มเติมที่เป็นจุดเด่นและจุดแข็งมากที่สุด คือ มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านอารมณ์จิตใจ (ร้อยละ 83.80) รองลงมาคือ มีการวิเคราะห์ข้อมูลเด็กรายบุคคลเพื่อจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็ก (ร้อยละ 53.07) อันดับสาม คือ ผลการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา (ร้อยละ 52.51)

จุดที่ควรพัฒนา

1. ด้านคุณภาพของเด็ก พบว่า พัฒนาการทั้ง 4 ด้านที่เป็นจุดที่ควรพัฒนามากที่สุดคือ รายงานการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ 75.42) รองลงมาคือ รายงานการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ 55.87) อันดับสาม คือ โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการดูแลความปลอดภัยตนเองของเด็ก (ร้อยละ 54.19)

2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ พบว่า จากประเด็นพิจารณา 6 ประเด็นหลัก มีประเด็นเพิ่มเติมที่เป็นจุดที่ควรพัฒนามากที่สุดคือ จำนวนครูปฐมวัย (ร้อยละ 55.31) รองลงมาคือ การจัดครูปฐมวัยให้เพียงพอกับชั้นเรียน (ร้อยละ 54.75) อันดับสามคือ รายงานการดำเนินโครงการ/กิจกรรมให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์สำหรับครู (ร้อยละ 52.51)

3. ด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ พบว่า ที่เป็นจุดที่ควรพัฒนามากที่สุดคือ มีโครงการกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้(ร้อยละ 58.66) รองลงมาคือ ผลการให้ข้อมูลย้อนกลับ (ร้อยละ 57.54) อันดับสามคือ บันทึกผลการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ทั้ง 4 ด้าน (ร้อยละ 55.31)

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดเด่น

1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน คือ มีโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 94.44 มีโครงการ/กิจกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาร้อยละ 95.56 มีโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ ร้อยละ 54.44

2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ผลการดำเนินกิจกรรมการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนสะอาด เรียบร้อย น่าอยู่น่าเรียน ร้อยละ 93.33 รายงานผลการกำกับติดตาม ตรวจสอบ และตรวจสอบผลโดยใช้วงจรคุณภาพหรือรูปแบบบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษาร้อยละ 91.11 มีโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 93.98

3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บันทึกการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน/การปรับปรุงพัฒนาผู้เรียน ร้อยละ 92.78 มีโครงการ/กิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ร้อยละ 88.89 และผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาห้องสมุดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ร้อยละ 87.78 ตามลำดับ

จุดที่ควรพัฒนา

1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน ผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมความเป็นเลิศ ร้อยละ 42.22 มีโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริม STEM ศึกษา ร้อยละ 41.67 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา ร้อยละ 50.56

2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการรายงานผลการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น อบรมพัฒนา ศึกษาดูงาน ศึกษาความรู้ด้วยตนเอง PLC ร้อยละ 70.56 มีโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้ร่วมกันและเป็นองค์กรโรงเรียนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร้อยละ 71.67 รายงานผลการส่งเสริมให้บุคลากรมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพร้อยละ 73.89

3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รายงานผลโครงการ/กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ร้อยละ 78.33 ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ร้อยละ 73.89 รายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ร้อยละ 76.11 ตามลำดับ

จากรายงานการสังเคราะห์ผลการตรวจสอบตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จึงสรุปได้ว่า บริบทการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่มีสถานศึกษาในการกำกับดูแลกว่า 175 โรงเรียน 5 สาขา มีนักเรียนในการรับผิดชอบกว่า 20,193 คน ตั้งแต่ชั้นอนุบาล 2 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประสบพบพฤติกรรมทางอารมณ์และสังคมแตกต่างกันออกไป ตามบริบทของแต่ละพื้นที่ การเสริมสร้างการเรียนรู้ทักษะทางอารมณ์และสังคมจะช่วยให้พัฒนานักเรียนให้มีความพร้อมในการเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการทางการศึกษาในประเทศ เกี่ยวกับการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ดังนี้

มนตรี อินตา (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยพบว่า 1) การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิด CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) โดยด้านการตระหนักรู้ทางสังคม มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมา ด้านการรับผิดชอบต่อ การตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.77$) ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ($\bar{X} = 3.66$) ด้านการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 3.57$) และด้านทักษะสัมพันธภาพ ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ 2) อิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลต่อการ เรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 จำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ (X_{103}) ผลการเรียนรู้ 1.00 – 1.50 (X_{41}) ผลการเรียนรู้ 3.51-4.00 (X_{46}) ผลการเรียนรู้ 3.01 – 3.50 (X_{45}) และบิดามารดาอยู่ด้วยกัน (X_{61}) ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ KNOWLEDGE เท่ากับ 0.359 มีค่าอำนาจการพยากรณ์ได้ร้อยละ 12.9 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.41223 สามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$\text{พยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ } Y' = 3.609 + .145 X_{103} - .505 X_{41} + .279 X_{46} + .172 X_{45} - .111 X_{61}$$

$$\text{พยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน } Z'_y = .165Z X_{103} - .167Z X_{41} + .208Z X_{46} + .167Z X_{45} - .123Z X_{61}$$

รัฐณิรณัฐ นามแก้ว (2562) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนจุดแข็งคือการเตรียมความพร้อมนักเรียนและการเตรียมความพร้อมด้านกายภาพ และจุดอ่อนคือ การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนและการดำเนินการด้านเครื่องมือในการสนับสนุน โอกาสคือ สภาพการเมืองนโยบายรัฐบาลต่อการเตรียมความพร้อมของนักเรียนและการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ในส่วนสภาพเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อการดำเนินการด้านเครื่องมือในการสนับสนุนและการเตรียมความพร้อมของนักเรียน สำหรับกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มี 2 กลยุทธ์หลักคือ กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาการดำเนินการด้านเครื่องมือในการสนับสนุนการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และกลยุทธ์ที่ 2 สร้างประสิทธิภาพการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

อรพิน รอว์ล และพฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2562) ผลการวิจัยพบว่า (1) กรอบแนวคิดประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) การบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและตรวจสอบผล และงานกิจการนักเรียน 2) การพัฒนาทักษะชีวิตประกอบด้วย ด้านจิตใจ (Heart) ด้านสมอง (Head) ด้านการปฏิบัติการ (Hands) และด้านสุขภาพ (Health) (2) สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิด

การพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พบว่าด้านการพัฒนาหลักสูตร มีการปฏิบัติสูงที่สุด ในการพัฒนาทักษะชีวิตด้านจิตใจเรื่องการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น ในขณะที่ด้านการวัดผลและตรวจสอบผล มีการปฏิบัติน้อยที่สุดในการพัฒนาทักษะชีวิตด้านสมองเรื่องการคิด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พบว่าด้านการพัฒนาหลักสูตรมีความต้องการสูงที่สุดในการพัฒนาทักษะชีวิตด้านสุขภาพเรื่องสุขภาพจิต ในขณะที่ด้านงานกิจการนักเรียนมีความต้องการน้อยที่สุด ในการพัฒนาทักษะชีวิตด้านสมองเรื่องการจัดการ (3) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก คือ กลยุทธ์หลักที่ 1 พัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน EEC: กล้าคิดกล้าทำ สุขภาพจิตดี มีน้ำใจเอื้ออาทร กลยุทธ์หลักที่ 2. ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน EEC: กล้าคิด สุขภาพแข็งแรงกล้าทำ มีน้ำใจเอื้ออาทร กลยุทธ์หลักที่ 3 เร่งพัฒนารูปแบบการวัดผลและตรวจสอบผลนักเรียนโดยเน้นการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน EEC : กล้าคิด กล้าทำ สัมพันธภาพดี สุขภาพแข็งแรง และกลยุทธ์หลักที่ 4 สร้างความเป็นเลิศด้านงานกิจการนักเรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน EEC : กล้าคิด สุขภาพแข็งแรง รู้เสียสละ มีน้ำใจเอื้ออาทร

ชัชวาล มะโนวัฒนา และคนอื่นๆ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการฝึกอบรมทุนมนุษย์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันการพัฒนาทุนมนุษย์ถือเป็นรากฐานสำคัญของการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จ โดยต้องวิเคราะห์พิจารณาบริบทภายในขององค์กรเป็น จุดเริ่มต้น อาทิวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมร่วมขององค์กร ภารกิจหน้าที่ รวมถึงศักยภาพของทุนมนุษย์ขณะที่สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ควรวิเคราะห์พิจารณาถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และที่สำคัญคือ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เป็นต้น ขณะที่องค์ประกอบของการฝึกอบรมทุนมนุษย์เพื่อสร้างการตระหนักรู้ในตนเองที่สำคัญนั้น ประกอบด้วย 1. การเรียนรู้ของสมาชิกในองค์กร 2. ความมีสติ 3. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันของคนในองค์กร 4. การเรียนรู้เป็นทีม 5. ระบบการคิดของคนในองค์กร นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่ากระบวนการพัฒนาการฝึกอบรมเพื่อสร้างความตระหนักรู้ในตนเองสำหรับทุนมนุษย์ถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาองค์กร เพราะหากบุคคลากรในองค์กรขาดทัศนคติที่ดีความมุ่งมั่นทุ่มเท และรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งหรือมีความเป็นเจ้าขององค์กรแล้วย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานและการดำเนินงานขององค์กร

รัฐณิรณช นามแก้ว (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม-อารมณ์ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษา แบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม-อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มี

ความต้องการพิเศษในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นอย่างนี้ PNImodified ได้เป็น 1) การเตรียมความพร้อมนักเรียน 2) การจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม 3) การดำเนินการด้านเครื่องมือในการสนับสนุน 4) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สุภารัตน์ พัฒนแหวน (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการให้คำปรึกษากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า 1) การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) หลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่า ก่อนการให้คำปรึกษากลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) หลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผ่องนภา พรหมเกษ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคม ผลการศึกษาพบว่า มีการส่งเสริมทักษะใน 5 ด้าน คือ 1) การส่งเสริมทักษะด้านการตระหนักรู้ในตัวเอง ครูผู้สอนหรือผู้ปกครองมีการฝึกทักษะให้เด็กปฐมวัยทำสมาธิก่อนเริ่มกิจกรรมต่างๆ ฝึกทักษะการสะท้อนความคิด ส่งเสริมให้เด็กช่วยเหลือตนเองและปฏิบัติกิจวัตรประจำวันต่างๆ ด้วยตนเอง 2) การส่งเสริมทักษะด้านการรู้จักบริหารจัดการอารมณ์ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมเสริมทักษะความสามารถในการควบคุมอารมณ์ความคิด ให้รู้จักรอคอย ไม่หุนหันุนแต่การเล่น เข้าใจอารมณ์ผู้อื่น ให้เด็กรู้จักช่วยเหลือ รู้จักปรับใจ อารมณ์เสีย น้อยใจ โกรธ ผิดหวัง 3) การส่งเสริมทักษะด้านความเข้าใจหรือตระหนักรู้ด้านสังคม ครูผู้สอนจัดกิจกรรมเสริมทักษะการเอาใจใส่ผู้อื่น รวมไปถึงสามารถทำความเข้าใจพฤติกรรมต่างๆ ที่เป็นผลมาจากสังคม ค่านิยม และจริยธรรม ฝึกทักษะการทำความรู้จักและเข้าใจผู้อื่น 4) การส่งเสริมทักษะทักษะด้านความสัมพันธ์ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยการให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะในการให้คำปรึกษากลุ่ม ส่งเสริมทักษะความสัมพันธ์ทางสังคมทั้งการพูดสื่อสาร ให้เด็กสามารถสื่อสารกับคนอื่นให้เข้าใจ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น 5) การส่งเสริมทักษะความรับผิดชอบในสิ่งที่ตัดสินใจได้ มีการส่งเสริมการแสดงออกการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมบนพื้นฐานของมาตรฐานทางจริยธรรม จัดกิจกรรมเสริมทักษะการพูดคุยเกี่ยวกับข่าวสารหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ฝึกทักษะการตัดสินใจอย่างรับผิดชอบ เป็นการฝึกให้เด็กมีเหตุผล แยกแยะปัญหาและแก้ปัญหาได้

พิภพรอนันต์ เทพพิทักษ์ (2565) ได้ทำการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดทักษะทางอารมณ์และสังคม ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับทักษะทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดทักษะทางอารมณ์และสังคม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการจัดการตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะทางอารมณ์และสังคม ด้านการ

ส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ การดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก และการวางแผนงานกิจการ นักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3) แนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา เอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะทางอารมณ์และสังคม นำเสนอไว้ 3 แนวทางดังนี้

(1) พัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนที่เน้นการตรวจสอบผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนการนำผลการตรวจสอบไปใช้ส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคม ด้านการตระหนักรู้ทางสังคมและการสร้างสัมพันธภาพ (2) พัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนที่เน้นการดำเนินงานกิจการนักเรียนทักษะทางอารมณ์และสังคมด้านการตระหนักรู้ทางสังคมและการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ (3) พัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนเน้นการวางแผนงานกิจการนักเรียนทักษะทางอารมณ์และสังคมด้านการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ

พระครูวินัยธรรมชัช ชยวฑฺฒโน (2565) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรมด้านจิตอาสา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) มีสภาพการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรมด้านจิตอาสา ใน 4 แนวทาง คือ 1.1) ด้านส่งเสริมนโยบายพัฒนาจิตอาสา 1.2) ด้านการเรียนรู้บูรณาการสู่จิตอาสา 1.3) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมจิตอาสา และ 1.4) ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมสู่จิตอาสา ทุกแนวทางมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ผลการพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรมด้านจิตอาสา มี 4 กลยุทธ์ 12 กลยุทธ์ย่อย และ 72 กลวิธี และ 3) ผลการตรวจสอบในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 จึงสรุปได้ว่าผ่านเกณฑ์การตรวจสอบและรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ

จิณณวัตร ปานจิ้น (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการจำเป็นของทักษะการเรียนรู้ ด้านอารมณ์และสังคมของครูโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม สภาพปัจจุบันของทักษะการเรียนรู้ด้านอารมณ์และสังคมของครูโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิเคราะห์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของทักษะการเรียนรู้ด้านอารมณ์และสังคมของครูโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ในภาพรวมพบว่า ทักษะด้านความสัมพันธ์มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNImodified = 0.931$) รองลงมาคือ การตระหนักต่อตนเอง ($PNImodified = 0.809$) และการตัดสินใจที่รับผิดชอบ ($PNImodified = 0.753$)

ชูชัย พงศ์ไพบุลย์ศิริ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างความฉลาดทางสังคม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต กำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

มีระดับความฉลาดทางสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และระดับตัวแปรที่ส่งผลต่อความฉลาดทางสังคมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกตัวแปร 2) มีตัวแปรทั้งหมด 3 ตัวแปร คือ รูปแบบการเผชิญปัญหา การปรับตัวด้านการเรียน และบรรยากาศการเรียนการสอน สามารถอธิบายความฉลาดทางสังคมของนักเรียนอยู่ที่ร้อยละ 72.00 และ 3) แนวทางการเสริมสร้างความฉลาดทางสังคมของนักเรียน ประกอบด้วย 4 แนวทางหลัก คือ โรงเรียนควรจัดกิจกรรม (1) ให้ความสนใจกับคนและสิ่งรอบข้าง (2) สามารถพัฒนาทักษะการสื่อสาร (3) ส่งเสริมให้นักเรียนยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล และ(4) ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

ณัฐภรณ์ หลาวทอง และคนอื่นๆ (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของนวัตกรรมการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบที่มีต่อคุณลักษณะด้านอารมณ์และสังคมของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนคุณลักษณะด้านอารมณ์และสังคมของนักเรียนทั้ง 5 คุณลักษณะอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนที่อยู่ภายใต้โรงเรียนในภาคีเครือข่ายที่มีการใช้นวัตกรรมพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบที่แตกต่างกัน พบว่า มีขนาดอิทธิพลที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ความเปิดใจกว้าง การจัดการตนเองอย่างมีสติ การมีส่วนร่วมกับผู้อื่นและความเห็นใจผู้อื่น ยกเว้นด้านการควบคุมอารมณ์เชิงลบซึ่งไม่พบความแตกต่าง

ปณิชา ภัทรกิตติธำรง และคนอื่นๆ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยการเตรียมความพร้อมเด็ก ปัจจัยการจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ปัจจัยการวางแผนการจัดการศึกษา ปัจจัยระบบและการจัดประสบการณ์ ปัจจัยการตรวจสอบผล ปัจจัยการจัดองค์กร และปัจจัยการควบคุมองค์กร ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 2) รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีอยู่ 7 ปัจจัย และแนวทางการจัดการ 28 วิธีการ และ 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบกับการตรวจสอบความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด สรุปรูปแบบนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริม ทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครได้

ภาควณิ ชีร์สันติ, กุลกานดา จันทน์แย้ม และเกษตรชัย และหิม (2566) ได้ศึกษาเรื่อง โปรแกรมพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีสถานะรอพินิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพปัจจุบันของการตระหนักรู้ในตนเองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและสภาพที่พึงประสงค์ของการตระหนักรู้ในตนเองของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) โปรแกรมพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเองของนักศึกษาได้รับการพัฒนา

ในรูปแบบของกิจกรรมกลุ่มประกอบด้วย 10 กิจกรรม ได้แก่ 1) ปฐมนิเทศ 2) รับรู้ว่าเป็นตัวฉัน 3) สร้างสรรค์เรื่องราวมากมาย 4) ข้อดีหรือข้อจำกัดนั้น 5) ใช้ตัวฉันที่เป็นมา 6) คุณค่าที่เก็บเกี่ยว 7) หนึ่งเดียวไม่เป็นสอง 8) ย้อนมองประสบการณ์ 9) ก้าวผ่านสู่อนาคต และ 10) ปัจฉินิเทศ โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก

กัญญภัททิณี เพชรรัตน์ (2567) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการ เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีกลยุทธ์ในการบริหารบริหารงานวิชาการ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการวัดและตรวจสอบผลและการสร้างเครือข่ายพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่คาดหวังของการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับค่าความต้องการจำเป็น ค่ามากกว่า 0.30 อยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ 2. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครได้กลยุทธ์ 4 ด้าน คือ 1) กลยุทธ์การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความเป็นเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) กลยุทธ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ 3) กลยุทธ์การพัฒนาระบบการวัดและตรวจสอบผลด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และ 4) กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ 3. การตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครพบว่า ผลการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

งานวิจัยต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการทางการศึกษาในต่างประเทศ เกี่ยวกับการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ดังนี้

คาร์รูธ และแมตตี้ (Carruth & Mattie, 2016) ได้ทำการศึกษาการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ในโรงเรียนมัธยมของรัฐนอร์ทแคโรไลนา ผลการวิจัยพบว่า 80% ของโรงเรียนที่สำรวจใช้โปรแกรม SEL และโรงเรียนเหล่านั้นส่วนใหญ่เชื่อว่า SEL จะส่งผลกระทบเชิงบวกในหลายๆ แง่มุมของโรงเรียน รวมถึงความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียน ความปลอดภัยทางร่างกายและอารมณ์ และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู กลยุทธ์ที่โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการใช้การเขียนโปรแกรม SEL ก็ถูกค้นพบในการศึกษานี้เช่นกัน สิ่งเหล่านี้ประกอบด้วยบทเรียนที่แตกต่างกันในหัวข้อและทักษะ SEL, การบูรณาการส่วนของ SEL ทั่วทั้งโรงเรียน การใช้การให้คำปรึกษา การรวมแอมมุต่างๆ

ของ SEL ไว้ในระเบียบวินัยของนักเรียน การจัดโปรแกรมให้ตรงตามความต้องการเฉพาะของโรงเรียน และการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ผลการศึกษานี้ยังชี้ให้เห็นองค์ประกอบการออกแบบหลายประการของการเขียนโปรแกรม SEL ซึ่งรวมถึงการให้ SEL เป็นความพยายามร่วมกันของคณะและฝ่ายบริหารทั้งหมด การให้การสนับสนุนแก่ครู แบ่งปันความรับผิดชอบในการเขียนโปรแกรมกับนักศึกษา และการจัดสรรเวลาที่เพียงพอในการเขียนโปรแกรม SEL ผู้เขียนได้นำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาโรงเรียนที่รวมอยู่ในวิทยานิพนธ์นี้ การเพิ่มการอภิปรายเกี่ยวกับวิธีการจัดเตรียม SEL ให้กับนักเรียนมัธยมต้นในการศึกษาคำนี้สามารถเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับนักการศึกษาในกระบวนการพัฒนาโปรแกรม SEL สำหรับนักเรียน

มากเรส (Margaret, 2021) ได้ศึกษาเรื่อง มุมมองของผู้บริหารโรงเรียนต่อภาวะผู้นำในการดำเนินการโปรแกรมการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ (SEL) ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการสื่อสารที่ชัดเจนกับบุคลากร การตั้งเป้าหมายที่สามารถจัดการได้ และการตรวจสอบความต้องการที่แก้ไขความไม่เสมอภาคและการเลือกการแก้ปัญหาที่มีความสำคัญ ในขณะเดียวกัน ความขาดแคลน ความมุ่งมั่นของบุคลากร การพัฒนาวิชาชีพที่ไม่เพียงพอ และเวลาที่ไม่เพียงพอในการวางแผน ส่งผลต่อความสามารถในการเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการดำเนินการ SEL ในโรงเรียนของตน ผลการศึกษานี้อาจมีส่วนช่วยในการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโดยการให้ข้อมูลกับผู้นำโรงเรียนเกี่ยวกับวิธีการให้การฝึกอบรมที่ตอบสนองต่อวัฒนธรรมเพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่ดีที่สุดที่จำเป็นในการสนับสนุนผู้เรียนที่หลากหลาย ส่งเสริมแนวปฏิบัติเชิงรุก และสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนเชิงบวกโดยใช้ SEL

อังกิโยโน, แม็คควีย์ และเบอร์ริส (Anguiano, McVey & Burrus, 2022) การวิจัยครั้งนี้ศึกษาทักษะอารมณ์และสังคม เช่น ความพยายามอย่างต่อเนื่องและการรักษาความสงบ เกี่ยวข้องกับผลลัพธ์เชิงบวกมากมาย รวมถึงผลการเรียนและความพึงพอใจในชีวิต และมักจะสอนผ่านโปรแกรมการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ (SEL) การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะเหล่านี้กับคะแนนสอบ ACT® Mosaic™ โดย ACT® ข้อมูลตรวจสอบ Social Emotional Learning รวบรวมจากนักเรียน 6,747 คน (หญิง 53%, ชาย 47%; 67% ชาว, 12% สเปน, 6% ดำ, 3% เอเชีย; 74% นักเรียนเกรด 11, 23% นักเรียนเกรด 12 ที่ เวลาของการทดสอบ (ACT) และตรงกับคะแนน ACT ของพวกเขา ข้อมูลการตรวจสอบ Mosaic by ACT SEL ของพวกเขา ถูกจับในช่วงปีการศึกษา 2018 -2019 และ 2019-2020 ในขณะที่การทดสอบ ACT เกิดขึ้นระหว่างปี 2018 ถึง 2021 การตรวจสอบวัดทักษะทางสังคมและอารมณ์ 5 ประการ

- 1) ความพยายามที่ยั่งยืน 2) การอยู่ร่วมกับผู้อื่น 3) การรักษาความสงบ 4) เปิดใจให้กว้าง และ
- 5) การเชื่อมต่อทางสังคม ข้อมูลแสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกที่ชัดเจนระหว่างทักษะอารมณ์และสังคมกับคะแนน ACT Composite

เกลนน์ และแอนน์ (Glenn & Anne, 2022) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเรียนรู้ทางอารมณ์ทางสังคม ในหัวข้อการรับรู้และความเข้าใจของครูเกี่ยวกับสมรรถนะการเรียนรู้ทางอารมณ์ทางสังคมทั้งห้าประการ วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือเพื่อตรวจสอบการรับรู้และความเข้าใจของครูโรงเรียนมัธยมเกี่ยวกับ SEL โดยใช้ความสามารถหลักการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ทั้ง 5 ประการ ที่ระบุโดย CASEL ได้แก่ การตระหนักรู้ในตนเอง การจัดการตนเอง การตระหนักรู้ทางสังคม ทักษะความสัมพันธ์ และการตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบ คำถามการวิจัยสามข้อที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษานี้คือ (1) ครูของ LHS เข้าใจความสามารถด้านอารมณ์และสังคมที่เตรียมนักเรียนให้พร้อมสำหรับความสำเร็จในโรงเรียนและอนาคตมากน้อยเพียงใด (2) ครู LHD บุคลากรกลยุทธ์และแนวปฏิบัติที่มีประสิทธิผลซึ่งสนับสนุน SEL ในห้องเรียนมากน้อยเพียงใด (3) ครู LHS บุคลากรกลยุทธ์และแนวปฏิบัติที่มีประสิทธิผลซึ่งสนับสนุน SEL ในห้องเรียนมากน้อยเพียงใด ข้อค้นพบของการศึกษาระบุว่าครูขาดความรู้ความเข้าใจใน SEL นอกเหนือจากการขาดความเป็นไปได้เมื่อนำ SEL ไปใช้ในห้องเรียน การศึกษาเผยให้เห็นว่าภารกิจของโรงเรียนไม่สอดคล้องกับความสามารถของ SEL ผู้วิจัยแนะนำให้จัดฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมแก่ครูเพื่อให้เข้าใจ SEL อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น เน้นความสำคัญของ SEL และการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ โรงเรียนสามารถให้แนวทางปฏิบัติ SEL ที่หลากหลายแก่ทั้งครูและนักเรียน ในขณะเดียวกันก็เสริมสร้างความสำคัญของ SEL ท่ามกลางวัฒนธรรมของตน

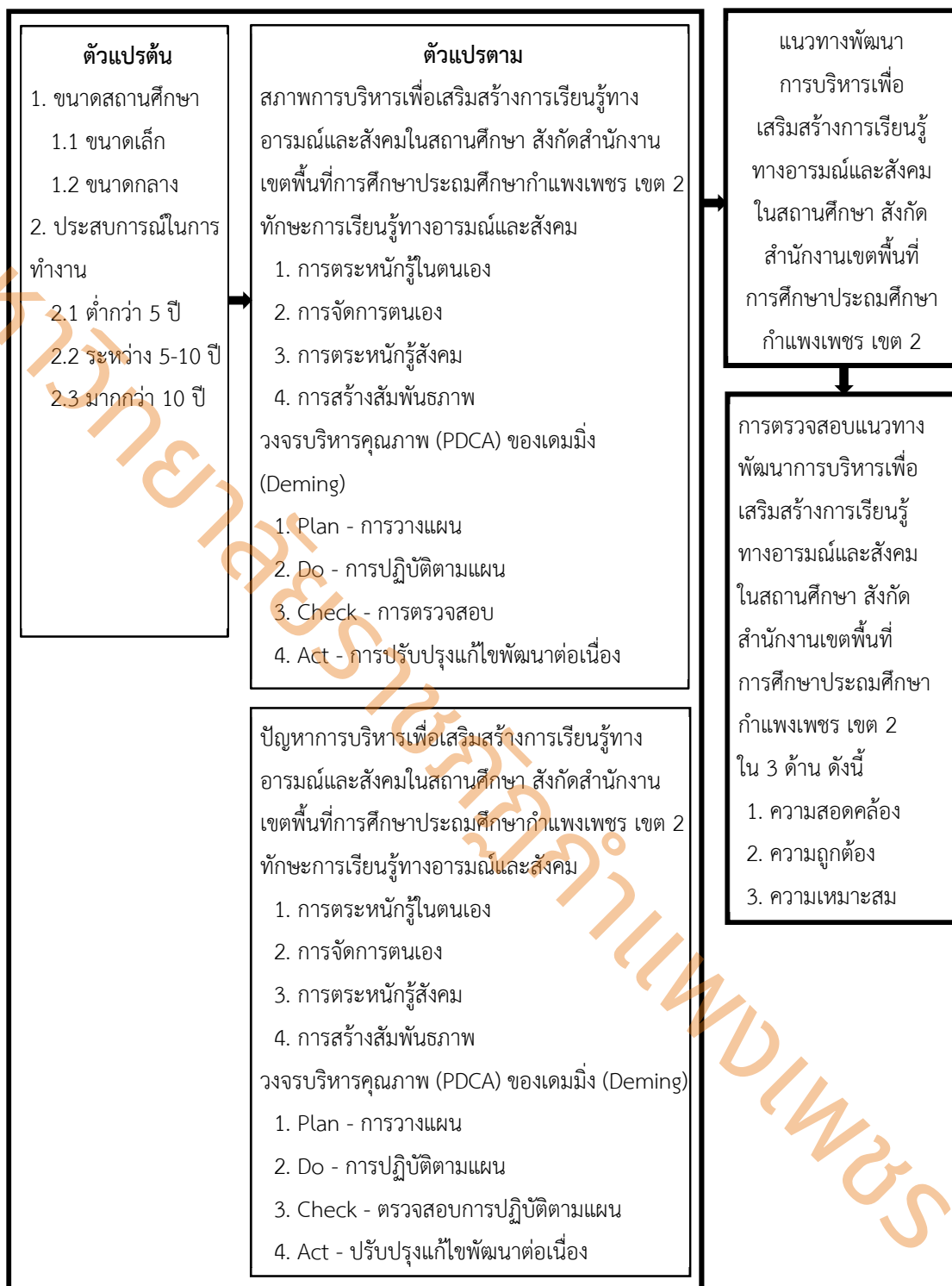
ชาลี, มาเรีย และดิรอล่า (Shari, Malia & Delora, 2023) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาคือ ผู้นำโรงเรียนไม่มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะเป็นผู้นำในการสนับสนุนการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียนในโรงเรียนของตน ขาดแคลนความรู้เกี่ยวกับวิธีการสนับสนุนการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ จึงกลายเป็นปัญหาของโรงเรียน ดังนั้น แนวทางของผู้อำนวยการโรงเรียนที่นำกลยุทธ์ไปใช้ในการสนับสนุนการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ การฝึกอบรม SEL และการสนับสนุนในฐานะผู้นำโรงเรียนเพื่อที่จะสามารถนำ SEL ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับโรงเรียน

โบร (Brow, 2023) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ ภายหลังการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกำลังมีปัญหาด้านความสามารถทางสังคมและอารมณ์ และนักการศึกษาที่พบว่ามีพฤติกรรมเชิงลบที่กลับมาจากโควิด-19 เพิ่มขึ้น ข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่านักการศึกษามีความกังวลเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียน ข้อมูลยังชี้ให้เห็นว่านักการศึกษาจำเป็นต้องมีการพัฒนาทางวิชาชีพในด้านการสอนทางสังคมและอารมณ์ ผลลัพธ์อาจสนับสนุนการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ของนักการศึกษาและนักเรียนในการกลับมาโรงเรียนหลังการแพร่ระบาดของโควิด 19

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม สรุปได้ว่า การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมมีความสำคัญ ต่อการพัฒนาทางพฤติกรรม อารมณ์ การอยู่ร่วมกันในสังคม การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม สามารถปรับใช้ได้กับกับผู้เรียนทุกวัย โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนนำกระบวนการบริหาร กระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคม ในด้านการตระหนักรู้ ในตนเอง การจัดการตนเอง การตระหนักรู้สังคม และการสร้างสัมพันธ์ภาพแก่ผู้เรียน สามารถเพิ่ม ประสิทธิภาพการเรียนรู้และความสัมพันธ์ของนักเรียนในโรงเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมทักษะเหล่านี้มีผลต่อการพัฒนานักเรียนในด้านต่างๆ ทั้งในแง่ของพฤติกรรม และการเรียนรู้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเป็นเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำมา สังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพ ปัญหา หาแนวทางพัฒนาและตรวจสอบแนวทาง พัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้าง การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และ สังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์ และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการ เรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,619 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 183 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 1,436 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาด

กลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane, 1973, อ้างถึงใน พรณีย์ ลีกิจวัฒน์, 2554, หน้า 75) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกิน 5% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 321 คน

สุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แบบมีสัดส่วน โดยแบ่งชั้นตามอำเภอ จากนั้นในแต่ละอำเภอสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 36 คน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 285 คน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

อำเภอ	ประชากร		รวม	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	
ชาณุวรลักษบุรี	57	415	463	11	82	94
คลองขลุง	43	296	311	8	59	67
คลองลาน	37	325	333	7	65	72
ทรายทองวัฒนา	12	110	106	2	22	24
ปางศิลาทอง	18	165	165	4	33	36
บึงสามัคคี	16	125	127	3	25	28
รวม	183	1,436	1619	36	285	321

ที่มา : (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2, 2567)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) ประกอบด้วย ประสิทธิภาพในการทำงาน ขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ตามวงจรบริหาร
 คุณภาพ (PDCA) และทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ
 มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121)

5 หมายถึง สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
 ในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
 ในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
 ในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
 ในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
 ในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ตามวงจรบริหาร
 คุณภาพ (PDCA) และทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ
 เลือกตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ (Multiple Response)

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตและแนวทางการออกแบบ
 เครื่องมือในการเก็บข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างนำเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุง

3. นำร่างแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบเนื้อหาเพื่อหาความตรง
 เชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤษภูมิพล พฤษภูมิกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชา
 การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุพันธ์ ขวัญแน่น อาจารย์ประจำสาขาวิชาการวัด
 และตรวจสอบผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ ขวัญมั่น อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหาร
 การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3.4 ดร.อุทัย พินิจทะ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลคลองลาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

3.5 นางสาวพัชรี ศิริอุเทน นักจิตวิทยาโรงเรียน ประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อที่ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 แล้วนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.987

6. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเองหรือผ่านระบบออนไลน์ และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองหรือระบบออนไลน์จากผู้บริหาร และครูผู้สอน
4. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ จำนวน 316 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.44 นำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง สภาพการบริหารในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง สภาพการบริหารในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง สภาพการบริหาร ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง สภาพมีการบริหารในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 -1.50 หมายถึง สภาพการบริหารในระดับน้อยที่สุด

และการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test: Independent) การทดสอบค่าเอฟ (F-test: One Way ANOVA)

3. แบบสอบถามปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการจัดลำดับ

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในการหาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 9 คน โดยมีคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1. ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษา มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 1 คน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปีหรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน
3. ครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการหรือชำนาญการพิเศษหรือครูที่ทำหน้าที่รับผิดชอบงานแนะแนว ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา จำนวน 2 คน
4. นักจิตวิทยาหรืออาจารย์ในมหาวิทยาลัยหรือวิทยากรด้านจิตวิทยา จำนวน 2 คน

5. นักการศึกษา ที่มีคุณวุฒิทางการบริหารการศึกษาดั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป หรือ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ไม่ต่ำกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยนำผลจากขั้นตอนที่ 1 มาเป็นกรอบในการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษา ค้นคว้า ทฤษฎี แนวคิดและหลักการต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาการบริหาร เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากศึกษาขั้นตอนที่ 1 ซึ่งได้แก่สภาพการบริหาร เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติต่ำ 3 ลำดับ และปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาที่มีร้อยละสูงมาประมวล และกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์
3. สร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนดตามโครงสร้าง โดยให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดและขอบเขตการวิจัย
4. นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่มที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ไปดำเนินการต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 9 ท่านโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 9 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์พิจารณาให้การเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
2. ผู้วิจัยทำการนัดวันและเวลา รวมถึงสถานที่ในการสนทนากลุ่ม
3. ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2567 ณ ห้องประชุม 12801 อาคาร 12 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินรายการ และมีผู้ช่วยผู้ดำเนินรายการเสนอประเด็น

4. ผู้วิจัยทำการสรุปผลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเพื่อนำไปเขียนรายงานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ทั้ง 9 ท่าน เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดลำดับและจัดหมวดหมู่

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และกำหนดคุณสมบัติ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาหรือประธานกลุ่มโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่มีวิทยฐานะชำนาญการหรือชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 15 คน
2. ครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะชำนาญการหรือชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ทำหน้าที่รับผิดชอบงานแนะแนวหรือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 10 คน
3. หัวหน้างานหรือครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมหรืองานแนะแนวหรือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 ซึ่งได้นำแนวทางการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มาจากขั้นตอนที่ 2 โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความสอดคล้อง ความถูกต้อง และความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) นำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 2 มาสร้างเป็นข้อคำถามมีการสอบถาม 3 ด้าน ได้แก่ ความสอดคล้อง ความถูกต้อง และความเหมาะสม

5 หมายถึง สอดคล้อง/ถูกต้อง/เหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สอดคล้อง/ถูกต้อง/เหมาะสม อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สอดคล้อง/ถูกต้อง/เหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สอดคล้อง/ถูกต้อง/เหมาะสม อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สอดคล้อง/ถูกต้อง/เหมาะสม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างนำเสนอต่ออาจารย์ปริกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับจากอาจารย์ปริกษาวิทยานิพนธ์ นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง
4. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเองหรือผ่านระบบออนไลน์ และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองหรือระบบออนไลน์จากผู้บริหารและครูผู้สอน
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมา จำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามความสอดคล้อง ความถูกต้อง และความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ใช้ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121)
 - คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความสอดคล้อง/ความถูกต้อง/ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด
 - คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความสอดคล้อง/ความถูกต้อง/ความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก
 - คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความสอดคล้อง/ความถูกต้อง/ความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง
 - คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความสอดคล้อง/ความถูกต้อง/ความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อย
 - คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความสอดคล้อง/ความถูกต้อง/ความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัยแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ตอนที่ 4 ผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ตอนที่ 5 ผลการตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 316 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้สอบถามเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยการนำข้อมูลมาวิเคราะห์แจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงความถี่และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	128	40.50
หญิง	188	59.50
รวม	316	100.00
2. ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	36	88.60
ครูผู้สอน	280	11.40
รวม	316	100.00
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	62	19.60
5-10 ปี	176	55.70
มากกว่า 10 ปี	141	24.70
รวม	316	100.00
4. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	221	69.90
ขนาดกลาง	95	30.10
รวม	316	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็น 59.50% เพศชาย คิดเป็น 40.50% ตำแหน่งครูผู้สอน คิดเป็น 88.60% ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็น 11.40% มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็น 55.70% มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี คิดเป็น 24.70% และมีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็น 19.60% สถานศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็น 69.90% สถานศึกษาขนาดกลาง คิดเป็น 30.10%

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้
ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

2.1 สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ผลการศึกษาสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล
โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้
ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร
เขต 2 ได้ผลการศึกษาดังตารางที่ 6-22

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้าง
การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม

ด้านที่	สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การตระหนักรู้ในตนเอง	3.62	0.42	มาก
2	การจัดการตนเอง	3.58	0.45	มาก
3	การตระหนักรู้สังคม	3.59	0.43	มาก
4	การสร้างสัมพันธภาพ	3.60	0.44	มาก
รวมเฉลี่ย		3.60	0.42	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม
อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่
การตระหนักรู้ในตนเอง อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.42) รองลงมาได้แก่ การสร้าง
สัมพันธภาพ อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.44) การตระหนักรู้สังคม อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$,
S.D. = 0.43) และการจัดการตนเอง อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ตามวงจรบริหารคุณภาพ (PDCA)

กระบวนการ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การวางแผน (Plan)	3.69	0.44	มาก
2	การปฏิบัติตามแผน (Do)	3.59	0.51	มาก
3	การตรวจสอบ (Check)	3.59	0.48	มาก
4	การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act)	3.61	0.47	มาก
รวมเฉลี่ย		3.62	0.42	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง โดยรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การวางแผน ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.44) รองลงมาได้แก่ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.47) และการปฏิบัติตามแผน ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.51) การตรวจสอบ ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.48) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง การวางแผน (Plan)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง แล้วนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง	3.85	0.49	มาก
2	สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเองไว้ในแผนปฏิบัติการ เช่น โครงการส่งเสริมด้านอารมณ์ความรู้สึก	3.64	0.59	มาก
3	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมและผู้รับผิดชอบ ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง	3.67	0.68	มาก
4	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง	3.59	0.66	มาก
เฉลี่ยรวม		3.69	0.44	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง การวางแผน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.66) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเองไว้ในแผนปฏิบัติการ เช่น โครงการส่งเสริมด้านอารมณ์ความรู้สึก อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.59) และสถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมและผู้รับผิดชอบในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.6$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง การปฏิบัติตามแผน (Do)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการจัดกิจกรรม	3.65	0.65	มาก
2	สถานศึกษามีการฝึกอบรมให้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง	3.54	0.67	มาก
3	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างความตระหนักรู้ในตนเองตามแผนที่กำหนดไว้	3.58	0.70	มาก
เฉลี่ยรวม		3.59	0.51	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง การปฏิบัติตามแผน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการฝึกอบรมให้แก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.67) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง ตามแผนที่กำหนดไว้ อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.70) และสถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการจัดกิจกรรม อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง การตรวจสอบ (Check)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้ในตนเองด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การทำแบบทดสอบ บุคลิกภาพ แบบสอบถามทางจิตวิทยาอย่างสม่ำเสมอ	3.62	0.66	มาก
2	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบผล โครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง	3.60	0.68	มาก
3	สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง	3.58	0.60	มาก
4	สถานศึกษามีการตรวจสอบปัญหาและอุปสรรค ระหว่างการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง	3.58	0.68	มาก
เฉลี่ยรวม		3.59	0.48	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง การตรวจสอบ โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.60) สถานศึกษามีการตรวจสอบปัญหาและอุปสรรค ระหว่างการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.68) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบผล โครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.68) และสถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้ในตนเองด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การทำแบบทดสอบ บุคลิกภาพ แบบสอบถามทางจิตวิทยาอย่างสม่ำเสมอ อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง และนำผลการวิเคราะห์ ไปเป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือ และปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งถัดไป	3.60	0.63	มาก
2	สถานศึกษามีการนำปัญหา อุปสรรค และผลความพึงพอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเองให้มีประสิทธิภาพ	3.64	0.63	มาก
3	สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีการตระหนักรู้ในตนเอง มาจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อวางแผนในการจัดโครงการ/กิจกรรมในปีการศึกษาถัดไป	3.58	0.63	มาก
เฉลี่ยรวม		3.61	0.47	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีการตระหนักรู้ในตนเอง มาจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อวางแผนในการจัดโครงการ/กิจกรรมในปีการศึกษาถัดไป อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.63) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียนด้านการตระหนักรู้ในตนเอง และนำผลการวิเคราะห์ไปเป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือ และปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งถัดไป อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.63) และสถานศึกษามีการนำปัญหา อุปสรรค และผลความพึงพอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและ

พัฒนาการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเองให้มีประสิทธิภาพ อยู่ระดับ
มาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้าง
การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง ตามวงจรบริหารคุณภาพ
(PDCA)

กระบวนการ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การวางแผน (Plan)	3.60	0.50	มาก
2	การปฏิบัติตามแผน (Do)	3.52	0.55	มาก
3	การตรวจสอบ (Check)	3.62	0.47	มาก
4	การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act)	3.59	0.49	มาก
รวมเฉลี่ย		3.58	0.46	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้
ในตนเอง ตามกระบวนการ PDCA โดยรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้านย่อยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การตรวจสอบ ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.47)
รองลงมาได้แก่ การวางแผน ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.50) การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.59$,
S.D. = 0.49) และการปฏิบัติตามแผน ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง การวางแผน (Plan)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ในด้านการจัดการตนเอง และนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง	3.60	0.71	มาก
2	สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง เช่น โครงการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในการจัดการอารมณ์และพฤติกรรม	3.63	0.66	มาก
3	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมและผู้รับผิดชอบ ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง	3.56	0.70	มาก
4	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง	3.61	0.64	มาก
เฉลี่ยรวม		3.60	0.50	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง การวางแผน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมและผู้รับผิดชอบในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.70) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ในด้านการจัดการตนเอง และนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.71) และสถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง การปฏิบัติตามแผน (Do)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการจัดโครงการฝึกอบรม/จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการจัดกิจกรรม	3.51	0.71	มาก
2	สถานศึกษามีการฝึกอบรมให้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในการจัดการตนเอง	3.47	0.70	ปานกลาง
3	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ตามแผนที่กำหนดไว้	3.57	0.70	มาก
เฉลี่ยรวม		3.52	0.55	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 การจัดการตนเองด้านการปฏิบัติตามแผน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรกได้แก่ สถานศึกษามีการฝึกอบรมให้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในการจัดการตนเอง ระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.70) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการจัดโครงการฝึกอบรม/จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการจัดกิจกรรม ระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.71) และสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ตามแผนที่กำหนดไว้ ระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง การตรวจสอบ (Check)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการจัดการตนเอง หรือภาวะทางสุขภาพจิต ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม แบบสอบถามทางจิตวิทยาอย่างสม่ำเสมอ	3.68	0.61	มาก
2	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม ที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง	3.60	0.65	มาก
3	สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง	3.58	0.66	มาก
4	สถานศึกษามีการตรวจสอบ ปัญหาและอุปสรรค ระหว่าง การปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง	3.61	0.63	มาก
เฉลี่ยรวม		3.62	0.47	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง การตรวจสอบ โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.66) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.65) และสถานศึกษามีการตรวจสอบ ปัญหาและอุปสรรค ระหว่างการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง การปรับปรุงแก้ไขพัฒนา ต่อเนื่อง (Act)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการจัดการตนเอง หรือภาวะทางสุขภาพจิต ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม แบบสอบถามทางจิตวิทยาอย่างสม่ำเสมอ	3.60	0.62	มาก
2	สถานศึกษามีการนำ ปัญหา อุปสรรค และความพึงพอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาในการเสริมสร้างการจัดการตนเองให้มีประสิทธิภาพ	3.56	0.64	มาก
3	สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง จัดทำรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อวางแผนในการจัดโครงการ/กิจกรรม ในปีการศึกษาถัดไป	3.60	0.63	มาก
เฉลี่ยรวม		3.59	0.49	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 การจัดการตนเอง การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการนำ ปัญหา อุปสรรค และความพึงพอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาในการเสริมสร้างการจัดการตนเองให้มีประสิทธิภาพ อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.64) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการจัดการตนเองหรือภาวะทางสุขภาพจิตด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม แบบสอบถามทางจิตวิทยาอย่างสม่ำเสมอ อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.62) และสถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง จัดทำรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อวางแผนในการจัดโครงการ/กิจกรรมในปีการศึกษาถัดไป อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.63)

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม ตามวงจรบริหารคุณภาพ (PDCA)

กระบวนการ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การวางแผน (Plan)	3.59	0.48	มาก
2	การปฏิบัติตามแผน (Do)	3.54	0.50	มาก
3	การตรวจสอบ (Check)	3.56	0.47	มาก
4	การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act)	3.66	0.45	มาก
รวมเฉลี่ย		3.59	0.43	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม ตามกระบวนการ PDCA โดยรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.45) รองลงมาได้แก่ การวางแผน ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.48) การตรวจสอบ ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.47) และการปฏิบัติตามแผน ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม การวางแผน (Plan)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านวุฒิภาวะทางสังคม และนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม	3.62	0.63	มาก
2	สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียน มีความตระหนักรู้สังคม เช่น โครงการการส่งเสริมการรับรู้และ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น	3.62	0.63	มาก
3	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม	3.55	0.67	มาก
4	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมและผู้รับผิดชอบ ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม	3.58	0.65	มาก
เฉลี่ยรวม		3.59	0.48	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม การวางแผน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผน การจัด การเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.67) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมและ ผู้รับผิดชอบในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.65) และสถานศึกษามีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านวุฒิภาวะทางสังคม และนำข้อมูลไปใช้ในการ กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.63) สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความ ตระหนักรู้สังคม เช่น โครงการการส่งเสริมการรับรู้และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม การปฏิบัติตามแผน (Do)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ตามที่กำหนดในปฏิทินการจัดกิจกรรม	3.58	0.62	มาก
2	สถานศึกษามีการฝึกอบรมให้แก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้สังคม	3.52	0.65	มาก
3	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ตามแผนที่กำหนดไว้	3.53	0.70	มาก
เฉลี่ยรวม		3.54	0.50	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม การปฏิบัติตามแผน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการฝึกอบรมให้แก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้สังคม อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.65) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ตามแผนที่กำหนดไว้ อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.70) และสถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ตามที่กำหนดในปฏิทินการจัดกิจกรรม อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.62) ตามลำดับ

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม การตรวจสอบ (Check)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้สังคม ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบวัดวุฒิภาวะทางสังคม (SQ) แบบวัดความฉลาดทางสังคม อย่างสม่ำเสมอ	3.61	0.63	มาก
2	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม	3.54	0.67	มาก
3	สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม	3.52	0.67	มาก
4	สถานศึกษามีการตรวจสอบปัญหาและอุปสรรค ระหว่างการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม	3.57	0.66	มาก
รวมเฉลี่ย		3.56	0.47	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม การตรวจสอบ โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.67) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.67) และสถานศึกษามีการตรวจสอบปัญหาและอุปสรรค ระหว่างการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้สังคมแล้วนำผลไปใช้เป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือและปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งถัดไป	3.72	0.55	มาก
2	สถานศึกษามีการนำ ปัญหา อุปสรรค และผลความพึงพอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคมให้มีประสิทธิภาพ	3.62	0.59	มาก
3	สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม มาจัดทำรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อวางแผนในการจัดโครงการ/กิจกรรมในปีการศึกษาถัดไป	3.62	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย		3.66	0.45	มาก

จากตารางที่ 21 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการนำ ปัญหา อุปสรรค และผลความพึงพอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคมให้มีประสิทธิภาพ อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.59) สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม ที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม มาจัดทำรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อวางแผนในการจัดโครงการ/กิจกรรมในปีการศึกษาถัดไป อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.63) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้สังคมแล้วนำผลไปใช้เป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือ และปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งถัดไป อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ ตามวงจรบริหารคุณภาพ (PDCA)

กระบวนการ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การวางแผน (Plan)	3.61	0.47	มาก
2	การปฏิบัติตามแผน (Do)	3.59	0.50	มาก
3	การตรวจสอบ (Check)	3.60	0.47	มาก
4	การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act)	3.62	0.49	มาก
รวมเฉลี่ย		3.60	0.44	มาก

จากตารางที่ 22 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ ตามกระบวนการ PDCA โดยรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.49) รองลงมาได้แก่ การวางแผน ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.47) การตรวจสอบ ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.47) และการปฏิบัติตามแผน ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

ตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ การวางแผน (Plan)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านการสร้างสัมพันธภาพ และนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน	3.61	0.65	มาก
2	สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างการสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ในแผนปฏิบัติการ	3.66	0.60	มาก
3	สถานศึกษากำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมและผู้รับผิดชอบในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน	3.55	0.69	มาก
4	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน	3.60	0.66	มาก
รวมเฉลี่ย		3.61	0.47	มาก

จากตารางที่ 23 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ การวางแผน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษากำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมและผู้รับผิดชอบในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.69) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.66) และสถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านการสร้างสัมพันธภาพ และนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ การปฏิบัติตามแผน (Do)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพ ตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการจัดกิจกรรม	3.62	0.62	มาก
2	สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการส่งเสริมสนับสนุนให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในการเสริมสร้างสัมพันธภาพ	3.55	0.65	มาก
3	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ตามแผนที่กำหนดไว้	3.60	0.68	มาก
รวมเฉลี่ย		3.59	0.50	มาก

จากตารางที่ 24 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ การปฏิบัติตามแผน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้แก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการส่งเสริมสนับสนุนให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพ อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.65) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ตามแผนที่กำหนดไว้ อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.68) และสถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพ ตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการจัดกิจกรรม อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.62) ตามลำดับ

ตารางที่ 25 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ การตรวจสอบ (Check)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการสร้างสัมพันธภาพด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบตรวจสอบทักษะการสร้างสัมพันธภาพ แบบตรวจสอบพฤติกรรม อย่างสม่ำเสมอ	3.59	0.63	มาก
2	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้	3.63	0.63	มาก
3	สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน	3.57	0.67	มาก
4	สถานศึกษามีการตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคระหว่าง การปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพ	3.62	0.65	มาก
รวมเฉลี่ย		3.60	0.47	มาก

จากตารางที่ 25 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ การตรวจสอบ โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.67) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการสร้างสัมพันธภาพด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบตรวจสอบทักษะการสร้างสัมพันธภาพ แบบตรวจสอบพฤติกรรม อย่างสม่ำเสมอ อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.63) และสถานศึกษามีการตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคระหว่าง การปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพ อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ

ตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนา ต่อเนื่อง (Act)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการสร้างสัมพันธภาพ แล้วนำผลมาใช้เป็นข้อมูลในการให้การช่วยเหลือและปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งถัดไป	3.64	0.63	มาก
2	สถานศึกษามีการนำปัญหา อุปสรรคและความพึงพอใจของผู้เรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้มีประสิทธิภาพ	3.58	0.62	มาก
3	สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพ มาจัดทำรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อวางแผน ในการจัดโครงการหรือกิจกรรม ในปีการศึกษาถัดไป	3.63	0.65	มาก
รวมเฉลี่ย		3.62	0.49	มาก

จากตารางที่ 26 พบว่า สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการนำปัญหา อุปสรรคและความพึงพอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้มีประสิทธิภาพ อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.62) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพ มาจัดทำรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อวางแผนในการจัดโครงการหรือกิจกรรมในปีการศึกษาถัดไป อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.65) และสถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการสร้างสัมพันธภาพ แล้วนำผลมาใช้เป็นข้อมูลในการให้การช่วยเหลือและปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งถัดไป อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

2.2 ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ผลการการศึกษาปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัยวิเคราะห์
ข้อมูลโดยการหาวิเคราะห์แจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) มีรายละเอียด
ดังตารางที่ 27-30

ตารางที่ 27 แสดงปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้
ในตนเอง

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
	พบปัญหา	132	32.67
1	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาที่ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง	31	7.67
2	สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้าง ให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ชัดเจน	19	4.70
2	สถานศึกษาออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ ในตนเอง ยังไม่ชัดเจน	19	4.70
3	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความ ตระหนักรู้ในตนเองยังไม่ต่อเนื่อง	15	3.71
3	สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ในการเสริมสร้างให้ ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	15	3.71
4	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามและตรวจสอบโครงการ/ กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีการตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ต่อเนื่อง	13	3.22

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
5	สถานศึกษามีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ชัดเจน	11	2.72
6	สถานศึกษามีการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ครอบคลุม	9	2.23

จากตารางที่ 27 พบว่า ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปัญหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง (f=31, 7.67%) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ชัดเจน (f=19, 4.70%) สถานศึกษา ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ชัดเจน (f=19, 4.70%) และสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ต่อเนื่อง (f=15, 3.71%) สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน (f=15, 3.71%) ตามลำดับ ปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ครอบคลุม (f=9, 2.23%)

ตารางที่ 28 แสดงปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการ
ตนเอง

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
	พบปัญหา	137	34.77
1	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้าง ให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง	27	6.85
2	สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้าง ให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ชัดเจน	22	5.58
3.	สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ในการเสริมสร้าง ให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเองไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	21	5.33
4	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการ ตนเอง ยังไม่ชัดเจน	20	5.08
5	สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการจัดการ ตนเอง ได้แก่ ภาวะความเครียด ภาวะทางอารมณ์ ภาวะ ซึมเศร้า ยังไม่ครอบคลุม	15	3.81
6	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียน สามารถจัดการตนเอง ยังไม่ต่อเนื่อง	12	3.05
7	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามและตรวจสอบโครงการ/ กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ต่อเนื่อง	11	2.79
8	สถานศึกษามีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาในการ เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ชัดเจน	9	2.28

จากตารางที่ 28 พบว่า ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปัญหาที่พบมากที่สุดได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง (f=27, 6.85%) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ชัดเจน (f=22, 5.58%) และสถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ชัดเจน (f=20, 5.08%) ตามลำดับ ปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ชัดเจน (f=9, 2.28%)

ตารางที่ 29 แสดงปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
	พบปัญหา	135	34.62
1	สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคมไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	30	7.69
2	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านจิตวิทยาในการดำเนินงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ทางสังคม	23	5.90
3	สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ยังไม่ชัดเจน	18	4.62
4	สถานศึกษาการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ยังไม่ชัดเจน	17	4.36
5	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ยังไม่ต่อเนื่อง	14	3.59
6	สถานศึกษามีการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้สังคม ยังไม่ครอบคลุม	14	3.59

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
7	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามและตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ยังไม่ต่อเนื่อง	10	2.56
8	สถานศึกษามีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ยังไม่ชัดเจน	9	2.31

จากตารางที่ 29 พบว่า ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปัญหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคมไม่เพียงพอต่อการใช้งาน (f=30, 7.69%) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านจิตวิทยาในการ ดำเนินงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ทางสังคม (f=23, 5.90%) และสถานศึกษา กำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ยังไม่ชัดเจน (f=18, 4.62%) ปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างให้ ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ยังไม่ชัดเจน (f=9, 2.31%)

ตารางที่ 30 แสดงปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้าง
สัมพันธภาพ

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
1	พบปัญหา	124	32.12
1	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาในการดำเนินกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน	25	6.48
2	สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียนขาดความหลากหลาย	22	5.70
3	สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ยังไม่ชัดเจน	18	4.66
4	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ยังไม่ชัดเจน	14	3.63
4	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ยังไม่ต่อเนื่อง	14	3.63
5	สถานศึกษามีการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการสร้างสัมพันธภาพ ยังมีข้อจำกัด เช่น ผู้ตรวจสอบขาดความเชี่ยวชาญ แบบสอบถามขาดความชัดเจน	12	3.11
6	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามและตรวจสอบผลโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพ ยังไม่ต่อเนื่อง	11	2.85
7	สถานศึกษามีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ยังไม่ชัดเจน	8	2.07

จากตารางที่ 30 พบว่า ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปัญหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาในการดำเนินกิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง

สัมพันธ์ภาพให้กับผู้เรียน ($f=25$, 6.48%) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ในการเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพให้กับผู้เรียนขาดความหลากหลาย ($f=22$, 5.70%) และสถานศึกษา กำหนดโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพให้กับผู้เรียน ยังไม่ชัดเจน ($f=18$, 4.66%) ตามลำดับ ปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพให้กับผู้เรียน ยังไม่ชัดเจน ($f=8$, 2.07%)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2

3.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ผลการการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ค่าที (t-test; Independent Sample) ดังตารางที่ 31

ตารางที่ 31 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม

สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้าง การเรียนรู้ทางอารมณ์และ สังคมในสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา				t	p
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การตระหนักรู้ในตนเอง	3.65	0.37	3.55	0.51	1.693	.093
2. การจัดการตนเอง	3.63	0.41	3.49	0.54	2.274	.024*
3. การตระหนักรู้สังคม	3.62	0.39	3.51	0.50	1.988	.049*
4. การสร้างสัมพันธ์ภาพ	3.64	0.39	3.52	0.53	1.947	.054
รวม	3.63	0.38	3.52	0.50	2.052*	.042

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 29 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม ($t = 2.052$, $p = 0.042$) มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การจัดการตนเอง ($t = 2.274$, $p = 0.024$) และการตระหนักรู้สังคม ($t = 1.988$, $p = 0.049$) มีสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test: One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่าง จึงทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ดังตารางที่ 32-38

ตารางที่ 32 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม

สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้าง การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการทำงาน						F	P
	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.การตระหนักรู้ในตนเอง	3.81	0.49	3.63	0.34	3.47	0.46	12.569	.000*
2.การจัดการตนเอง	3.76	0.54	3.60	0.37	3.42	0.49	10.415	.000*
3.การตระหนักรู้สังคม	3.75	0.51	3.60	0.37	3.43	0.46	9.588	.000*
4.การสร้างสัมพันธภาพ	3.77	0.51	3.60	0.37	3.47	0.48	8.298	.000*
รวม	3.77	0.50	3.61	0.35	3.45	0.45	10.906	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 32 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม ($F = 10.906$, $p = 0.000$) พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 33 แสดงค่าความแปรปรวนการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

รายการ	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. การตระหนักรู้ ในตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	4.137	2	0.273	12.569	.000*
	ภายในกลุ่ม	51.513	313	0.02		
	รวม	55.650	315			
2. การจัดการตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	4.047	2	0.55	10.415	.000*
	ภายในกลุ่ม	60.817	313	0.046		
	รวม	64.864	315			
3. การตระหนักรู้ สังคม	ระหว่างกลุ่ม	3.397	2	0.585	9.588	.000*
	ภายในกลุ่ม	55.445	313	0.115		
	รวม	58.842	315			
4. การสร้าง สัมพันธภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3.091	2	0.585	8.298	.000*
	ภายในกลุ่ม	58.289	313	0.115		
	รวม	61.380	315			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.644	2	0.09	10.906	.000*
	ภายในกลุ่ม	52.287	313	0.03		
	รวม	55.931	315			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 33 พบว่า ค่าความแปรปรวนการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้าง การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม ($SS = 55.931$, $df = 315$)

โดยมีค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม ($SS = 3.644$, $df = 2$, $MS = 0.09$) และค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม ($SS = 52.287$, $df = 313$, $MS = 0.03$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Multiple Comparison Method)

ตารางที่ 34 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		3.77	3.61	3.45
น้อยกว่า 5 ปี	3.77	-	0.16*	0.32*
5-10 ปี	3.61		-	0.16*
มากกว่า 10 ปี	3.45			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 34 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีความแตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 35 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		3.81	3.63	3.47
น้อยกว่า 5 ปี	3.81	-	0.18*	0.34*
5-10 ปี	3.63		-	0.16*
มากกว่า 10 ปี	3.47			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 35 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง มีความแตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 36 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการจัดการตนเอง

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		3.76	3.60	3.42
น้อยกว่า 5 ปี	3.76	-	0.16*	0.34
5-10 ปี	3.60		-	0.18*
มากกว่า 10 ปี	3.42			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 36 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหาร เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการจัดการตนเอง มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ย มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 37 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการตระหนักรู้สังคม

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		3.75	3.60	3.43
น้อยกว่า 5 ปี	3.75	-	0.15*	0.32
5-10 ปี	3.60		-	0.17*
มากกว่า 10 ปี	3.43			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 37 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหาร เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการตระหนักรู้สังคม มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ย มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 38 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการสร้างสัมพันธภาพ

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		3.77	3.60	3.47
น้อยกว่า 5 ปี	3.77	-	0.17*	0.30
5-10 ปี	3.60		-	0.13*
มากกว่า 10 ปี	3.47			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 38 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการสร้างสัมพันธภาพ มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4 ผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ในขั้นตอนที่ 1 มาใช้เป็นกรอบในการดำเนินการหาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 และขอบเขตด้านเนื้อหาที่มีวงจรบริหารคุณภาพ (PDCA) ขั้นตอนที่ 1 มาเป็นกรอบเนื้อหา ในการหาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ซึ่งประกอบด้วย

1. Plan - การวางแผน
2. Do - การปฏิบัติตามแผน
3. Check - การตรวจสอบ
4. Act - ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง

โดยการสนทนากลุ่มจัดขึ้นวันที่ 20 เดือนกันยายน พ.ศ. 2567 ณ ห้องประชุม 12801 อาคาร 12 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์มหาวิทยาลัยนักวิชาการทางการศึกษา ศิษยานุศิษย์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนว ครูผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักจิตวิทยา วิทยากรและบุคลากรทางการแพทย์

ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการหาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ควรให้มีการเพิ่มเติมจากวงจรบริหารคุณภาพ (PDCA) เป็น SPDCAR มาใช้เป็นกรอบในการพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ในภาพรวม ซึ่งประกอบด้วย

1. S - Survey - การสำรวจ
2. P - Plan - การวางแผน
3. D - Do - การปฏิบัติตามแผน
4. C - Check - การตรวจสอบ
5. A - Act - การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง
6. R - Reflection - การสะท้อนผล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และจัดหมวดหมู่ ซึ่งสรุปผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ดังรายละเอียดในตารางที่ 39-42

ตารางที่ 39 แสดงแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)
1	สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรมโดยใช้การมีส่วนร่วม กำหนด ปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน และร่วมกันออกแบบแผนการจัดการ เรียนรู้บูรณาการที่เสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียนควบคู่ กับความรู้	9
1	สถานศึกษาควรมีการสำรวจความคิดเห็น ความต้องการของผู้เรียนใน เสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง และสำรวจความตระหนักรู้ ในตนเองของผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างรอบด้าน สำรวจบริบทชุมชน สังคม โดยรอบสถานศึกษา	9
2	สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวกจากนักจิตวิทยา หรือพัฒนา ตนเองจากหลักสูตรแบบออนไลน์ หรือเข้าศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่เป็น ต้นแบบ แล้วนำองค์ความรู้มาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC ใน สถานศึกษา	8
2	สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการ ดำเนินงานร่วมกัน และพัฒนาการดำเนินงานให้เป็นแนวปฏิบัติที่ดี มีการ ปฏิบัติร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	8
3	สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และ คณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ตั้งเป้าหมายไปใน ทิศทางเดียวกันและขับเคลื่อนการเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับ ผู้เรียนร่วมกัน	7
3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พูดคุยแลกเปลี่ยน ปัญหาอย่างเป็นกัลยาณมิตร สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน	7
4	สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ทรัพยากรใน สถานศึกษา และสำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างการตระหนักรู้ ในตนเองในบริบทของสถานศึกษา	6

ตารางที่ 39 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)
4	สถานศึกษาควรมีการประสานความร่วมมือและจัดกิจกรรมร่วมกันกับชุมชน วัด ราษฎร์ชาวบ้าน หรือทำข้อตกลงกับหน่วยงานอื่นๆ ในท้องถิ่น สร้างเป็นเครือข่ายในการดำเนินงานร่วมกันในการเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียนร่วมกัน	6
4	สถานศึกษาควรมีการขับเคลื่อนการเรียนการสอนหรือกิจกรรมในการเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการ PLC ร่วมกันทั้งในระดับชั้นและในระดับสถานศึกษา	6
4	สถานศึกษาควรมีการกำกับติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานกิจกรรมในทิศทางเดียวกัน เปิดโอกาสให้บุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการตรวจสอบอย่างรอบด้าน	6
4	สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผล การดำเนินงานจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการประชุมผู้ปกครอง การประชุม คณะกรรมการสถานศึกษา หรือวิธีการสื่อสารทางออนไลน์	6

จากตารางที่ 39 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์ และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ข้อที่มีความถี่สูงสุดที่ 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการวางแผน จัดกิจกรรมโดยใช้การมีส่วนร่วม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน และร่วมกันออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการที่เสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียนควบคู่กับความรู้ (f=9) สถานศึกษาควรมีการสำรวจความคิดเห็น ความต้องการของผู้เรียนในเสริมสร้างการเรียนรู้ ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง และสำรวจความตระหนักรู้ในตนเองของผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่าง รอบด้าน สำรวจบริบทชุมชน สังคมโดยรอบสถานศึกษา (f=9) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาควรมีการ ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก จากนักจิตวิทยา หรือพัฒนาตนเองจากหลักสูตรแบบออนไลน์ หรือเข้าศึกษาดูงานในสถานศึกษา ที่เป็นต้นแบบ แล้วนำองค์ความรู้มาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC ในสถานศึกษา (f=8) สถานศึกษาควมใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงานร่วมกัน และ พัฒนาการดำเนินงานให้เป็นแนวปฏิบัติที่ดี มีการปฏิบัติร่วมกันอย่างต่อเนื่อง (f=8) และสถานศึกษา

ควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ตั้งเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกันและขับเคลื่อนการเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียนร่วมกัน (f=7) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พุดคุยแลกเปลี่ยนปัญหาอย่างเป็นกัลยาณมิตร สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน (f=7) ตามลำดับ

ตารางที่ 40 แสดงแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
ด้านการจัดการตนเอง

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)
1	สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน วางแผน ตั้งเป้าหมายเชิงพฤติกรรมไปในทิศทางเดียวกัน และขับเคลื่อนการเสริมสร้างการจัดการตนเองให้กับผู้เรียนร่วมกัน	9
1	สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการที่เสริมสร้างการจัดการตนเองด้านทัศนคติ ทักษะในการดำเนินชีวิตควบคู่กับความรู้	9
2	สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก สร้างทักษะและกระบวนการทางจิตวิทยาจากนักจิตวิทยา หรือบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ และนำมาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC	8
2	สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ผ่านกิจกรรมต่างๆ และนำเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้จัดการตนเองมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน	8
3	สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการจัดการตนเอง และสำรวจความสามารถในการจัดการตนเองของผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างรอบด้าน	7

ตารางที่ 40 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)
3	สถานศึกษาควรมีการดำเนินกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้ามาปรึกษา ได้ตลอดเวลา เสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและกำลังใจให้แก่ผู้เรียนผ่าน กิจกรรมต่างๆ สร้างผู้เรียนแกนนำทั้งในห้องเรียนและสถานศึกษา จัด กิจกรรมร่วมกันกับชุมชน วัด หรือหน่วยงานอื่นๆในท้องถิ่น ให้ผู้เรียนได้ แสดงความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ	7
3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตาม พูดคุยแลกเปลี่ยนสอบถาม ปัญหาผ่านกระบวนการ PLC สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เรียน	7
3	สถานศึกษาควรเปิดโอกาสหรือเชิญให้บุคลากรภายนอกที่มีความรู้ ความสามารถมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามและร่วมตรวจสอบผลการดำเนิน กิจกรรม และร่วมกันเสริมสร้างการจัดการตนเองในทิศทางเดียวกัน	7
4	สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และ ทรัพยากรในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้าง การจัดการตนเองและสำรวจบริบทชุมชน สังคม โดยรอบสถานศึกษา	6
4	สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการ ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่าง ต่อเนื่องร่วมกัน	6
4	สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อน ผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการประชุม ผู้ปกครอง การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา หรือวิธีการติดต่อสื่อสาร กับผู้ปกครองทางออนไลน์	6

จากตารางที่ 40 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และ สังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการ จัดการตนเอง ข้อที่มีความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน วางแผน ตั้งเป้าหมาย เชิงพฤติกรรมไปในทิศทางเดียวกัน และขับเคลื่อนการเสริมสร้างการจัดการตนเองให้กับผู้เรียนร่วมกัน (f=9) สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ร่วมกัน

ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการที่เสริมสร้างการจัดการตนเองด้านทัศนคติ ทักษะในการดำเนินชีวิตควบคู่กับความรู้ (f=9) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก สร้างทักษะและกระบวนการทางจิตวิทยาจากนักจิตวิทยา หรือบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ และนำมาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC (f=8) สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ผ่านกิจกรรมต่างๆ และนำเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้จัดการตนเองมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (f=8) และสถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการจัดการตนเอง และสำรวจความสามารถในการจัดการตนเองของผู้เรียนเป็นรายบุคคล อย่างรอบด้าน (f=7) สถานศึกษาควรมีการดำเนินกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้ามาปรึกษาได้ตลอดเวลา เสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและกำลังใจให้แก่ผู้เรียนผ่านกิจกรรมต่างๆ สร้างผู้เรียนแกนนำทั้งในห้องเรียนและสถานศึกษา จัดกิจกรรมร่วมกันกับชุมชน วัด หรือหน่วยงานอื่นๆ ในท้องถิ่นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ (f=7) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตาม พูดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาผ่านกระบวนการ PLC สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เรียน (f=7) สถานศึกษาควรเปิดโอกาสหรือเชิญให้บุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามและร่วมตรวจสอบผลการดำเนินกิจกรรม และร่วมกันเสริมสร้างการจัดการตนเองในทิศทางเดียวกัน (f=7) ตามลำดับ

ตารางที่ 41 แสดงแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
 ด้านการตระหนักรู้สังคม

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)
1	สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก สร้างทักษะและกระบวนการทางจิตวิทยาจาก นักจิตวิทยา หรือบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ และนำมาปรับ ใช้ในสถานศึกษา ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC	9
1	สถานศึกษาควรมีการดำเนินกิจกรรมโฮมรูมที่ให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมในห้องเรียน โดยการจำลองบทบาทและหน้าที่ของแต่ละคน และจัดกิจกรรมใน สถานศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้ตระหนักรู้บทบาทและหน้าที่ของแต่ละคน จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน วัด หรือหน่วยงานอื่นๆ ในท้องถิ่นให้ผู้เรียนได้ สัมผัสกิจกรรมทางสังคมที่อาศัยอยู่	9
2	สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และ คณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ร่วมกันขับเคลื่อน ในการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมให้กับผู้เรียนไปในทิศทางเดียวกัน	8
2	สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มี ความชัดเจน ร่วมกันออกแบบกิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมที่จัดร่วมกับ ท้องถิ่นบูรณาการเข้ากับการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมควบคู่กับ การเรียนรู้นอกห้องเรียน สร้างความตระหนักต่อชุมชนและสังคม	8
3	สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของ ผู้ปกครอง และความต้องการของชุมชนโดยรอบสถานศึกษาในเสริมสร้างการ เรียนรู้ด้านการตระหนักรู้สังคม และความตระหนักรู้สังคมจำเป็นในยุคดิจิทัล	7
3	สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC และเทคโนโลยี ในการขับเคลื่อนให้ ผู้เรียนสามารถสร้างความตระหนักรู้สังคมผ่านโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา และนำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน	7

ตารางที่ 41 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)
4	สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี และทรัพยากรต่างๆในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมและสำรวจบริบทชุมชน สังคม บริเวณรอบๆสถานศึกษา	6
4	สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พูดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาและหาแนวทางเสริมสร้างผ่านกระบวนการ PLC ภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานผ่านผู้ปกครองนักเรียน	6
4	สถานศึกษาควรเชิญวิทยากรในท้องถิ่นหรือบุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามและร่วมตรวจสอบผลการดำเนินกิจกรรมในการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมไปในทิศทางเดียวกัน	6
4	สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องร่วมกัน	6
4	สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการประชุม ผู้ปกครอง การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา หรือวิธีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองทางออนไลน์	6

จากตารางที่ 41 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม ข้อที่มีความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก สร้างทักษะและกระบวนการทางจิตวิทยาจากนักจิตวิทยาหรือบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ และนำมาปรับใช้ในสถานศึกษา ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC (f=9) สถานศึกษาควรมีการดำเนินกิจกรรมโฮมรูมที่ให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมในห้องเรียนโดยการจำลองบทบาทและหน้าที่ของแต่ละคน และจัดกิจกรรมในสถานศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้ตระหนักรู้บทบาทและหน้าที่ของแต่ละคน จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน วัด หรือหน่วยงานอื่นๆ ในท้องถิ่น

ให้ผู้เรียนได้สัมผัสกิจกรรมทางสังคมที่อาศัยอยู่ (f=9) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ร่วมกันขับเคลื่อนในการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมให้กับผู้เรียนไปในทิศทางเดียวกัน (f=8) สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ร่วมกันออกแบบกิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมที่จัดร่วมกับท้องถิ่นบูรณาการเข้ากับการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมควบคู่กับการเรียนรู้นอกห้องเรียน สร้างความตระหนักรู้ต่อชุมชนและสังคม (f=8) และสถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของผู้ปกครอง และความต้องการของชุมชนโดยรอบสถานศึกษาในเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการตระหนักรู้สังคม และความตระหนักรู้สังคมจำเป็นในยุคดิจิทัล (f=7) สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC และเทคโนโลยี ในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถสร้างความตระหนักรู้สังคมผ่านโครงการหรือกิจกรรมต่างๆในสถานศึกษา และนำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (f=7) ตามลำดับ

ตารางที่ 42 แสดงแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)
1	สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และ คณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ร่วมกันขับเคลื่อน ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียนไปในทิศทางเดียวกัน	9
1	สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรม พัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทักษะและกระบวนการในการสร้าง สัมพันธภาพในเด็กจากนักจิตวิทยาหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ และนำ องค์ความรู้มาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC	9
2	สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มี ความชัดเจน ร่วมกันออกแบบโครงการหรือกิจกรรมระหว่างสถานศึกษากับ ครอบครัว และบูรณาการกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมสภานักเรียน กิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เข้ากับการเสริมสร้างการเสริมสร้างสัมพันธภาพ ระหว่างผู้เรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน	8
2	สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC และการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครอง ในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพผ่านกิจกรรมต่างๆ ของ สถานศึกษาและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันผ่านการ จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือกิจกรรมที่ดำเนินร่วมกันในชั้นเรียน	8
3	สถานศึกษาควรมีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกบทบาท สมมติ ฝึกการสื่อสาร มีกระบวนการทำงานเป็นทีม โดยใช้โครงการเดิมที่มี อยู่แล้ว เพื่อเป็นการไม่เพิ่มภาระให้กับสถานศึกษา	7
3	สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลง ข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรม และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรม อย่างต่อเนื่อง	7

ตารางที่ 42 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)
3	สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อน ผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการประชุม ผู้ปกครอง การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา หรือวิธีการติดต่อสื่อสาร ผ่านทางออนไลน์	7
4	สถานศึกษาควรมีการสำรวจบริบทสถานศึกษา บริบทของชุมชน สภาพสังคม และความเป็นอยู่ของผู้ปกครองและนักเรียนโดยรอบสถานศึกษา	6
4	สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี และทรัพยากรต่างๆในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงานการ เสริมสร้างสัมพันธภาพภายในสถานศึกษา	6
4	สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พูดคุยแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น แก้ไขข้อบกพร่องร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC	6
4	สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาหรือให้บุคลากรภายนอกที่มี ความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการกำกับติดตาม ให้คำแนะนำ และ ร่วมตรวจสอบผลการดำเนินกิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้สร้าง สัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน	6

จากตารางที่ 42 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการ
สร้างสัมพันธภาพ ข้อที่มีความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู
บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ร่วมกันขับเคลื่อน
ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียนไปในทิศทางเดียวกัน (f=9) สถานศึกษาควรมีการส่งเสริม
ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทักษะและกระบวนการ
ในการสร้างสัมพันธภาพในเด็กจากนักจิตวิทยาหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ และนำองค์ความรู้มาปรับใช้
ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC (f=9) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรม
กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ร่วมกันออกแบบโครงการหรือกิจกรรมระหว่างสถานศึกษา
กับครอบครัว และบูรณาการกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
เข้ากับการเสริมสร้างการเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน (f=8)

สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC และการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพผ่านกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันผ่านการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือกิจกรรมที่ดำเนินร่วมกันในชั้นเรียน (f=8) และสถานศึกษาควรมีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกบทบาทสมมติ ฝึกการสื่อสาร มีกระบวนการทำงานเป็นทีม โดยใช้โครงการเดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อเป็นการไม่เพิ่มภาระให้กับสถานศึกษา (f=7) สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรม และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (f=7) สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการประชุมผู้ปกครอง การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา หรือวิธีการติดต่อสื่อสารผ่านทางออนไลน์ (f=7)

ตอนที่ 5 ผลการตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

5.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 30 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้สอบถามเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยการนำข้อมูลมาวิเคราะห์แจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) รายละเอียดดังตารางที่ 43

ตารางที่ 43 แสดงความถี่และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	11	36.67
หญิง	19	63.33
รวม	30	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	3	10.00
31-40 ปี	5	16.67
41-50 ปี	16	53.33
มากกว่า 50 ปี	6	20.00
รวม	30	100.00
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	9	30.00
ปริญญาโท	19	63.33
ปริญญาเอก	2	6.67
รวม	30	100.00
4. ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้บริหารสถานศึกษา	15	50.00
ครูผู้สอน	10	33.33
ครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวหรือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	5	16.67
รวม	30	100.00
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	3	10.00
5-10 ปี	5	16.67
มากกว่า 10 ปี	22	73.33
รวม	30	100.00

ตารางที่ 43 (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
6. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	14	46.67
ขนาดกลาง	16	53.33
รวม	30	100.00

จากตารางที่ 43 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถจำแนกได้ดังนี้ ด้านเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย คิดเป็น 36.67% และผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง คิดเป็น 63.33% ด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็น 10.00% อายุ 31-40 ปี คิดเป็น 16.67% อายุ 41-50 ปี คิดเป็น 53.33% และอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็น 20.00% ด้านวุฒิการศึกษาสูงสุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็น 30.00% ระดับปริญญาโท คิดเป็น 63.33% และระดับปริญญาเอก คิดเป็น 6.67% ด้านตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็น 50.00% ครูผู้สอน คิดเป็น 33.33% และครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวหรือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คิดเป็น 16.67% ด้านประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็น 10.00% อยู่ระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็น 16.67% และมากกว่า 10 ปี คิดเป็น 73.33% และด้านขนาดของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็น 46.67% สถานศึกษาขนาดกลาง คิดเป็น 53.33%

5.2 ผลการตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ผลการตรวจสอบแนวทางการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้สอบถามเกี่ยวกับความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความถูกต้อง โดยการนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลการตรวจสอบ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 44-48

ตารางที่ 44 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. การตระหนักรู้ในตนเอง	4.59	0.50	มากที่สุด	4.57	0.51	มากที่สุด	4.51	0.55	มากที่สุด
2. การจัดการตนเอง	4.56	0.52	มากที่สุด	4.54	0.54	มากที่สุด	4.50	0.57	มากที่สุด
3. การตระหนักรู้สังคม	4.62	0.54	มากที่สุด	4.58	0.57	มากที่สุด	4.52	0.59	มากที่สุด
4. การสร้างสัมพันธภาพ	4.63	0.53	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด	4.55	0.54	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.60	0.50	มากที่สุด	4.57	0.52	มากที่สุด	4.52	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 44 พบว่า ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความถูกต้องของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านมีรายละเอียดดังนี้

ความสอดคล้องของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.50$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การสร้างสัมพันธภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.53$) รองลงมาได้แก่ การตระหนักรู้สังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.52$) การตระหนักรู้ในตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.50$) และการจัดการตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.52$) ตามลำดับ

ความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.52$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การสร้างสัมพันธภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.54$) รองลงมา ได้แก่ การตระหนักรู้สังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.57$) การตระหนักรู้ในตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.51$) และการจัดการตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.54$) ตามลำดับ

ความถูกต้องของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.54$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การสร้างสัมพันธภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.54$) รองลงมาได้แก่ การตระหนักรู้สังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.59$) การตระหนักรู้ในตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.55$) และการจัดการตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.57$) ตามลำดับ

ตารางที่ 45 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการตรวจสอบแนวทางพัฒนา

การบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. สถานศึกษาควรมีการสำรวจความคิดเห็น ความต้องการของผู้เรียนในเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง และสำรวจความตระหนักรู้ในตนเองของผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างรอบด้าน สำรวจบริบทชุมชน สังคมโดยรอบสถานศึกษา (S)	4.57	0.57	มากที่สุด	4.53	0.57	มากที่สุด	4.43	0.68	มาก

ตารางที่ 45 (ต่อ)

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
2. สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ทรัพยากรในสถานศึกษา และสำรวจสภาพการดำเนินงาน การเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองในบริบทของสถานศึกษา (S)	4.73	0.52	มากที่สุด	4.70	0.53	มากที่สุด	4.60	0.62	มากที่สุด
3. สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ตั้งเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน และขับเคลื่อนการเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียนร่วมกัน (P)	4.67	0.55	มากที่สุด	4.67	0.55	มากที่สุด	4.53	0.57	มากที่สุด
4. สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรมโดยใช้การมีส่วนร่วม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มี ความชัดเจนและร่วมกัน ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ บูรณาการที่เสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียน ควบคู่กับความรู้ (P)	4.67	0.55	มากที่สุด	4.60	0.56	มากที่สุด	4.63	0.56	มากที่สุด

ตารางที่ 45 (ต่อ)

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
5. สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรม พัฒนาเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก จากนักจิตวิทยาหรือพัฒนาตนเองจากหลักสูตรแบบออนไลน์ หรือเข้าศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบ แล้วนำองค์ความรู้มาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC ในสถานศึกษา (D)	4.57	0.63	มากที่สุด	4.60	0.62	มากที่สุด	4.43	0.68	มาก
6. สถานศึกษาควรมีการประสานความร่วมมือและจัดกิจกรรมร่วมกันกับชุมชน วัด ราษฎร์ ชาวบ้าน หรือทำข้อตกลงกับหน่วยงานอื่นๆ ในท้องถิ่น สร้างเป็นเครือข่ายในการดำเนินงานร่วมกันในการเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียนร่วมกัน (D)	4.50	0.63	มากที่สุด	4.53	0.63	มากที่สุด	4.47	0.68	มาก

ตารางที่ 45 (ต่อ)

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
7. สถานศึกษาควรมีการ ขับเคลื่อนการเรียนการสอนหรือ กิจกรรมในการเสริมสร้างความ ตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียน โดยใช้กระบวนการ PLC ร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นและในระดับ สถานศึกษา (D)	4.67	0.61	มากที่สุด	4.57	0.63	มากที่สุด	4.53	0.73	มากที่สุด
8. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการ นิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องพูดคุย แลกเปลี่ยนปัญหาอย่างเป็น กัลยาณมิตร สร้างขวัญและ กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน (C)	4.63	0.61	มากที่สุด	4.57	0.63	มากที่สุด	4.60	0.62	มากที่สุด
9. สถานศึกษาควรมีการกำกับ ติดตามตรวจสอบผลการ ดำเนินงานกิจกรรมในทิศทาง เดียวกัน เปิดโอกาสให้บุคลากร ภายนอกที่มีความรู้ความสามารถ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ อย่างรอบด้าน (C)	4.53	0.63	มากที่สุด	4.50	0.63	มากที่สุด	4.50	0.63	มากที่สุด
10. สถานศึกษาควรใช้ กระบวนการ PLC ในการ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการ ดำเนินงานร่วมกันและพัฒนา การดำเนินงานให้เป็นแนวปฏิบัติ ที่ดี มีการปฏิบัติร่วมกันอย่าง ต่อเนื่อง (A)	4.57	0.63	มากที่สุด	4.53	0.63	มากที่สุด	4.53	0.68	มากที่สุด

ตารางที่ 45 (ต่อ)

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
11. สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลการดำเนินงานจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผ่านการประชุมผู้ปกครอง การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิธีการสื่อสารทางออนไลน์ (R)	4.40	0.62	มาก	4.43	0.63	มาก	4.33	0.66	มาก
รวมเฉลี่ย	4.59	0.50	มากที่สุด	4.57	0.51	มากที่สุด	4.51	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 45 พบว่า ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความถูกต้องของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง พิจารณารายข้อมีรายละเอียด ดังนี้

ความสอดคล้องของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.50$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ ทรัพยากรในสถานศึกษา และสำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองในบริบทของสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.52$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ตั้งเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกันและขับเคลื่อนการเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียนร่วมกัน (P) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.55$) สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรมโดยใช้การมีส่วนร่วม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน และร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการที่เสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียน

ควบคู่กับความรู้อ (P) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.55$) สถานศึกษาควรมีการขับเคลื่อนการเรียนการสอนหรือกิจกรรมในการเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการ PLC ร่วมกันทั้งในระดับชั้นและในระดับสถานศึกษา (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.61$) และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พุดคุย แลกเปลี่ยนปัญหาอย่างเป็นกัลยาณมิตร สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.61$) ตามลำดับ

ความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.50$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ทรัพยากรในสถานศึกษา และสำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองในบริบทของสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.53$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ตั้งเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกันและขับเคลื่อนการเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียนร่วมกัน (P) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.55$) และสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวกจากนักจิตวิทยา หรือพัฒนาตนเองจากหลักสูตรแบบออนไลน์ หรือเข้าศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบ แล้วนำองค์ความรู้มาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC ในสถานศึกษา (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.61$) สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรมโดยใช้การมีส่วนร่วม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน และร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการที่เสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียนควบคู่กับความรู้อ (P) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.56$) ตามลำดับ

ความถูกต้องของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.55$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรมโดยใช้การมีส่วนร่วม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน และร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการที่เสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียนควบคู่กับความรู้อ (P) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.56$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ทรัพยากรในสถานศึกษา และสำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างการตระหนักรู้

ในตนเองในบริบทของสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.62$) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พุดคุยแลกเปลี่ยนปัญหาอย่างเป็นกัลยาณมิตร สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.62$) และสถานศึกษาควรมีการขับเคลื่อนการเรียนการสอนหรือกิจกรรมในการเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการ PLC ร่วมกันทั้งในระดับชั้นและในระดับสถานศึกษา (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.73$) สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงานร่วมกัน และพัฒนาการดำเนินงานให้เป็นแนวปฏิบัติที่ดี มีการปฏิบัติร่วมกันอย่างต่อเนื่อง (A) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.68$) ตามลำดับ

ตารางที่ 46 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการจัดการตนเอง และสำรวจความสามารถในการจัดการตนเองของผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างรอบด้าน (S)	4.50	0.63	มาก	4.53	0.68	มากที่สุด	4.53	0.68	มาก
2. สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และทรัพยากรในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างการจัดการตนเองและสำรวจบริบทชุมชน สังคม โดยรอบสถานศึกษา (S)	4.57	0.63	มากที่สุด	4.53	0.63	มากที่สุด	4.53	0.68	มากที่สุด

ตารางที่ 46 (ต่อ)

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
3. สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน วางแผน ตั้งเป้าหมายเชิงพฤติกรรมไปในทิศทางเดียวกัน และขับเคลื่อนการเสริมสร้างการจัดการตนเองให้กับผู้เรียน ร่วมกัน (P)	4.47	0.63	มาก	4.43	0.63	มาก	4.43	0.63	มาก
4. สถานศึกษาควรมีการวางแผน จัดกิจกรรม กำหนดปฏิทิน ปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการที่เสริมสร้างการจัดการตนเองด้านทัศนคติ ทักษะ ในการดำเนินชีวิตควบคู่กับ ความรู้ (P)	4.63	0.61	มากที่สุด	4.50	0.63	มาก	4.53	0.63	มากที่สุด

ตารางที่ 46 (ต่อ)

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
5. สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคนได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก สร้างทักษะและกระบวนการทางจิตวิทยาจากนักจิตวิทยาหรือบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ และนำมาปรับใช้ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC (D)	4.67	0.55	มากที่สุด	4.67	0.55	มากที่สุด	4.50	0.63	มาก
6. สถานศึกษาควรมีการดำเนินกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้ามาปรึกษาได้ตลอดเวลา เสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง และกำลังใจให้แก่ผู้เรียนผ่านกิจกรรมต่างๆ สร้างผู้เรียนแกนนำทั้งในห้องเรียนและสถานศึกษา จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน วัด หรือหน่วยงานอื่นๆ ในท้องถิ่น ให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ (D)	4.50	0.63	มาก	4.57	0.63	มากที่สุด	4.47	0.63	มาก

ตารางที่ 46 (ต่อ)

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
7. สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ผ่านกิจกรรมต่างๆ และนำเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้จัดการเองตนเองมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (D)	4.63	0.61	มากที่สุด	4.53	0.63	มากที่สุด	4.53	0.68	มากที่สุด
8. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตาม พูดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาผ่านกระบวนการ PLC สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เรียน (C)	4.60	0.62	มากที่สุด	4.53	0.63	มากที่สุด	4.53	0.63	มากที่สุด
9. สถานศึกษาควรเปิดโอกาสหรือเชิญให้บุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามและร่วมตรวจสอบผลการดำเนินงานกิจกรรมและร่วมกันเสริมสร้างการจัดการเองตนเองในทิศทางเดียวกัน (C)	4.57	0.57	มากที่สุด	4.50	0.63	มากที่สุด	4.43	0.68	มากที่สุด
10. สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องร่วมกัน (A)	4.60	0.62	มากที่สุด	4.57	0.63	มากที่สุด	4.53	0.68	มากที่สุด

ตารางที่ 46 (ต่อ)

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
11. สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการประชุม ผู้ปกครอง การประชุม คณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิธีการติดต่อสื่อสารผ่านทางออนไลน์ (R)	4.43	0.63	มาก	4.57	0.63	มากที่สุด	4.47	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย	4.56	0.52	มากที่สุด	4.54	0.54	มากที่สุด	4.50	0.57	มาก

จากตารางที่ 46 พบว่า ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความถูกต้องของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง พิจารณารายข้อมีรายละเอียด ดังนี้

ความสอดคล้องของแนวพัฒนาทางการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.52$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก สร้างทักษะและกระบวนการทางจิตวิทยาจากนักจิตวิทยาหรือบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ และนำมาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.55$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการที่เสริมสร้างการจัดการตนเองด้านทัศนคติ ทักษะในการดำเนินชีวิตควบคู่กับความรู้ (P) อยู่ในระดับมากที่สุด

($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.61$) สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ผ่านกิจกรรมต่างๆ และนำเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้จัดการตนเองมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.61$) สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการประชุมผู้ปกครอง การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา หรือวิธีการติดต่อสื่อสารผ่านทางออนไลน์ (R) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.61$) และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตาม พุดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาผ่านกระบวนการ PLC สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เรียน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.62$) สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องร่วมกัน (A) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.62$) ตามลำดับ

ความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.54$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก สร้างทักษะและกระบวนการทางจิตวิทยาจากนักจิตวิทยาหรือบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ และนำมาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.55$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ผ่านกิจกรรมต่างๆ และนำเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้จัดการตนเองมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.63$) สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องร่วมกัน (A) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.63$) และสถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการจัดการตนเอง และสำรวจความสามารถในการจัดการตนเองของผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างรอบด้าน (S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.68$) สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และทรัพยากรในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงาน การเสริมสร้างการจัดการตนเองและสำรวจบริบทชุมชน สังคม โดยรอบสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.63$) สถานศึกษาควรมีการดำเนินกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้ามาปรึกษาได้ตลอดเวลา เสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและกำลังใจให้แก่ผู้เรียนผ่านกิจกรรมต่างๆ

สร้างผู้เรียนแกนนำทั้งในห้องเรียนและสถานศึกษา จัดกิจกรรมร่วมกันกับชุมชน วัด หรือหน่วยงาน
อื่นๆในท้องถิ่น ให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ (D) อยู่ในระดับมากที่สุด
($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.63$) สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถ
จัดการตนเอง ผ่านกิจกรรมต่างๆ และนำเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้จัดการตนเองมาใช้
ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.63$) ตามลำดับ
ความถูกต้องของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และ
สังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ด้านการจัดการตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.57$) เมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียน
ในเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการจัดการตนเอง และสำรวจความสามารถในการจัดการตนเองของ
ผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างรอบด้าน (S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.68$) สถานศึกษา
ควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และทรัพยากรในสถานศึกษา สำนวสสภาพ
การดำเนินงานการเสริมสร้างการจัดการตนเองและสำรวจบริบทชุมชน สังคม โดยรอบสถานศึกษา
(S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.68$) สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรม กำหนด
ปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการที่เสริมสร้าง
การจัดการตนเองด้านทัศนคติ ทักษะในการดำเนินชีวิตควบคู่กับความรู้ (P) อยู่ในระดับมากที่สุด
($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.68$) สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถ
จัดการตนเอง ผ่านกิจกรรมต่างๆ และนำเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้จัดการตนเองมาใช้
ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.68$) ผู้บริหาร
สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตาม พูดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาผ่านกระบวนการ PLC
สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เรียน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.63$)
รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ทรัพยากรในสถานศึกษา
และสำวสสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองในบริบทของสถานศึกษา (S)
อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.62$) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง
พูดคุยแลกเปลี่ยนปัญหาอย่างเป็นกัลยาณมิตร สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน (C) อยู่ในระดับ
มาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.62$)สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้บริหาร ครู
บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริมพฤติกรรม
เชิงบวก สร้างทักษะและกระบวนการทางจิตวิทยาจากนักจิตวิทยาหรือบุคลากรทางการแพทย์ที่มี
ความเชี่ยวชาญ และนำมาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC (D) อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$,
 $\sigma = 0.63$) และสถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลลัพธ์

จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการประชุมผู้ปกครอง การประชุมคณะกรรมการ
สถานศึกษา หรือวิธีการติดต่อสื่อสารผ่านทางออนไลน์ (R) อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.63$)
ตามลำดับ

ตารางที่ 47 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการตรวจสอบแนวทางพัฒนา
การบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. สถานศึกษาควรมีการสำรวจ ความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของผู้ปกครอง และ ความต้องการของชุมชนโดยรอบ สถานศึกษาในเสริมสร้างการ เรียนรู้ด้านการตระหนักรู้สังคม และความตระหนักรู้สังคมจำเป็น ในยุคดิจิทัล (S)	4.67	0.61	มาก ที่สุด	4.53	0.68	มาก ที่สุด	4.50	0.63	มาก
2. สถานศึกษาควรมีการสำรวจ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียน การสอน เทคโนโลยีและ ทรัพยากรต่างๆ ในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงานการ เสริมสร้างการตระหนักรู้สังคม และสำรวจบริบทชุมชน สังคม บริเวณรอบๆ สถานศึกษา (S)	4.67	0.55	มาก ที่สุด	4.70	0.53	มาก ที่สุด	4.53	0.63	มาก ที่สุด

ตารางที่ 47 (ต่อ)

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
3. สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ร่วมกันขับเคลื่อนในการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมให้กับผู้เรียนไปในทิศทางเดียวกัน (P)	4.60	0.62	มากที่สุด	4.53	0.63	มาก	4.53	0.68	มากที่สุด
4. สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ร่วมกันออกแบบกิจกรรม ทัศนศึกษา กิจกรรมที่จัดร่วมกับท้องถิ่นบูรณาการเข้ากับการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคม ควบคู่กับการเรียนรู้นอกห้องเรียน สร้างความตระหนักต่อชุมชนและสังคม (P)	4.57	0.63	มากที่สุด	4.57	0.68	มาก	4.57	0.73	มากที่สุด

ตารางที่ 47 (ต่อ)

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
5. สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคนได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก สร้างทักษะและกระบวนการทางจิตวิทยาจากนักจิตวิทยาหรือบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ และนำมาปรับใช้ในสถานศึกษา ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC (D)	4.60	0.62	มากที่สุด	4.53	0.68	มากที่สุด	4.50	0.68	มาก
6. สถานศึกษาควรมีการดำเนินกิจกรรมโฮมรูมที่ให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมในห้องเรียนโดยการจำลองบทบาทและหน้าที่ของแต่ละคน และจัดกิจกรรมในสถานศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้ตระหนักรู้บทบาทและหน้าที่ของแต่ละคน จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน วัด หรือหน่วยงานอื่นๆ ในท้องถิ่น ให้ผู้เรียนได้สัมผัสกิจกรรมทางสังคมที่อาศัยอยู่ (D)	4.63	0.61	มากที่สุด	4.53	0.68	มากที่สุด	4.43	0.73	มาก

ตารางที่ 47 (ต่อ)

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
7. สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC และเทคโนโลยี ในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถสร้างความตระหนักรู้สังคมผ่านโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา และนำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (D)	4.63	0.61	มากที่สุด	4.63	0.61	มากที่สุด	4.57	0.63	มากที่สุด
8. สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พุดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาและหาแนวทางเสริมสร้างผ่านกระบวนการ PLC ภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานผ่านผู้ปกครองนักเรียน (C)	4.67	0.61	มากที่สุด	4.67	0.61	มากที่สุด	4.60	0.62	มากที่สุด
9. สถานศึกษาควรเชิญวิทยากรในท้องถิ่นหรือบุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามและร่วมตรวจสอบผลการดำเนินกิจกรรมในการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมไปในทิศทางเดียวกัน (C)	4.60	0.67	มากที่สุด	4.50	0.68	มากที่สุด	4.47	0.68	มากที่สุด

ตารางที่ 47 (ต่อ)

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
10. สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องร่วมกัน (A)	4.63	0.61	มากที่สุด	4.60	0.62	มากที่สุด	4.53	0.68	มากที่สุด
11. สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการประชุม ผู้ปกครอง การประชุม คณะกรรมการสถานศึกษา หรือวิธีการติดต่อสื่อสารผ่านทางออนไลน์ (R)	4.53	0.57	มากที่สุด	4.57	0.57	มากที่สุด	4.47	0.57	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.62	0.54	มากที่สุด	4.58	0.57	มากที่สุด	4.52	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 47 พบว่า ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความถูกต้องของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม พิจารณารายข้อมีรายละเอียด ดังนี้

ความสอดคล้องของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.54$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของ

ผู้เรียน ความต้องการของผู้ปกครอง และความต้องการของชุมชนโดยรอบสถานศึกษาในเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการตระหนักรู้สังคม และความตระหนักรู้สังคมจำเป็นในยุคดิจิทัล (S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.61$) สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีและทรัพยากรต่างๆ ในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมและสำรวจบริบทชุมชน สังคม บริเวณรอบๆ สถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.55$) สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พุดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาและหาแนวทางเสริมสร้างผ่านกระบวนการ PLC ภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานผ่านผู้ปกครองนักเรียน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.61$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาควรมีการดำเนินกิจกรรมโฮมรูมที่ให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมในห้องเรียนโดยการจำลองบทบาทและหน้าที่ของแต่ละคน และจัดกิจกรรมในสถานศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้ตระหนักรู้บทบาทและหน้าที่ของแต่ละคน จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน วัด หรือหน่วยงานอื่นๆ ในท้องถิ่นให้ผู้เรียนได้สัมผัสกิจกรรมทางสังคมที่อาศัยอยู่ (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.61$) สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC และเทคโนโลยี ในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถสร้างความตระหนักรู้สังคมผ่านโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา และนำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.61$) สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พุดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาและหาแนวทางเสริมสร้างผ่านกระบวนการ PLC ภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานผ่านผู้ปกครองนักเรียน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.61$) และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตาม พุดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาผ่านกระบวนการ PLC สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เรียน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.62$) สถานศึกษาควรเชิญวิทยากรในท้องถิ่นหรือบุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามและร่วมตรวจสอบผลการดำเนินกิจกรรมในการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมไปในทิศทางเดียวกัน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.67$) ตามลำดับ

ความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.57$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีและทรัพยากรต่างๆ ในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมและสำรวจบริบทชุมชน สังคม บริเวณรอบๆ สถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.53$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่าง

ต่อเนื่อง พุดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาและหาแนวทางเสริมสร้างผ่านกระบวนการ PLC ภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานผ่านผู้ปกครองนักเรียน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.61$) และสถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องร่วมกัน (A) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.62$) ตามลำดับ

ความถูกต้องของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ด้านการตระหนักรู้สังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.59$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พุดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาและหาแนวทางเสริมสร้างผ่านกระบวนการ PLC ภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานผ่านผู้ปกครองนักเรียน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.62$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC และเทคโนโลยี ในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถสร้างความตระหนักรู้สังคมผ่านโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา และนำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.73$) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พุดคุยแลกเปลี่ยนปัญหาอย่างเป็นกัลยาณมิตร สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.63$) และสถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีและทรัพยากรต่างๆ ในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงาน การเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมและสำรวจบริบทชุมชน สังคม บริเวณรอบๆ สถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.63$) สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ร่วมกันขับเคลื่อนในการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมให้กับผู้เรียนไปในทิศทางเดียวกัน (P) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.68$) สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องร่วมกัน (A) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.68$) ตามลำดับ

ตารางที่ 48 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการตรวจสอบแนวทางพัฒนา

การบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. สถานศึกษาควรมีการสำรวจ บริบทสถานศึกษา บริบทของ ชุมชน สภาพสังคมและความ เป็นอยู่ของผู้ปกครองและ นักเรียน (S)	4.67	0.55	มากที่สุด	4.63	0.61	มากที่สุด	4.60	0.56	มากที่สุด
2. สถานศึกษาควรมีการสำรวจ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ การสอน เทคโนโลยีและ ทรัพยากรต่างๆในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงาน การเสริมสร้างสัมพันธภาพ ภายในสถานศึกษา (S)	4.67	0.55	มากที่สุด	4.67	0.55	มากที่สุด	4.60	0.56	มากที่สุด
3. สถานศึกษาควรมีการประชุม ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ร่วมกันขับเคลื่อนในการ เสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับ ผู้เรียนไปในทิศทางเดียวกัน (D)	4.67	0.61	มากที่สุด	4.63	0.61	มากที่สุด	4.53	0.63	มากที่สุด

ตารางที่ 48 (ต่อ)

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
4. สถานศึกษาควรมีการวางแผน จัดกิจกรรม กำหนดปฏิทิน ปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ร่วมกันออกแบบโครงการหรือ กิจกรรมระหว่างสถานศึกษากับ ครอบครัว และบูรณาการ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรม อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้ากับการ เสริมสร้างการเสริมสร้าง สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน (D)	4.60	0.62	มากที่สุด	4.63	0.56	มากที่สุด	4.53	0.68	มากที่สุด
5. สถานศึกษาควรมีการส่งเสริม ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการทักษะและ กระบวนการในการสร้าง สัมพันธภาพในเด็ก จาก นักจิตวิทยาหรือผู้ที่มีความ เชี่ยวชาญ และนำองค์ความรู้ มาปรับใช้ ขยายผลผ่าน กระบวนการ PLC (D)	4.60	0.62	มากที่สุด	4.53	0.63	มากที่สุด	4.53	0.63	มากที่สุด

ตารางที่ 48 (ต่อ)

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
6. สถานศึกษาควรมีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกบทบาทสมมุติ ฝึกการสื่อสาร มีกระบวนการทำงานเป็นทีม โดยใช้โครงการเดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อเป็นการไม่เพิ่มภาระให้กับสถานศึกษา (D)	4.60	0.62	มากที่สุด	4.50	0.73	มากที่สุด	4.57	0.63	มากที่สุด
7. สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC และการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพผ่านกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันผ่านการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือกิจกรรมที่ดำเนินร่วมกันในชั้นเรียน (D)	4.63	0.61	มากที่สุด	4.60	0.62	มากที่สุด	4.57	0.63	มากที่สุด
8. สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พุดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ไขข้อบกพร่องร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC (C)	4.70	0.53	มากที่สุด	4.63	0.56	มากที่สุด	4.63	0.61	มากที่สุด

ตารางที่ 48 (ต่อ)

รายการ	ความสอดคล้อง			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
9. สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาหรือให้บุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการกำกับติดตาม ให้คำแนะนำและร่วมตรวจสอบผลการดำเนินงานกิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน (C)	4.60	0.62	มากที่สุด	4.60	0.62	มากที่สุด	4.47	0.63	มาก
10. สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรมและพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (A)	4.60	0.62	มากที่สุด	4.57	0.68	มากที่สุด	4.50	0.68	มาก
11. สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการประชุมผู้ปกครอง การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิธีการติดต่อสื่อสารผ่านทางออนไลน์ (R)	4.57	0.63	มากที่สุด	4.63	0.61	มากที่สุด	4.47	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย	4.63	0.53	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด	4.55	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 48 พบว่า ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความถูกต้องของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ พิจารณารายข้อมีรายละเอียด ดังนี้

ความสอดคล้องของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.53$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ไขข้อบกพร่องร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.53$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจบริบทสถานศึกษา บริบทของชุมชน สภาพสังคมและความเป็นอยู่ของผู้ปกครองและนักเรียน (S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.55$) สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีและทรัพยากรต่างๆในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างสัมพันธภาพภายในสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.55$) สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ร่วมกันขับเคลื่อนในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียนไปในทิศทางเดียวกัน (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.61$) และสถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC และการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพผ่านกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างสัมพันธภาพที่ตระหว่งกันผ่านการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือกิจกรรมที่ดำเนินร่วมกันในชั้นเรียน (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.61$) ตามลำดับ

ความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.54$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีและทรัพยากรต่างๆในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างสัมพันธภาพภายในสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.55$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจบริบทสถานศึกษา บริบทของชุมชน สภาพสังคมและความเป็นอยู่ของผู้ปกครองและนักเรียน (S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.61$) สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ร่วมกันขับเคลื่อนในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียนไปในทิศทาง

เดียวกัน (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.61$) สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ร่วมกันออกแบบโครงการหรือกิจกรรมระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว และบูรณาการกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เข้ากับการเสริมสร้างการเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน (D)

อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.56$) สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการประชุมผู้ปกครอง การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา หรือวิธีการติดต่อสื่อสารผ่านทางออนไลน์ (R) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.61$) และสถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาหรือให้บุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการกำกับติดตาม ให้คำแนะนำ และร่วมตรวจสอบผลการดำเนินกิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.62$) สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC และการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพผ่านกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันผ่านการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือกิจกรรมที่ดำเนินร่วมกันในชั้นเรียน (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.62$) ตามลำดับ

ความถูกต้องของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ด้านการสร้างสัมพันธภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.54$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ไขข้อบกพร่องร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.61$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจบริบทสถานศึกษา บริบทของชุมชน สภาพสังคมและความเป็นอยู่ของผู้ปกครองและนักเรียน (S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.56$) สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี และทรัพยากรต่างๆในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินการเสริมสร้างสัมพันธภาพภายในสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.56$) และสถานศึกษาควรมีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกบทบาทสมมติ ฝึกการสื่อสาร มีกระบวนการทำงานเป็นทีม โดยใช้โครงการเดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อเป็นการไม่เพิ่มภาระให้กับสถานศึกษา (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.63$) สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC และการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพผ่านกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันผ่านการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือกิจกรรมที่ดำเนินร่วมกันในชั้นเรียน (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.63$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีวัตถุประสงค์การ
วิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. เปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา
3. หาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
4. ตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีการดำเนินการ
วิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้าง
การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ปีการศึกษา
2567 จำนวน 1,481 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 321 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหาร

สถานศึกษา จำนวน 36 คน และครูผู้สอน จำนวน 285 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและระบบออนไลน์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย การทดสอบค่าที (t-test: Independent) การทดสอบค่าเอฟ (F-test: One Way ANOVA) และการจัดลำดับ

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ในมหาวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าแนะแนวหรือครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวนักจิตวิทยา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การแจกแจงความถี่ (Frequency) จัดลำดับ และจัดหมวดหมู่

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 30 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและระบบออนไลน์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความถูกต้อง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กิจกรรมที่มีสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้าง

การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษามากที่สุด ได้แก่ การตระหนักรู้ในตนเอง การสร้างสัมพันธภาพ การตระหนักรู้สังคม และการจัดการตนเอง ตามลำดับ

1.1 การตระหนักรู้ในตนเอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านตามวงจรบริหารคุณภาพ (PDCA) พบว่า การวางแผน (Plan) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง แล้วนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง อยู่ในระดับมาก การปฏิบัติตามแผน (Do) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมาก การตรวจสอบ (Check) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้ในตนเองด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ แบบสอบถามทางจิตวิทยา อย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเองให้มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการจัดการตนเอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านตามวงจรบริหารคุณภาพ (PDCA) พบว่า การวางแผน (Plan) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง เช่น โครงการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในการจัดการอารมณ์และพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก การปฏิบัติตามแผน (Do) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ตามแผนที่กำหนดไว้ อยู่ในระดับมาก การตรวจสอบ (Check) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการจัดการตนเองหรือภาวะทางสุขภาพจิต ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม แบบสอบถามทางจิตวิทยาอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการจัดการตนเองหรือภาวะทางสุขภาพจิต ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม แบบสอบถามทางจิตวิทยา อย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการตระหนักรู้สังคม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านตามวงจรบริหารคุณภาพ (PDCA) พบว่า การวางแผน (Plan) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านคุณภาพทางสังคม และนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม อยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม เช่น โครงการการส่งเสริมการรับรู้และออกเห็นใจผู้อื่น อยู่ในระดับมาก การปฏิบัติตามแผน (Do) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคมตามที่กำหนดในปฏิทินการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมาก การตรวจสอบ (Check) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้สังคม ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบวัดคุณภาพทางสังคม (SQ) แบบวัดความฉลาดทางสังคม อย่างสม่ำเสมอ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้สังคมแล้วนำผลไปใช้เป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือ และปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งถัดไป อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

1.4 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านตามวงจรบริหารคุณภาพ (PDCA) พบว่า การวางแผน (Plan) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างการสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ในแผนปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติตามแผน (Do) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพ ตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมาก การตรวจสอบ (Check) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ อยู่ในระดับมาก การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการสร้างสัมพันธภาพ แล้วนำผลมาใช้เป็นข้อมูลในการให้การช่วยเหลือและปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งถัดไป อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า ด้านที่มี

ปัญหามากที่สุดได้แก่ ด้านการจัดการตนเอง รองลงมาได้แก่ ด้านการตระหนักรู้สังคม ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง และด้านการสร้างสัมพันธภาพ ตามลำดับ ดังนี้

2.1 ด้านการจัดการตนเอง ข้อที่พบปัญหามากที่สุดได้แก่ ผู้บริหาร ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง รองลงมาได้แก่ สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ชัดเจน และสถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ชัดเจน ตามลำดับ

2.2 ด้านการตระหนักรู้สังคม ข้อที่พบปัญหามากที่สุดได้แก่ สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคมไม่เพียงพอต่อการใช้งาน รองลงมาได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านจิตวิทยาในการดำเนินงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ทางสังคม และสถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ยังไม่ชัดเจน ตามลำดับ

2.3 ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ข้อที่พบปัญหามากที่สุดได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง รองลงมาได้แก่ สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ชัดเจน สถานศึกษาออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ชัดเจน และสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ต่อเนื่อง สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ตามลำดับ

2.4 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ ปัญหาที่พบมากที่สุดได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาในการดำเนินกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียนขาดความหลากหลาย และสถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ยังไม่ชัดเจน ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยสภาพการบริหาร เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษามากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษามากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษามากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี

3.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมและด้านการจัดการตนเองและการตระหนักรู้สังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แนวทางการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยผู้วิจัยนำ SPDCAR มาใช้เป็นกรอบในการพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา รายละเอียด ดังนี้

4.1 การตระหนักรู้ในตนเอง

สถานศึกษาควรมีการสำรวจบริบทชุมชน สังคม วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ทรัพยากร และความต้องการของผู้เรียนอย่างรอบด้าน มีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจและตั้งเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้ชัดเจนพร้อมออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง และความรู้ให้กับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก แล้วนำองค์ความรู้มาปรับใช้และขยายผลผ่านกระบวนการ PLC ควรจัดกิจกรรมร่วมกันกับชุมชน วัด ปราชญ์ชาวบ้าน สร้างเป็นเครือข่ายในการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศกำกับติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง พุดคุยแลกเปลี่ยนปัญหาอย่างเป็นกัลยาณมิตร สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ควรให้บุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงานร่วมกัน และพัฒนาการดำเนินงานให้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลการดำเนินงานจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

4.2 การจัดการตนเอง

สถานศึกษาควรสำรวจผู้เรียนและทรัพยากรต่างๆ อย่างรอบด้าน รวมถึงบริบทชุมชน ควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสร้าง

ความเข้าใจและตั้งเป้าหมายร่วมกัน ควรกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้ชัดเจนและออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการจัดการตนเองด้านทัศนคติ ทักษะในการดำเนินชีวิต ควรจัดอบรมให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับพัฒนาเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก และนำมาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้ามาปรึกษาและสร้างผู้เรียนแกนนำที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ควรจัดกิจกรรมร่วมกันกับชุมชน วัด หรือหน่วยงานในท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตาม พูดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาผ่านกระบวนการ PLC สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน และผู้เรียน เปิดโอกาสให้บุคลากรภายนอกเข้ามาร่วมตรวจสอบผลการดำเนินกิจกรรม ใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องร่วมกัน มีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

4.3 การตระหนักรู้สังคม

สถานศึกษาควรสำรวจความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สภาพการดำเนินงาน วัสดุและเทคโนโลยี รวมถึงความตระหนักรู้ในยุคดิจิทัล ควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน ควรกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้ชัดเจนและร่วมออกแบบกิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมที่จัดร่วมกับท้องถิ่นบูรณาการเข้ากับการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมควบคู่กับการเรียนรู้ในห้องเรียน ควรจัดอบรมให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ได้รับอบรมพัฒนาเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก สร้างทักษะและกระบวนการทางจิตวิทยา แล้วนำมาปรับใช้ในและขยายผลผ่านกระบวนการ PLC ควรมีกิจกรรมที่จัดร่วมกับชุมชน วัด หรือหน่วยงานในท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัสกิจกรรมทางสังคมที่ตนอาศัยอยู่ ใช้กระบวนการ PLC และเทคโนโลยี ในการขับเคลื่อนโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พูดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหา และหาแนวทางเสริมสร้างผ่านกระบวนการ PLC ติดตามผลการดำเนินงานผ่านผู้ปกครองนักเรียน ใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องร่วมกัน มีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

4.4 การสร้างสัมพันธภาพ

สถานศึกษาควรสำรวจบริบททั้งในสถานศึกษาและชุมชน รวมถึงสภาพสังคมและความเป็นอยู่ของนักเรียน พร้อมสำรวจสภาพการดำเนินงาน วัสดุและเทคโนโลยีที่มีอยู่ ควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ร่วมกันขับเคลื่อนในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียนไปในทิศทางเดียวกัน ควรกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้ชัดเจนและออกแบบโครงการหรือกิจกรรมระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว

กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรมอื่นๆ ควรส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ได้รับอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการทักษะและกระบวนการในการสร้างสัมพันธภาพ แล้วนำองค์ความรู้ มาปรับใช้และขยายผลผ่านกระบวนการ PLC ควรดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึก บทบาทสมมติ ฝึกการสื่อสาร มีกระบวนการทำงานเป็นทีม โดยใช้โครงการเดิมที่มีอยู่แล้ว ใช้ กระบวนการ PLC และการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองในการขับเคลื่อนผ่านกิจกรรมต่างๆ มีการนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ไขข้อบกพร่องร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการกำกับติดตาม ร่วมตรวจสอบผลการดำเนินกิจกรรม ใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลง ข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรม และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มีการ เผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้เกี่ยวข้อง

5. ผลการตรวจสอบแนวทางการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมมีความสอดคล้อง มีความเหมาะสม และมีความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด

5.1 การตระหนักรู้ในตนเอง พบว่า 1) มีความสอดคล้อง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ทรัพยากรใน สถานศึกษา และสำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองในบริบทของ สถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด 2) มีความเหมาะสม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ทรัพยากรในสถานศึกษา และสำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองในบริบทของสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด 3) มีความถูกต้อง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรมโดยใช้การมีส่วนร่วม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความ ชัดเจน และร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการที่เสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง ให้กับผู้เรียนควบคู่กับความรู้ (P) อยู่ในระดับมากที่สุด

5.2 การจัดการตนเอง พบว่า 1) มีความสอดคล้อง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริมพฤติกรรม เชิงบวก สร้างทักษะและกระบวนการทางจิตวิทยาจากนักจิตวิทยาหรือบุคลากรทางการแพทย์ที่มี ความเชี่ยวชาญ และนำมาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC (D) อยู่ในระดับมากที่สุด 2) มีความ เหมาะสม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริม และสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับ จิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก สร้างทักษะและกระบวนการทางจิตวิทยาจาก

นักจิตวิทยาหรือบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ และนำมาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC (D) อยู่ในระดับมาก 3) มีความถูกต้อง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาข้อข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการจัดการตนเอง และสำรวจความสามารถในการจัดการตนเองของผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างรอบด้าน (S) อยู่ในระดับมากที่สุด สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน และทรัพยากรในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างการจัดการตนเองและสำรวจบริบทชุมชน สังคม โดยรอบสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการที่เสริมสร้างการจัดการตนเองด้านทัศนคติ ทักษะในการดำเนินชีวิต ควบคู่กับความรู้ (P) อยู่ในระดับมากที่สุด สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ผ่านกิจกรรมต่างๆ และนำเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้จัดการตนเองมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตาม พูดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาผ่านกระบวนการ PLC สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เรียน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด

5.3 การตระหนักรู้สังคม พบว่า 1) มีความสอดคล้อง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของผู้ปกครอง และความต้องการของชุมชนโดยรอบสถานศึกษาในเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการตระหนักรู้สังคม และความตระหนักรู้สังคมจำเป็นในยุคดิจิทัล (S) อยู่ในระดับมากที่สุด สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีและทรัพยากรต่างๆในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมและสำรวจบริบทชุมชน สังคม บริเวณรอบๆสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พูดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาและหาแนวทางเสริมสร้างผ่านกระบวนการ PLC ภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานผ่านผู้ปกครองนักเรียน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด 2) มีความเหมาะสม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีและทรัพยากรต่างๆในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมและสำรวจบริบทชุมชน สังคม บริเวณรอบๆสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด 3) มีความถูกต้อง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พูดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาและหาแนวทางเสริมสร้างผ่านกระบวนการ PLC ภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานผ่านผู้ปกครองนักเรียน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด

5.4 การสร้างสัมพันธภาพ พบว่า 1) มีความสอดคล้อง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ไขข้อบกพร่องร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC (C) อยู่ในระดับมากที่สุด 2) มีความเหมาะสม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีและทรัพยากรต่างๆในสถานศึกษา สรรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างสัมพันธภาพภายในสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด 3) มีความถูกต้อง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ไขข้อบกพร่องร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC (C) อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัย อภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง มีระดับสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการสร้างสัมพันธภาพ อยู่ในระดับมาก ด้านการตระหนักรู้สังคม อยู่ในระดับมาก และด้านการจัดการตนเอง อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานแนะแนว และครูผู้สอน ตระหนักถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นหลัก ให้ความสำคัญและมุ่งเน้นทักษะทางด้านวิชาการ การแข่งขันทางวิชาการ และด้วยนโยบายกับภารกิจที่หลากหลายของสถานศึกษา จึงส่งผลให้สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนทางด้านอารมณ์และสังคมค่อนข้างไม่เต็มศักยภาพเท่าที่ควรจะเป็นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมนตรี อินตา (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิด CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการตระหนักรู้ทางสังคม มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาด้านการรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ด้านการจัดการตนเอง และด้านทักษะสัมพันธภาพตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญิรณัฐ นามแก้ว (2562, หน้า 106-107) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคมอารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหาร

โรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐภรณ์ หลาวทอง และคนอื่นๆ (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของนวัตกรรมการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบที่มีต่อ คุณลักษณะด้านอารมณ์และสังคมของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนคุณลักษณะด้านอารมณ์และสังคมของนักเรียน ทั้ง 5 คุณลักษณะอยู่ในระดับปานกลาง

1.1 การตระหนักรู้ในตนเอง สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 การตระหนักรู้ในตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การวางแผน (Plan) - สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง แล้วนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง การปฏิบัติตามแผน (Do) - สถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการจัดกิจกรรม การตรวจสอบ (Check) - สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้ในตนเองด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ แบบสอบถามทางจิตวิทยา อย่างสม่ำเสมอ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) - สถานศึกษามีการนำปัญหา อุปสรรค และผลความพึงพอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเองให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมในการคัดกรองนักเรียน ติดตามนักเรียน เยี่ยมบ้านนักเรียน ผ่านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่หลากหลายตามนโยบายทางการศึกษา มีการดำเนินตามระบบสุขภาพจิตโรงเรียนวิถีใหม่ เพื่อเฝ้าระวัง เรียนรู้และรับคำปรึกษาเพื่อดูแล นักเรียนที่เสี่ยงต่อปัญหาพฤติกรรม อารมณ์และทักษะสังคมซึ่งสถานศึกษาดำเนินการเป็นประจำทุกภาคเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิภรอนันต์ เทพพิทักษ์ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับทักษะอารมณ์และสังคมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการจัดการตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2) ความต้องการจำเป็นใน การพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคมด้าน การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ การดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก และการวางแผนงานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของภาคภูมิ ชีรสันติ, กุลกานดา จันทร์แย้ม และ

เกษรชัย และหิเม (2566) ได้ศึกษาเรื่อง โปรแกรมพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีสถานะรอพินิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการตระหนักรู้ในตนเองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและสภาพที่พึงประสงค์ของการตระหนักรู้ในตนเองของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 การจัดการตนเอง สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 การจัดการตนเอง โดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การวางแผน (Plan) - สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง เช่น โครงการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในการจัดการอารมณ์และพฤติกรรม การปฏิบัติตามแผน (Do) - สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ตามแผนที่กำหนดไว้ การตรวจสอบ (Check) - สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการจัดการตนเองหรือภาวะทางสุขภาพจิต ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม แบบสอบถามทางจิตวิทยา อย่างสม่ำเสมอ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) - สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการจัดการตนเองหรือภาวะทางสุขภาพจิต ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม แบบสอบถามทางจิตวิทยาอย่างสม่ำเสมอ และสถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง จัดทำรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อวางแผนในการจัดโครงการ/กิจกรรมในปีการศึกษาถัดไป ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการดำเนินการโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ประจำปี มีดำเนินการเสริมสร้างให้ผู้เรียนจัดการตนเองผ่านการเรียนการสอนในชั้นและกิจกรรมในสถานศึกษา ครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ความมีระเบียบวินัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิณฉัตร ปานจีน (2566) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการจำเป็นของทักษะการเรียนรู้ด้านอารมณ์และสังคมของครูโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม สภาพปัจจุบันของทักษะการเรียนรู้ด้านอารมณ์และสังคมของครูโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของทักษะการเรียนรู้ด้านอารมณ์และสังคมของครูโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ในภาพรวม พบว่า ทักษะด้านความสัมพันธ์มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือ การตระหนักต่อตนเอง และการตัดสินใจที่รับผิดชอบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภารัตน์ พัฒนแหวน (2564) ได้ศึกษาเรื่องเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการให้คำปรึกษากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่าการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 การตระหนักรู้สังคม สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

การตระหนักรู้สังคมโดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การวางแผน (Plan) - สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านวุฒิภาวะทางสังคม และนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม เช่น โครงการการส่งเสริมการรับรู้และออกเห็นใจผู้อื่น การปฏิบัติตามแผน (Do) - สถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ตามที่กำหนดในปฏิทินการจัดกิจกรรม การตรวจสอบ (Check) - สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้สังคม ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบวัดวุฒิภาวะทางสังคม (SQ) แบบวัดความฉลาดทางสังคม อย่างสม่ำเสมอ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) - สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้สังคมแล้วนำผลไปใช้เป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือ และปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งถัดไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษายังไม่ได้ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมเท่าที่ควร เนื่องจากสถานศึกษามีภารกิจมุ่งเน้นงานด้านวิชาการกับพฤติกรรมเป็นหลัก ประกอบกับครูผู้สอนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาในการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชูชัย พงศ์ไพบุลย์ศิริ (2566, หน้า 1349) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการเสริมสร้างความฉลาดทางสังคมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีระดับความฉลาดทางสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเกลนน และแอนน์ (Glenn & Anne, 2022) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเรียนรู้ทางอารมณ์ทางสังคม ในหัวข้อการรับรู้และความเข้าใจของครูเกี่ยวกับสมรรถนะการเรียนรู้ทางอารมณ์ทางสังคม ข้อค้นพบของการศึกษาระบุว่าครูขาดความเข้าใจในความสามารถของ SEL นอกเหนือจากการขาดความเป็นไปได้เมื่อนำ SEL ไปใช้ในห้องเรียน การศึกษายังเผยให้เห็นว่าภารกิจของโรงเรียนไม่สอดคล้องกับความสามารถของ SEL และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญภัทสิทธิ เพชรรัตน์ (2567, หน้า 272) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียน ประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องจำเป็นการบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีกลยุทธ์ในการบริหารบริหารงานวิชาการ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

การจัดการเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการวัดและตรวจสอบผลและการสร้างเครือข่ายพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 การสร้างสัมพันธภาพ สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การวางแผน (Plan) - สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรม ที่เสริมสร้างการสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ในแผนปฏิบัติการ การปฏิบัติตามแผน (Do) - สถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพ ตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการจัดกิจกรรม การตรวจสอบ (Check)-สถานศึกษามีการตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคระหว่างการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) - สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการสร้างสัมพันธภาพ แล้วนำผลมาใช้เป็นข้อมูลในการให้การช่วยเหลือและปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งถัดไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีบริบทที่แตกต่างกันออกไป สภาพความเป็นอยู่และสภาพสังคมของผู้เรียนแต่ละคนก็มีความแตกต่างกันไป และปัจจัยด้านอื่นๆ จึงส่งผลให้สถานศึกษาไม่สามารถที่จะเสริมสร้างการสร้างสัมพันธภาพได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัฐมนตรี นามแก้ว (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม-อารมณ์ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับความต้องการจำแนกด้วยดัชนี PNImodified ได้เป็น 1) การเตรียมความพร้อมนักเรียน 2) การจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม 3) การดำเนินการด้านเครื่องมือในการสนับสนุน 4) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐภรณ์ หลาวทอง และคนอื่นๆ (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของนวัตกรรมการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบที่มีต่อ คุณลักษณะด้านอารมณ์และสังคมของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนคุณลักษณะด้านอารมณ์และสังคมของนักเรียน ทั้ง 5 คุณลักษณะอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูวินัยธรวุฒิชัย ชยวุฒโฒ (2565, หน้า 9) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรมด้านจิตอาสา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1) มีสภาพการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรมด้านจิตอาสา ใน 4 แนวทาง คือ 1.1) ด้านส่งเสริมนโยบายพัฒนาจิตอาสา 1.2) ด้านการเรียนรู้บูรณาการสู่จิตอาสา 1.3) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมจิตอาสา และ 1.4) ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมสู่จิตอาสา ทุกแนวทางมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า

2.1 การตระหนักรู้ในตนเอง ข้อที่พบปัญหามากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากร
ทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างให้
ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง รองลงมาได้แก่ สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการ
เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ชัดเจน สถานศึกษาออกแบบและจัดทำแผน
การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ชัดเจน
และสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ต่อเนื่อง
สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง
ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจัยในสถานศึกษาที่บุคลากรมีภาระงานมากและ
ต้องรับผิดชอบหน้าที่อื่นๆนอกจากงานสอน และสถานศึกษาต้องดำเนินงานตามนโยบายที่ได้รับ
มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่ทับซ้อนกัน จึงเป็นเหตุทำให้การนิเทศติดตามและตรวจสอบผล
กิจกรรมของสถานศึกษาปฏิบัติได้น้อยลง ตลอดจนขาดการวางแผนงาน สำนวสสภาพปัญหา และ
กำหนดงานกิจกรรมที่ชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปณิชา ภัทรกิตต์ธำรง และคนอื่นๆ (2566,
หน้า 36) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และ
สังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน
การจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศในห้องเรียนที่เหมาะสมและหลักสูตรสถานศึกษาโดยเน้นเด็กเป็น
สำคัญนี้ ผู้บริหารและครูผู้สอน รวมถึงนโยบายของโรงเรียน ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษา
ปฐมวัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของจิณณวัตร ปานจัน (2566) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการจำเป็น
ของทักษะการเรียนรู้ด้านอารมณ์และสังคมของครูโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ผลการวิจัย
พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของทักษะการเรียนรู้ด้านอารมณ์และสังคมของครู
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ในภาพรวมพบว่า ทักษะด้านความสัมพันธ์มีค่าดัชนีความ
ต้องการจำเป็นสูงที่สุด รองลงมาคือ การตระหนักต่อตนเอง และการตัดสินใจที่รับผิดชอบ

2.2 การจัดการตนเอง ข้อที่พบปัญหามากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้บริหาร ครูและ
บุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างให้
ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง รองลงมาได้แก่ สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้าง
ให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ชัดเจน และสถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการ
จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ชัดเจน ทั้งนี้
อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร ส่งผลต่อการดำเนินงานของโรงเรียนในการ
เสริมสร้างการจัดการตนเอง และครูบางท่านอาจขาดความรู้และทักษะในการสอนเกี่ยวกับการจัดการ
ตนเอง ทำให้ไม่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะนี้ได้เต็มที่ การสอนเพียงอย่างเดียวอาจไม่

เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและนำความรู้ไปใช้ได้จริง ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผนกิจกรรมต่างๆ ส่งผลให้การดำเนินงานในการเสริมสร้างการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการจัดการตนเองไม่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาลี, มาเรีย และ ดิรอล่า (Shari, Malia, & Delora, 2023) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาคือผู้นำโรงเรียนไม่มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะเป็นผู้นำในการสนับสนุนการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียนในโรงเรียนของตน ขาดแคลนความรู้เกี่ยวกับวิธีการสนับสนุนการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ จึงกลายเป็นปัญหาของโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิภทรนันต์ เทพพิทักษ์ (2565) ได้ทำการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคมด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ การดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก และการวางแผนงานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2.3 การตระหนักรู้สังคม ข้อที่พบปัญหามากที่สุดได้แก่ สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคมไม่เพียงพอต่อการใช้งาน รองลงมาได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านจิตวิทยาในการดำเนินงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ทางสังคม และสถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ยังไม่ชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษายังไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะทางสังคมเพียงพอ โดยยังเน้นผลการเรียนเป็นหลักมากกว่าการพัฒนาทักษะทางสังคม ขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมหรือวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นครูจัดการเรียนการสอนเน้นทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติทำให้ขาดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการพัฒนาทักษะทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมาเกรส (Margaret, 2021) ได้ศึกษาเรื่อง มุมมองของผู้อำนวยการโรงเรียนต่อภาวะผู้นำในการดำเนินการโปรแกรมการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ (SEL) ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการสื่อสารที่ชัดเจนกับบุคลากร การตั้งเป้าหมายที่สามารถจัดการได้ และการตรวจสอบความต้องการที่แก้ไขความไม่เสมอภาคและการเลือกการแก้ปัญหาที่มีความสำคัญในขณะเดียวกัน ความขาดแคลนความมุ่งมั่นของบุคลากร การพัฒนาวิชาชีพที่ไม่เพียงพอและเวลาที่ไม่เพียงพอในการวางแผน ส่งผลต่อความสามารถในการเป็นผู้นำของผู้อำนวยการโรงเรียนในการสนับสนุนการดำเนินการ SEL ในโรงเรียนของตน และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัฐณิรณช นามแก้ว (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม-อารมณ์ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ พบว่า สภาพปัจจุบัน

และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษา แบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม-อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นด้วยดัชนี PNImodified ได้เป็น 1) การเตรียมความพร้อมนักเรียน 2) การจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม 3) การดำเนินการด้านเครื่องมือในการสนับสนุน 4) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของซูซีย์ พงศ์ไพบุลย์ศิริ (2566, หน้า 1351) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างความฉลาดทางสังคมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งต่อความฉลาดทางสังคม ประกอบด้วย การคอยช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน การทำกิจกรรมร่วมกันด้วยความรักความสามัคคี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รูปแบบการเผชิญปัญหา การปรับตัวด้านการเรียน และบรรยากาศการเรียนการสอน

2.4 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ ปัญหาที่พบมากที่สุดได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาในการดำเนินกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียนขาดความหลากหลาย และสถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ยังไม่ชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีระบบการบริหารที่ไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน อาจทำให้การดำเนินงานล่าช้าและขาดประสิทธิภาพ นโยบายที่เปลี่ยนแปลงบ่อยอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของโรงเรียน ขนาดของสถานศึกษาส่งผลต่อการจัดกิจกรรมและสร้างปฏิสัมพันธ์ส่วนบุคคลจึงเป็นเรื่องยาก ประกอบกับบุคลากรขาดความกระตือรือร้นในการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ส่งผลต่อบรรยากาศโดยรวม และปัญหาสังคม ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ภัยธรรมชาติ หรือเหตุการณ์ความขัดแย้ง อาจส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของนักเรียนและครูซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกลนน และแอนน์ (Glenn & Anne, 2022) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเรียนรู้ทางอารมณ์ทางสังคม ในหัวข้อการรับรู้และความเข้าใจของครูเกี่ยวกับสมรรถนะการเรียนรู้ทางอารมณ์ทางสังคม ผลการวิจัยพบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจใน SEL และขาดความเป็นไปได้เมื่อนำ SEL ไปใช้ในห้องเรียน การศึกษาเผยให้เห็นว่าการกิจของโรงเรียนไม่สอดคล้องกับความสามารถของ SEL และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐภรณ์ หลาวทอง และคนอื่นๆ (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของนวัตกรรมการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบที่มีต่อ คุณลักษณะด้านอารมณ์และสังคมของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนคุณลักษณะด้านอารมณ์และสังคมของนักเรียน ทั้ง 5 คุณลักษณะอยู่ในระดับปานกลางและนักเรียนที่อยู่ภายใต้โรงเรียนในภาคีเครือข่ายที่มีการใช้นวัตกรรมพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบที่แตกต่างกัน พบว่ามีขนาดอิทธิพลที่แตกต่างกัน 4 ด้าน ได้แก่ ความเปิดใจกว้าง การจัดการตนเองอย่างมีสติการมีส่วนร่วมกับผู้อื่น และความเห็นใจผู้อื่น ยกเว้น ด้านการควบคุมอารมณ์เชิงลบซึ่งไม่พบความแตกต่าง

3. การศึกษาเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาแต่ละขนาดจะมีอัตรากำลังผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาแตกต่างกัน และมีงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เท่ากัน จึงส่งผลให้สถานศึกษามีการดำเนินงานตามบริบทตนเองสอดคล้องกับงานวิจัยของแคทรียา แสงใส (2565) ได้ศึกษาเรื่องการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหา การส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษาภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณะ มีสุข (2566) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยสภาพการบริหาร เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษามากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้าง การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษามากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษามากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน จะมีภาวะหมดไฟในการทำงาน เนื่องจากภาระงานหนัก ทั้งการสอนหลายชั้นเรียน การเตรียมเอกสาร การประชุม และการกิจอื่นๆ ที่มากเกินไปและการปรับเปลี่ยนนโยบายการศึกษาที่รวดเร็วและบ่อยครั้งทำให้ต้องปรับตัวตลอดเวลา ซึ่งภาวะหมดไฟในการทำงานส่งผลให้รู้สึกเบื่อหน่าย หมดความสนใจในงาน ซึ่งแตกต่างกับผู้บริหาร

และครูที่มีประสบการณ์น้อยจะยังคงรู้สึกมีไฟในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิทย์ ดิสน์เทียะ (2567) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตอาสาของนักศึกษาวิชาทหาร ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และครูอัตราจ้างที่เป็นผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร จำแนกประสบการณ์การทำงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภาพรวม และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูวินัยธรสุวรรณ สุวณโณ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับภาณุมาศ เกษรสุริวงศ์ และคนอื่นๆ (2566) กล่าวว่า ภาวะหมดไฟในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับแรงกดดันจากการทำงานเป็นเวลานานจนทำให้เกิดความเครียดสะสม ซึ่งจะมีพฤติกรรมและการแสดงออกที่ผิดปกติทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ส่งผลต่อสถานศึกษาในด้านการบริหารงาน ประสิทธิภาพการทำงานลดลง ความสัมพันธ์ในที่ทำงานเหินห่างหรือเป็นไปทางลบกับบุคลากรในสถานศึกษา

4. แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยผู้วิจัยนำ SPDCAR มาใช้เป็นกรอบในการพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

4.1 การตระหนักรู้ในตนเอง มีแนวทางพัฒนา ดังนี้ สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนและสำรวจบริบทชุมชน สังคม วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ทรัพยากรอย่างรอบด้าน มีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสร้างสร้างความเข้าใจและตั้งเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน ควรกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้ชัดเจน พร้อมออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองและความรู้ให้กับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC จัดกิจกรรมร่วมกันกับชุมชน วัด ปราชญ์ชาวบ้าน สร้างเป็นเครือข่ายในการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศกำกับติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง พุดคุยแลกเปลี่ยนปัญหาอย่างเป็นกัลยาณมิตร สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ให้บุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงานร่วมกัน และพัฒนาการดำเนินงานให้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผล

การดำเนินงานจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปณิชา ภัทรกิตต์ธำรง และคนอื่นๆ (2566, หน้า 35) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษาจัดเตรียมความพร้อมครูเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและแนวทาง ครูเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กโดยผ่านการใช้สื่อต่างๆ ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครอง จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้สวยงามมีบรรยากาศอบอุ่น ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบผลเกี่ยวกับทักษะทางอารมณ์และสังคมสำหรับเด็ก และสอดคล้องกับงานวิจัยของผ่องนภา พรหมเกษ (2565, หน้า 43) ได้ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคม ผลการศึกษาพบว่า การส่งเสริมทักษะด้านการตระหนักรู้ในตัวเอง ครูผู้สอนหรือผู้ปกครองมีการฝึกทักษะให้เด็กปฐมวัยทำสมาธิก่อนเริ่มกิจกรรมต่างๆ ฝึกทักษะการสะท้อนความคิด ส่งเสริมให้เด็กช่วยเหลือตนเองและปฏิบัติตามกิจวัตรประจำวันต่างๆ ด้วยตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของชัชวาล มะโนวัฒนา และคนอื่นๆ (2563, หน้า 170) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการฝึกอบรมทุนมนุษย์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง ผลวิจัยพบว่า การฝึกอบรมทุนมนุษย์เพื่อสร้างการตระหนักรู้ในตนเองที่สำคัญนั้น ประกอบด้วย 1) การเรียนรู้ของสมาชิกในองค์กร 2) ความมีสติ 3) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันของคนในองค์กร 4) การเรียนรู้เป็นทีม 5) ระบบการคิดของคนในองค์กร นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่า กระบวนการพัฒนาการฝึกอบรมเพื่อสร้างความตระหนักรู้ในตนเองสำหรับทุนมนุษย์ถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาองค์กร เพราะหากบุคลากรในองค์กรขาดทัศนคติที่ดีความมุ่งมั่นทุ่มเท และรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งหรือมีความเป็นเจ้าขององค์กรแล้วย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน และการดำเนินงานขององค์กร

4.2 การจัดการตนเอง มีแนวทางพัฒนา ดังนี้ สถานศึกษาควรสำรวจผู้เรียนและทรัพยากรต่างๆ อย่างรอบด้าน รวมถึงบริบทชุมชน ควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจและตั้งเป้าหมายร่วมกัน ควรกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้ชัดเจนและออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการจัดการตนเองด้านทัศนคติ ทักษะในการดำเนินชีวิต ควรจัดอบรมให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับพัฒนาเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก และนำมาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้ามาปรึกษาและสร้างผู้เรียนแกนนำที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ควรจัดกิจกรรมร่วมกันกับชุมชน วัด หรือหน่วยงานในท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตาม พูดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาผ่านกระบวนการ PLC สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เรียน เปิดโอกาสให้บุคลากรภายนอกเข้ามาร่วมตรวจสอบผลการดำเนินกิจกรรม ใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องร่วมกัน มีการเผยแพร่ผลการ

ดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนมน เกษจุฬาศรีโรจน์ (2562, หน้า 89-90) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษากระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมสำหรับเด็กในช่วงรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาจากชั้นเรียนอนุบาลสู่ชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการตรวจสอบผลการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมมากขึ้น เพื่อที่จะสามารถนำผลการตรวจสอบมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมให้นักเรียน และการอบรมครูเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมสำหรับเด็กในช่วงรอยเชื่อมต่อทางการศึกษา ภาครัฐควรสนับสนุนครู โดยการจัดเสวนาแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม เพื่อค้นหาแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุด และสรุปเป็นหลักการเพื่อให้ทุกโรงเรียนมีแนวทางในการจัดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมให้นักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของปณิชา ภัทรกิตติธำรง และคนอื่นๆ (2566, หน้า 35) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษาควรจัดมุมเสริมประสบการณ์โดยมีสื่อและอุปกรณ์หลากหลายที่สนองตอบอารมณ์และความต้องการของเด็ก ครูเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและครูมีหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือชี้แนะให้กับเด็ก ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบตามสภาพจริงเกี่ยวกับทักษะทางอารมณ์และสังคมสำหรับเด็ก และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัฐณิรุช นามแก้ว (2562) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า สำหรับกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มี 2 กลยุทธ์หลัก คือ กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาการดำเนินการด้านเครื่องมือในการสนับสนุนการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และกลยุทธ์ที่ 2 สร้างประสิทธิภาพการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

4.3 การตระหนักรู้สังคม มีแนวทางพัฒนา ดังนี้ สถานศึกษาควรสำรวจความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน รวมถึงความตระหนักรู้ในยุคดิจิทัล พร้อมสำรวจสภาพการดำเนินงาน วัสดุและเทคโนโลยีที่มีอยู่ ควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน ควรกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้ชัดเจนและร่วมออกแบบกิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมที่จัดร่วมกับท้องถิ่นบูรณาการเข้ากับการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมควบคู่กับการเรียนรู้ในห้องเรียน ควรจัดอบรมให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ได้รับอบรมพัฒนาเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก สร้าง

ทักษะและกระบวนการทางจิตวิทยา แล้วนำมาปรับใช้ในและขยายผลผ่านกระบวนการ PLC ควรมีกิจกรรมที่จัดร่วมกับชุมชน วัด หรือหน่วยงานในท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัสกิจกรรมทางสังคมที่ตนอาศัยอยู่ ใช้กระบวนการ PLC และเทคโนโลยี ในการขับเคลื่อนโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พูดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาและหาแนวทางเสริมสร้างผ่านกระบวนการ PLC ติดตามผลการดำเนินงานผ่านผู้ปกครองนักเรียน ใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องร่วมกัน มีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกลนน์ และแอนน์ (Glenn & Anne, 2022) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเรียนรู้ทางอารมณ์ทางสังคม ในหัวข้อการรับรู้และความเข้าใจของครูเกี่ยวกับสมรรถนะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม พบว่า ควรจัดการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมแก่ครูและเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เข้าใจ SEL อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น เน้นความสำคัญของ SEL และให้แนวทางปฏิบัติ SEL ที่หลากหลายแก่ทั้งครูและนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของซูชัย พงศ์ไพบูลย์ศิริ (2566, หน้า 1355) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการเสริมสร้างความฉลาดทางสังคมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่ให้ความสนใจกับคนและสิ่งรอบข้าง และให้ความสนใจกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว เพื่อรับรู้ตัวชี้ทางสังคมที่แอบซ่อนอยู่ เช่น ลักษณะการวางตัวของคนรอบข้าง วิธีการพูด การปฏิบัติตัว 2) โรงเรียนควรพัฒนาทักษะการสื่อสาร เพราะการสื่อสารนั้นเป็นหัวใจสำคัญของการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม 3) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนยอมรับในความแตกต่างระหว่าง ยอมรับกับวัฒนธรรมที่แตกต่าง และ 4) โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เพราะการเอาใจใส่และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิภรณ์นันต์ เทพพิทักษ์ (2565) ได้ทำการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดทักษะทางอารมณ์และสังคม ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาควรเน้นการตรวจสอบผลการดำเนินงานและนำผลการตรวจสอบไปใช้ในการวางแผนงานเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคม

4.4 การสร้างสัมพันธภาพ มีแนวทางพัฒนา ดังนี้ สถานศึกษาควรสำรวจบริบททั้งในสถานศึกษาและชุมชน รวมถึงสภาพสังคมและความเป็นอยู่ของนักเรียน พร้อมสำรวจสภาพการดำเนินงาน วัสดุและเทคโนโลยีที่มีอยู่ ควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ร่วมกันขับเคลื่อนในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียนไปในทิศทางเดียวกัน ควรกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้ชัดเจนและออกแบบโครงการหรือกิจกรรมระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมสภา

นักเรียน กิจกรรมอื่นๆ ควรส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ได้รับอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการทักษะ และกระบวนการในการสร้างสัมพันธภาพ แล้วนำองค์ความรู้มาปรับใช้และขยายผลผ่านกระบวนการ PLC ควรดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกบทบาทสมมุติ ฝึกการสื่อสาร มีกระบวนการทำงานเป็นทีม โดยใช้โครงการเดิมที่มีอยู่แล้ว ใช้กระบวนการ PLC และการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครอง ในการขับเคลื่อนผ่านกิจกรรมต่างๆ มีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ไขข้อบกพร่องร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการกำกับติดตาม ร่วมตรวจสอบผลการดำเนินกิจกรรม ใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรม และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิภทรอนันต์ เทพพิทักษ์ (2565) ได้ทำการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนใน กรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม ผลการวิจัยพบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการ นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะ อารมณ์และสังคม นำเสนอไว้ 3 แนวทางดังนี้ (1) พัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนที่เน้นการ ตรวจสอบผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนการนำผลการตรวจสอบไปใช้ส่งเสริมทักษะอารมณ์และ สังคมด้านการตระหนักรู้ทางสังคมและการสร้างสัมพันธภาพ (2) พัฒนาการบริหารกิจการนักเรียน ที่เน้นการดำเนินงาน กิจการนักเรียนทักษะอารมณ์และสังคมด้านการตระหนักรู้ทางสังคมและ การตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ (3) พัฒนาการบริหาร กิจการนักเรียนเน้นการวางแผนงานกิจการ นักเรียนทักษะอารมณ์และสังคมด้านการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผ่องนภา พรหมเกษ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคม ผลการศึกษา พบว่า การส่งเสริมทักษะทักษะด้านความสัมพันธ์ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการทำงานร่วมกับ ผู้อื่นด้วยการให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะในการให้คำปรึกษากลุ่ม ส่งเสริม ทักษะความสัมพันธ์ทางสังคมทั้งการพูดสื่อสาร ให้เด็กสามารถสื่อสารกับคนอื่นให้เข้าใจ มีปฏิสัมพันธ์ ที่ดีกับผู้อื่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของปณิชา ภัทรกิตติธำรง และคนอื่นๆ (2566, หน้า 35) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษาควรมีการบูรณาการ จัดการเรียนรู้โดยเน้นลักษณะและความต้องการของเด็กแต่ละบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษามีการ ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการของเด็กทางด้านอารมณ์และสังคมตามช่วงวัย จัดสิ่ง อำนวยความสะดวกให้กับครู ด้านสื่อทางการศึกษา นิทาน ตำรา และบริการต่างๆ ที่ช่วยสนับสนุน การสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

5. ผลการตรวจสอบแนวทางการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม มีความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แนวทางพัฒนาที่ผู้วิจัยได้ศึกษานั้น มีเนื้อหาและขั้นตอนที่ชัดเจน ไม่มีซับซ้อน ส่งผลให้ผู้บริหารและครูผู้สอนเข้าใจง่ายและแนวทางพัฒนาเหมาะสมกับบริบทในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐณิรณ นามแก้ว (2562, หน้า 88-100) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตาม แนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคมอารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวม และการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มี 2 กลยุทธ์หลัก คือ กลยุทธ์ ที่ 1 การพัฒนาการดำเนินการด้านเครื่องมือในการสนับสนุนการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และกลยุทธ์ที่ 2 สร้างประสิทธิภาพการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม-อารมณ์ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.1 ผลการตรวจสอบแนวทางการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และ สังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการ ตระหนักรู้ในตนเอง 1) ภาพรวมมีความสอดคล้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ทรัพยากรในสถานศึกษา และสำรวจสภาพ การดำเนินงานการเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองในบริบทของสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ภาพรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษาควรมี การสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ทรัพยากรในสถานศึกษา และสำรวจสภาพการดำเนินงาน การเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองในบริบทของสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ภาพรวม มีความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัด กิจกรรมโดยใช้การมีส่วนร่วม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน และร่วมกันออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการที่เสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองให้กับผู้เรียนควบคู่กับความรู้ (P) อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แนวทางพัฒนามีความสอดคล้องกับงานที่สถานศึกษา ต้องดำเนินงานเป็นประจำทุกภาคเรียน ส่งผลให้ผู้บริหาร ครูผู้สอนเข้าใจในแนวทางพัฒนาที่ผู้วิจัยได้ ศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาคภูมิ ธีรสันติกุล, กานดา จันทร์แย้ม และเกษตรชัย และหิม (2566) ได้ศึกษาเรื่อง โปรแกรมพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มี สถานะรอพิณิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรม

พัฒนาการตระหนักรู้ในตนเองของนักศึกษาได้รับการพัฒนาในรูปแบบของกิจกรรมกลุ่มประกอบด้วย 10 กิจกรรมได้แก่ 1) ปฐมนิเทศ 2) รับรู้ว่าเป็นตัวฉัน 3) สร้างสรรค์เรื่องราวมากมาย 4) ข้อดีหรือข้อจำกัดนั้น 5) ใช้ตัวฉันที่เป็นมา 6) คุณค่าที่เก็บเกี่ยว 7) หนึ่งเดียวไม่เป็นสอง 8) ย้อนมองประสบการณ์ 9) ก้าวผ่านสู่อนาคตและ 10) ปัจฉิมนิเทศ โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภารัตน์ พัฒนแหวน (2564) ได้ศึกษาเรื่องการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการให้คำปรึกษากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า หลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่าก่อนการให้คำปรึกษากลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และหลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2 ผลการตรวจสอบแนวทางการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการจัดการตนเอง 1) ภาพรวมมีความสอดคล้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก สร้างทักษะและกระบวนการทางจิตวิทยาจากนักจิตวิทยาหรือบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ และนำมาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC (D) อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ภาพรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก สร้างทักษะและกระบวนการทางจิตวิทยาจากนักจิตวิทยาหรือบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ และนำมาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC (D) อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ภาพรวมมีความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการจัดการตนเอง และสำรวจความสามารถในการจัดการตนเองของผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างรอบด้าน (S) อยู่ในระดับมากที่สุด สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และทรัพยากรในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างการจัดการตนเองและสำรวจบริบทชุมชน สังคม โดยรอบสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการที่เสริมสร้างการจัดการตนเองด้านทัศนคติ ทักษะในการดำเนินชีวิตควบคู่กับความรู้ (P) อยู่ในระดับมากที่สุด สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ผ่านกิจกรรมต่างๆ และนำเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้จัดการตนเองมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (D) อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตาม พูดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหา

ผ่านกระบวนการ PLC สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เรียน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า แนวทางพัฒนาที่ผู้วิจัยได้ศึกษานั้น มีรูปแบบและกระบวนการที่ชัดเจน ส่งผลให้ทำความเข้าใจได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรพิน รอวัล และพฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2562, หน้า 197-228) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิต นักเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พบว่า กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก คือ กลยุทธ์หลักที่ 1 พัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน EEC: กล้าคิดกล้าทำ สุขภาพจิตดี มีน้ำใจเอื้ออาทร กลยุทธ์หลักที่ 2 ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน EEC: กล้าคิด สุขภาพแข็งแรง กล้าทำ มีน้ำใจเอื้ออาทร กลยุทธ์หลักที่ 3 เร่งพัฒนารูปแบบการวัดผลและตรวจสอบผลนักเรียน โดยเน้นการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน EEC : กล้าคิด กล้าทำ สัมพันธภาพดี สุขภาพแข็งแรง และ กลยุทธ์หลักที่ 4 สร้างความเป็นเลิศด้านงานกิจการนักเรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน EEC : กล้าคิด สุขภาพแข็งแรง รู้เสียสละ มีน้ำใจเอื้ออาทร ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของผ่องนภา พรหมเกษ (2565, หน้า 51) ได้ศึกษาเรื่องการส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคม ที่ให้ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้ไว้ว่า การส่งเสริมทักษะด้านการรู้จักบริหารจัดการอารมณ์ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมเสริมทักษะความสามารถในการควบคุมอารมณ์ความคิด ให้รู้จักรอคอย ไม่หมกมุ่นแต่การเล่น เข้าใจอารมณ์ผู้อื่น ให้ได้รู้จักช่วยเหลือ รู้จักปรับใจ อารมณ์เสีย น้อยใจ โกรธ ผิดหวัง

5.3 ผลการตรวจสอบแนวทางการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการตระหนักรู้สังคม 1) ภาพรวมมีความสอดคล้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของผู้ปกครอง และความต้องการของชุมชนโดยรอบสถานศึกษาในเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการตระหนักรู้สังคม และความตระหนักรู้สังคมจำเป็นในยุคดิจิทัล (S) อยู่ในระดับมากที่สุด สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีและทรัพยากรต่างๆในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงาน การเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมและสำรวจบริบทชุมชน สังคม บริเวณรอบๆสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พูดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหา และหาแนวทางเสริมสร้างผ่านกระบวนการ PLC ภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานผ่าน ผู้ปกครองนักเรียน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ภาพรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีและทรัพยากรต่างๆ ในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างการตระหนักรู้สังคมและสำรวจบริบทชุมชน สังคม บริเวณรอบๆ สถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ภาพรวมมีความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พูดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาและหาแนวทางเสริมสร้างผ่านกระบวนการ PLC ภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานผ่านผู้ปกครองนักเรียน (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แนวทางพัฒนาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาขึ้นมีความสอดคล้องกับภาระงานที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติในแต่ละภาคเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฤดี สุนทรสิงห์ และปองสิน วิเศษศิริ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการพัฒนาคุณภาพนักเรียนด้านประชาธิปไตย ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารโรงเรียน มี 3 กลยุทธ์หลัก คือ (ก) เร่งพัฒนาการจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้การเรียนรู้ระเบิดจากภายใน (ข) ยกระดับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยให้นักเรียนเป็นผู้เริ่มการเรียนรู้ และ (ค) ปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยให้อนาคตภาพของนักเรียนกำหนดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูวินัยธรวุฒิชัย ชยวุฒโฒ (2565, หน้า 13) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรมด้านจิตอาสา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่าการตรวจสอบและรับรอง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรมด้านจิตอาสาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับกรอบแนวคิด ทฤษฎีของการวิจัย ผลการตรวจสอบและรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ผลการตรวจสอบและรับรองอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ 4.48 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 3.51 โดยเรียงคะแนนจากด้านที่มีค่ามากที่สุดไปหาห้อยสุด ดังนี้ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง ตามลำดับ จึงสรุปได้ว่าเป็นการรับรองโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

5.4 ผลการตรวจสอบแนวทางการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการสร้างสัมพันธภาพ 1) ภาพรวมมีความสอดคล้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ไขข้อบกพร่องร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC (C) อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ภาพรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีและทรัพยากรต่างๆ ในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างสัมพันธภาพภายในสถานศึกษา (S) อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ภาพรวมมีความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ไขข้อบกพร่องร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC (C) อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

แนวทางพัฒนาที่ผู้วิจัยได้ศึกษานั้น มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักวิชาการ มีกระบวนการที่สอดคล้องกับการดำเนินงานในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของปณิชา ภัทรกิตติธำรง และคนอื่นๆ (2566, หน้า 36) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบกับการตรวจสอบความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด สรุปรูปแบบนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญภัทลธิณี เพชรรัตน์ (2567, หน้า 273) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการนำไปใช้ประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีผลการตรวจสอบทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากงานวิจัย

จากการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ตามกระบวนการวิจัยที่ได้ดำเนินการมาแล้วนั้น ผลการวิจัยค้นพบ แนวทางการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา ด้วยกระบวนการ SPDCAR ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม

ในสถานศึกษา ด้วยกระบวนการ SPDCAR

Survey (S) - การสำรวจ

1. สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม และสำรวจความสามารถในการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างรอบด้าน
2. สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และทรัพยากรในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม และสำรวจบริบทชุมชน สังคม โดยรอบสถานศึกษา

Plan (P) - การวางแผน

3. สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน วางแผน ตั้งเป้าหมายเชิงพฤติกรรมไปในทิศทางเดียวกัน และขับเคลื่อนการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมให้กับผู้เรียนร่วมกัน
4. สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการที่เสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมทักษะในการดำเนินชีวิตควบคู่กับความรู้

Do (D) - การปฏิบัติตามแผน

5. สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก สร้างทักษะและกระบวนการทางจิตวิทยาจากนักจิตวิทยา หรือบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ และนำมาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC
6. สถานศึกษาควรมีการดำเนินกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้ามาปรึกษาได้ตลอดเวลา เสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมผ่านกิจกรรมต่างๆ สร้างผู้เรียนแกนนำทั้งในห้องเรียนและสถานศึกษา จัดกิจกรรมร่วมกันกับชุมชน วัด หรือหน่วยงานอื่นๆ ในท้องถิ่น ให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ
7. สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ผ่านกิจกรรมต่างๆ และนำเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

Check (C) - การตรวจสอบ

8. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตาม พูดคุยแลกเปลี่ยนสอบถามปัญหาผ่านกระบวนการ PLC สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เรียน

9. สถานศึกษาควรเปิดโอกาสหรือเชิญให้บุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามและร่วมตรวจสอบผลการดำเนินกิจกรรม และร่วมกันเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในทิศทางเดียวกัน

Act (A) - การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง

10. สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องร่วมกัน

Reflection (R) - การสะท้อนผล

11. สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการประชุมผู้ปกครอง การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา หรือวิธีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองทางออนไลน์

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสภาพ ปัญหา เปรียบเทียบ หาแนวทางพัฒนา และการตรวจสอบแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 แสดงให้เห็นว่า ยังมีปัญหาและข้อจำกัดในหลายๆ ด้าน เพื่อให้พัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

1.1 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงพยาบาล หรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ควรนำสภาพ ปัญหา เป็นกรอบในการกำหนดนโยบายในการเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง การจัดการตนเอง การตระหนักรู้สังคม และการสร้างสัมพันธภาพ ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่

1.2 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงพยาบาล หรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ควรนำกระบวนการ SPDCAR ซึ่งประกอบ การสำรวจ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง และการสะท้อนผล ไปกำหนดเป็นกรอบในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา

1.3 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงพยาบาล หรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ควรนำกระบวนการ SPDCAR ซึ่งประกอบ การสำรวจ

การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง และการสะท้อนผล มาใช้ในการพัฒนาเป็นแนวทางปฏิบัติหรือคู่มือในการดำเนินนโยบายในกำหนดโครงการ/กิจกรรม การเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมไปสู่สถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะระดับการบริหารงาน

2.1 สถานศึกษาควรมีการประชุมชี้แจงและให้ความสำคัญในการพัฒนาการบริหาร เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาแก่ผู้เรียน

2.2 สถานศึกษาควรมีการนำแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา ด้วยกระบวนการ SPDCAR ซึ่งประกอบ การสำรวจ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง และการสะท้อนผล มาเป็นวิธีการ ดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและเสริมสร้างการตระหนักรู้ ในตนเอง การจัดการตนเอง การตระหนักรู้สังคม และการสร้างสัมพันธภาพแก่ผู้เรียน

2.3 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรนำสภาพ ปัญหา ไปใช้เป็นฐานข้อมูล ในการกำหนดโครงการหรือกิจกรรม และควรนำแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา ด้วยกระบวนการ SPDCAR มาเป็นแนวทางในการดำเนิน โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ

3. ข้อเสนอแนะระดับบุคคล

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำกระบวนการ SPDCAR ซึ่งประกอบ การสำรวจ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง และการสะท้อนผล จากงานวิจัย ไปใช้ในการกำหนดแนวทางปฏิบัติงานของสถานศึกษาในเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง การจัดการตนเอง การตระหนักรู้สังคม และการสร้างสัมพันธภาพแก่ผู้เรียน

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนในการจัดอบรมเพื่อให้ครูและบุคลากร ได้เรียนรู้เพิ่มเติม ด้านจิตวิทยาเพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา

3.3 ครูผู้สอนควรนำสภาพ ปัญหา ไปใช้เป็นข้อมูลในการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมระดับห้องเรียน และควรนำแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา ด้วยกระบวนการ SPDCAR ซึ่งประกอบ การสำรวจ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง และการสะท้อนผล จากงานวิจัย ไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา
3. ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา
4. ควรวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา
5. ควรวิจัยเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมโฮมรูมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ แสนสุภา และนเรศ กันธะวงศ์. (2564, มกราคม-มิถุนายน). การจัดการตนเอง: ทักษะในการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน. วารสารศิลปศาสตร์ (วังนางเลิ้ง) มทร. พระนคร, 1(1), 25-38.
- กฤษฎีกา, สำนักงานคณะกรรมการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ฉบับอัปเดต. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.). (2565). กสศ.-OECD เปิดผลวิจัย PISA for Schools ครั้งแรกของไทย พบเด็กช่างเผือกสร้างได้ ด้วยการส่งเสริมทักษะอารมณ์และสังคม ชู Big 5 Model. [Online]. Available: <https://www.eef.or.th/news-080722>. [2566, ธันวาคม 10].
- กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, สำนักงาน (สสส.). (2564). คู่มือการพัฒนาทักษะทางด้านการจัดการอารมณ์และสังคม (Social Emotional Learning: SEL) และการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับทางบ้าน (Home Based Learning : HBL). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- กัญญภัทลธิณี เพชรรัตน์. (2567, มกราคม-มีนาคม). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 6(1), 264-275.
- การศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานคณะกรรมการ. (2556). คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2562). มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กุลธิดา รุ่งเรืองเกียรติ. (2564). สร้างทักษะด้านอารมณ์และสังคม งานใหญ่ไม่ใช่แค่ในชั้นเรียน. [Online]. Available: <https://www.eef.or.th/article-empathy-compassion-271221/>. [2567, มกราคม 10].

- กุลวดี ทองไพบูลย์. (2564). **ทักษะทางสังคมสำคัญอย่างไร**. [Online]. Available: https://www.manarom.com/blog/Why_are_Social_Skills_Important.html1. [2566, มกราคม 10].
- เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2562, มกราคม-มิถุนายน). การสนทนากลุ่ม:เทคนิคการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ. **วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.**, 12(1), 17-30.
- เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ. (2561). **PDCA Cycle / วงจรการควบคุมคุณภาพหรือวงจรเดมมิง (Deming Cycle)**. [Online]. Available: [https:// www.iok2u.com/article/innovation/pdca-cycle-deming-cycle](https://www.iok2u.com/article/innovation/pdca-cycle-deming-cycle). [2566, มกราคม 20].
- เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2, สำนักงาน. (2566). **รายงานประจำปี 2566. กำแพงเพชร : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.**
- _____. (2567). **รายงานผลการตรวจสอบตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2566. กำแพงเพชร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.**
- แคทริยา แสงใส. (2565, มกราคม-มิถุนายน). การส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. **วารสารโพธิศาสตร์ปริทรรศน์**, 2(1), 13-26.
- จิณณวัตร ปานจัน. (2566, กันยายน-ธันวาคม). ความต้องการจำเป็นของทักษะการเรียนรู้ ด้านอารมณ์และสังคมของครูโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ. **วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์**, 10(3), 378-393.
- จิราเจต วิเศษดอนหวาย. (2565). **ลาก่อน VUCA มาแล้ว BANI : ชวน ผอ. ปรับตัวและโรงเรียน ให้ทันการเปลี่ยนแปลง**. [Online]. Available: <https://www.educathai.com/knowledge/articles/652>. [2567, มิถุนายน 19].
- ชลน่าน ศรีแก้ว. (2567). **เด็กและวัยรุ่นไทยเสี่ยงมีปัญหาทางจิตเพิ่มขึ้น “ชลน่าน” หนุนกรม สุขภาพจิต-สสส.-ศร. ปั่น “ครูแคร์ใจ” ช่วยส่งเสริมสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น**. [Online]. Available: [https:// www.thaigov.go.th/news/contents/details/77683](https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/77683). [2567, มกราคม 19].
- ชัชวาล มะโนวัฒนา และคนอื่นๆ. (2563, ตุลาคม-ธันวาคม). การศึกษาการฝึกอบรมทุนมนุษย์เพื่อ สร้างความตระหนักรู้ในตนเอง. **วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**, 9(4), 163-175.
- ชุตินา ปัญญาพิณจิณกุล และเทียนทอง หาระบุตร. (2561, มกราคม-มิถุนายน). ความสุขกับการสร้าง สัมพันธภาพ. **วารสารเกษมบัณฑิต**, 19(1), 236-247.

ชูชัย พงศ์ไพบูลย์ศิริ. (2566, พฤษภาคม-มิถุนายน). แนวทางการเสริมสร้างความฉลาดทางสังคมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา. **วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 6(3), 1342-1359.

ไชยชาญ เพื่อดคล้าย. (2565, มกราคม-มิถุนายน). แนวทางการแก้ปัญหาการกลั่นแกล้งรังแกกันในห้องเรียนชั้นประถมศึกษา ด้วยการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม. **วารสารปรัชญาปริทรรศน์**, 27(1), 219-231.

ณัฐณิพัชร อ่อนตาม. (2562, กรกฎาคม-กันยายน). เทคนิคการบริหารงานแบบ PDCA (Deming Cycle). **วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย**, 1(3), 39-46.

ณัฐภรณ์ หลาวทอง และคนอื่นๆ. (2566, กรกฎาคม-ธันวาคม). การวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของนวัตกรรมพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบที่มีต่อ คุณลักษณะด้านอารมณ์และสังคมของนักเรียน. **วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.**, 16(2), 221-242.

ณัฐกานต์ เลิศวิมลรัตน์ และคนอื่นๆ. (2566, มกราคม-กุมภาพันธ์). การจัดการตนเองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ออนไลน์. **วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**, 12(1), 73-84.

ณัฐยา บุญภักดี. (2566). วันเยาวชนแห่งชาติ '66 สสส. เปิดผลสำรวจ 4 สถานการณ์เด็กรุ่นใหม่ไทย. [Online]. Available: <https://mgronline.com/qol/detail/9660000084048>. [2567, มกราคม 15].

_____. (2567). สสส.เผยเด็กไทยมีปัญหา “บูลลี่-สิ่งเสพติด-สุขภาพจิต” เกิดปัญหาระหว่างวัย. [Online]. Available: <https://www.hfocus.org/content/2024/01/ 29620>. [2567, มกราคม 29].

ทรงพล เจริญคำ. (2562). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์.

นันทวัฒน์ ภูมิพรมา และศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย. (2567, มกราคม-มิถุนายน). Social Emotional Learning (SEL) : การเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์สามารถแก้ปัญหาการเรียนรู้ที่ถดถอยได้อย่างไร. **วารสารรามคำแหง ฉบับคณะศึกษาศาสตร์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)**, 5(1), 72-82.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปณิชา ภัทรกิตติ์อำรง, เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต และขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ. (2566, มกราคม-มิถุนายน). รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษาเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร. **วารสารเทคโนโลยีภาคใต้**, 16(1), 29-40.

ปริญญารัตน์ ตั้งคุณานันต์. (2562). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: มินิ เซอร์วิส ซัพพลาย

ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ. (2559, กรกฎาคม-ธันวาคม). เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ที่มีประสิทธิภาพ. **วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร**, 7(2), 284-289.

ผ่องนภา พรหมเกษ. (2566, กุมภาพันธ์). การส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมเด็กปฐมวัย. **วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น**, 5(2), 37-54.

พรรณี ลีกิจวัฒน์. (2554). **การวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

พระครูวินัยธรวุฒิชัย ชยวุฒโฒ. (2565, กรกฎาคม-ธันวาคม). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรมด้านจิตอาสา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร. **วารสารบัณฑิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย**, 20(2), 1-15.

พระครูวินัยธรสุวรรณ สุวณโณ. (2566, มกราคม-มิถุนายน). การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. **วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา**, 5(1), 277-286.

พระมหาอุดร อุตโตโร. (2565). **พุทธวิธีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พินิจและคัมครองเด็กและเยาวชน, กรม. (2565). **รายงานสถิติคดี ประจำปี 2565**. กรุงเทพฯ: กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน.

พิภรณ์อนันต์ เทพพิทักษ์. (2565). **แนวทางพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด ทักษะอารมณ์และสังคม**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พีพีทีวี ออนไลน์. (2567). **ผลโพล “วันเด็ก 2567”**. [Online]. Available: <https://www.pptvhd36.com/news/สังคม/214585>. [2567, มีนาคม 15].

ภาคภูมิ ธีรสันติกุล และเกษตรชัย และหิม. (2565, กันยายน-ธันวาคม). การพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเองของนักศึกษา. **วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์**, 12(3), 588-600.

ภารดี อนันต์นาวิ. (2557). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. ชลบุรี: มนตรี.

ภูมิพัฒน์ รักพรหมจล. (2564). **การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กำแพงเพชร: เกรียงไกรพานิชย์.

มนตรี อินตา. (2561, กรกฎาคม-ธันวาคม). การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดของ CASEL ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา, 20(1), 98-116.

มุกิตา เอี่ยมทิพย์ (2565, มกราคม-มิถุนายน). การสนทนากลุ่ม: เทคนิคการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ.

วารสารศิลปศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการ, 5(1), 96-104.

รังสิริศม์ นิลรัตน์. (2553). **การพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมสำหรับนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 4-6**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รังสิริศม์ วงศ์อุปราช. (2567, พฤษภาคม-สิงหาคม). การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมช่วงวัยเด็ก ตอนต้น: ในบริบทประเทศไทย. **วารสารจิตวิทยาคลินิกไทย**, 55(2), 52-64.

รัฐนิรุช นามแก้ว. (2562). **กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษา แบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2564, มกราคม-มิถุนายน). การศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิด การศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม-อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น**, 18(1), 490-497.

รัตนมน เกษจุฬาศรีโรจน์. (2562). **การศึกษากระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม สำหรับเด็กในช่วงรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาจากชั้นเรียนอนุบาลสู่ชั้นเรียนประถมศึกษา ปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย. (2564). **ทักษะทางอารมณ์และสังคมในเด็ก**. [Online]. Available: https://tmc.or.th/pdf/tmc_knowledge-97.pdf. [2567, มกราคม 20].

เรวัตร อยู่เกิด. (2565, ตุลาคม-ธันวาคม). แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยนาท ตามแนวคิดทักษะทางพฤติกรรม. **วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**, 16(41), 82-92.

- ฤดี สุนทรสิงห์ และปองสิน วิเศษศิริ. (2562, มกราคม-มีนาคม). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการพัฒนาคุณภาพนักเรียนด้านประชาธิปไตย. **วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**, 47(1), 561-581.
- เลขาธิการวุฒิสภา, สำนักงาน. (2560). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- สมพงษ์ จิตระดับ และอัญญมณี บุญเชื้อ. (2551). **หลักสูตรสิทธิเด็กและการวางแผนท้องถิ่นเพื่อเด็กและเยาวชน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพรส.
- สมภาพ สุทัศน์วิริยะ. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการอบรม การสนทนากลุ่ม. อุดรธานี: ศูนย์อนามัยที่ 8.
- สรวุฑ ตรงค์ดุขุฎี. (2563). **สอนลูกเรื่องความตระหนักรู้ทางสังคม**. [Online]. Available: https://mcpswis.mcp.ac.th/html_edu/cgibin/main_php/print_informed.php?id_count_inform=17851. [2567, มกราคม 20].
- สัมมา รณิธย์. (2560). **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- สิริพรรณ นามละคร. (2567, กรกฎาคม-ธันวาคม). การศึกษาความต้องการจำเป็นและเสนอแนวทางในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. **วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**, 16(2), 24-40.
- สุขสันต์ สุขสงคราม. (2564, มกราคม-มิถุนายน). แนวคิดการบริหารแบบวงจรคุณภาพ (PDCA) กับการบริหารแบบพระพุทธรูปศาสนา. **วารสารธรรมวัตร**, 2(1), 39-49.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). **การบริหารการศึกษา : หลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สุภารัตน์ พัฒนแหว. (2564, กรกฎาคม-ธันวาคม). การเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการให้คำปรึกษากลุ่ม. **วารสารศึกษาศาสตร์ มมร**, 9(2), 42-53.
- สุวิทย์ ดีสันเทียะ. (2567, เมษายน-สิงหาคม). การบริหารกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตอาสาของนักศึกษาวิชาทหาร ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี. **วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์**, 9(2), 1367-1378.
- ไหมไทย ไชยพันธุ์. (2562). **การพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อรพิน รอร์ล และพฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2562). **กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อิทธิพัทธ์ สุธันพรกุล. (2562). **การวิจัยทางการศึกษา : แนวคิดและการประยุกต์ใช้**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อินครู. (2022). **ทำไมเราทุกคนต้องสนใจ “Social Emotional Learning”**. [Online]. Available: [https:// inskru.com/idea/-N9VTpXvLYGcSyh1Thmg](https://ins kru.com/idea/-N9VTpXvLYGcSyh1Thmg). [2567, มกราคม 15].
- เอชอาร์ ทีมเวิร์ค. (2018). **การสนทนากลุ่ม (Focus Group)**. [Online]. Available: [https:// page.hrteamwork.com/knowledge/focus-group](https://page.hrteamwork.com/knowledge/focus-group). [2566, มิถุนายน 19].
- Anguiano-Carrasco, C., McVey, J., & Burrus, J. (2022). **How Do Social and Emotional Skills and School Climate Relate to College Readiness in English?**. [Online]. Available: <https://eric.ed.gov/?id=ED621316>. [2566, June 19].
- Becker, L. (1991). **Encounter with Sociology the Tern paper (by) Leonard Becker and Clair Gustafson**. Berkeley: The Glendessry Press.
- Caldarella, P., et al. (2009, June). Promoting Social and Emotional Learning in Second Grade Students: A study of the Strong Start Curriculum. **Early Childhood Educational**, 37, 51-56.
- Carruth & Mattie. (2016). **Social and Emotional Learning in North Carolina Public Middle Schools**. [Online]. Available: https://admission.bu.ac.th/grad/images/current_students/thesis/about_thesis/about_thesis/thesis_reference.pdf. [2024, March 1]
- Collaborative for Academic, Social and Emotional Learning: CASEL. (2020). **CASEL’s District Resource Center**. [Online]. Available: <https://drc.casel.org/what-is-casel/>. [2024, March 1]
- Deming, E. W. (1986). **Out of the Crisis**. USA: The Massachusetts Institute of Technology Center of Advanced Engineering Study.
- Durlak J. A., et al. (2011, January-February). The Impact of Enhancing Students’ Social and Emotional Learning: a Meta-analysis of School-based Universal Interventions. **Child Dev**, 82(1), 25-32.

- Glenn, E., & Anne, D. (2022). **Social Emotional Learning: Teachers' Perceptions and Understandings regarding the Five Social Emotional Learning Competencies**. [Online]. Available: <https://www.proquest.com/docview/2645890664/4CCFE27223CA48CEPQ/37?sourcetype=Dissertations%20&%20Theses>. [2024, March 1]
- Leah, S. (2018). **11 Ways Schools Can and should Involve Families in SEL Programming**. [Online]. Available: <https://www.edsurge.com/news/2018-06-26-11-ways-schools-can-and-should-involve-families-in-sel-programming>. [2024, March 1].
- Margaret, T. M. (2021). **Understanding Principals' Perceptions of Leadership for Implementation of Social-Emotional Learning (SEL) Programs**. Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Doctor of Education Walden University.
- Ruler, B. M. (2022). **An Evidence-based approach to Social and Emotional Learning**. New Haven: Yale University.
- Shari, L. S., Malia C. M., & Delora, S. G. (2023). **Principal Leadership for Social-Emotional Learning**. Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Doctor of Education Saint Louis University.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

คำชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

2. สาระสำคัญของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยข้อคำถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยข้อคำถาม กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ (Multiple response)

3. ในการตอบแบบสอบถาม ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่านจะนำไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อการวิจัยในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่าน ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สูงสุด ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนและตรงตามความเป็นจริง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณในความร่วมมือจากทุกท่านในครั้งนี้

กิตติศักดิ์ แซ่จ๋าง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ตำแหน่ง

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือรักษาการผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

3. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 5 ปี

☐ 5-10 ปี

☐ มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

4. ขนาดสถานศึกษา

☐ ขนาดเล็ก

☐ ขนาดกลาง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม

ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ตามความคิดเห็นของท่าน

1 หมายถึง มีสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา อยู่ในระบับน้อยที่สุด

2 หมายถึง มีสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา อยู่ในระบับน้อย

3 หมายถึง มีสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา อยู่ในระบับปานกลาง

4 หมายถึง มีสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา อยู่ในระบับมาก

5 หมายถึง มีสภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
ในสถานศึกษา อยู่ในระบับมากที่สุด

ข้อที่	สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา	ระดับสภาพ				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง						
1.1 การวางแผน (Plan)						
1.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง แล้วนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง					
2.	สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเองไว้ในแผนปฏิบัติการ เช่น โครงการส่งเสริมด้านอารมณ์ความรู้สึก					
3.	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมและผู้รับผิดชอบในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง					
4.	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง					
1.2 การปฏิบัติตามแผน (Do)						
5.	สถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการจัดกิจกรรม					
6.	สถานศึกษามีการฝึกอบรมให้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง					
7.	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง ตามแผนที่กำหนดไว้					
1.3 การตรวจสอบ (Check)						
8.	สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ แบบสอบถามทางจิตวิทยา อย่างสม่ำเสมอ					
9.	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบผล โครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง					

ข้อที่	สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา	ระดับสภาพ				
		5	4	3	2	1
10.	สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง					
11.	สถานศึกษามีการตรวจสอบปัญหาและอุปสรรค ระหว่างการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง					
1.4 การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act)						
12.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง และนำผลการวิเคราะห์ไปเป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือและปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งถัดไป					
13.	สถานศึกษามีการนำปัญหา อุปสรรค และผลความพึงพอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเองให้มีประสิทธิภาพ					
14.	สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีการตระหนักรู้ในตนเอง มาจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อวางแผนในการจัดโครงการ/กิจกรรมในปีการศึกษาถัดไป					
2. ด้านการจัดการตนเอง						
2.1 การวางแผน (Plan)						
15.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ในด้านการจัดการตนเอง และนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง					
16.	สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง เช่น โครงการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในการจัดการอารมณ์และพฤติกรรม					
17.	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมและผู้รับผิดชอบในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง					
18.	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง					

ข้อที่	สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา	ระดับสภาพ				
		5	4	3	2	1
2.2 การปฏิบัติตามแผน (Do)						
19.	สถานศึกษามีการจัดโครงการฝึกอบรม/จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการจัดกิจกรรม					
20.	สถานศึกษามีการฝึกอบรมให้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในการจัดการตนเอง					
21.	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ตามแผนที่กำหนดไว้					
2.3 การตรวจสอบ (Check)						
22.	สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการจัดการตนเองหรือภาวะทางสุขภาพจิต ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสังเกต พฤติกรรม แบบสอบถามทางจิตวิทยา อย่างสม่ำเสมอ					
23.	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง					
24.	สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง					
25.	สถานศึกษามีการตรวจสอบ ปัญหาและอุปสรรค ระหว่างการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง					
2.4 การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act)						
26.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียน ด้านอารมณ์หรือภาวะทางสุขภาพจิต และนำผลไปใช้เป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือ และปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งต่อไป					
27.	สถานศึกษามีการนำ ปัญหา อุปสรรค และความพึงพอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาในการเสริมสร้างการจัดการตนเองให้มีประสิทธิภาพ					
28.	สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง จัดทำรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อวางแผนในการจัดโครงการ/กิจกรรมในปีการศึกษาถัดไป					

ข้อที่	สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา	ระดับสภาพ				
		5	4	3	2	1
3. ด้านการตระหนักรู้สังคม						
3.1 การวางแผน (Plan)						
29.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านวุฒิภาวะทางสังคม และนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม					
30.	สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม เช่น โครงการการส่งเสริมการรับรู้และออกเห็นใจผู้อื่น					
31.	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม					
32.	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมและผู้รับผิดชอบในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม					
3.2 การปฏิบัติตามแผน (Do)						
33.	สถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ตามที่กำหนดในปฏิทินการจัดกิจกรรม					
34.	สถานศึกษามีการฝึกอบรมให้แก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้สังคม					
35.	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ตามแผนที่กำหนดไว้					
3.3 การตรวจสอบ (Check)						
36.	สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้สังคม ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบวัดวุฒิภาวะทางสังคม (SQ) แบบวัดความฉลาดทางสังคม อย่างสม่ำเสมอ					
37.	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม					
38.	สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม					

ข้อที่	สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา	ระดับสภาพ				
		5	4	3	2	1
39.	สถานศึกษามีการตรวจสอบปัญหาและอุปสรรค ระหว่างการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม					
3.4 การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act)						
40.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้สังคม แล้วนำผลไปใช้เป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือ และปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งถัดไป					
41.	สถานศึกษามีการนำ ปัญหา อุปสรรค และผลความพึงพอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคมให้มีประสิทธิภาพ					
42.	สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม ที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม มาจัดทำรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อวางแผนในการจัดโครงการ/กิจกรรมในปีการศึกษาถัดไป					
4. ด้านการสร้างสัมพันธภาพ						
4.1 การวางแผน (Plan)						
43.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านการสร้างสัมพันธภาพ และนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน					
44.	สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรม ที่เสริมสร้างการสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ในแผนปฏิบัติการ					
45.	สถานศึกษากำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมและผู้รับผิดชอบในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน					
46.	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน					
4.2 การปฏิบัติตามแผน (Do)						
47.	สถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพ ตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการจัดกิจกรรม					

ข้อที่	สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ในสถานศึกษา	ระดับสภาพ				
		5	4	3	2	1
48.	สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการส่งเสริมสนับสนุนให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพ					
49.	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ตามแผนที่กำหนดไว้					
4.3 การตรวจสอบ (Check)						
50.	สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการสร้างสัมพันธภาพด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบตรวจสอบทักษะการสร้างสัมพันธภาพ แบบตรวจสอบพฤติกรรม อย่างสม่ำเสมอ					
51.	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้					
52.	สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน					
53.	สถานศึกษามีการตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคระหว่างการทำงาน ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพ					
4.4 การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act)						
54.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการสร้างสัมพันธภาพ แล้วนำผลมาใช้เป็นข้อมูลในการให้การช่วยเหลือและปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งถัดไป					
55.	สถานศึกษามีการนำปัญหา อุปสรรคและความพึงพอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้มีประสิทธิภาพ					
56.	สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพ มาจัดทำรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อวางแผนในการจัดโครงการหรือกิจกรรมในปีการศึกษาถัดไป					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลของปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้
ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กำแพงเพชร เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงตามปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสถานศึกษาของท่าน
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ข้อที่	ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2	
1. ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง		
	☐	ไม่พบปัญหา
1.	☐	สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ ในตนเอง ยังไม่ชัดเจน
2.	☐	สถานศึกษาออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้าง ให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ชัดเจน
3.	☐	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ต่อเนื่อง
4.	☐	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยา ที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง
5.	☐	สถานศึกษามีข้อจำกัด ด้านวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียน มีความตระหนักรู้ในตนเอง เช่น มีไม่เพียงพอต่อการใช้งาน
6.	☐	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามและตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้าง ให้ผู้เรียนมีการตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ต่อเนื่อง
7.	☐	สถานศึกษามีการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ครอบคลุม
8.	☐	สถานศึกษามีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียน มีการตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ชัดเจน
	☐	อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ข้อที่	ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2	
2. ด้านการจัดการตนเอง		
	☐	ไม่พบปัญหา
9.	☐	สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ชัดเจน
10.	☐	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการ เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ชัดเจน
11.	☒	สถานศึกษามีข้อจำกัดด้านวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ การเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถ จัดการตนเอง เช่น มีไม่เพียงพอต่อการใช้งาน
12.	☐	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ต่อเนื่อง
13.	☐	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยา ในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง
14.	☐	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามและตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้าง ให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ต่อเนื่อง
15.	☐	สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการจัดการตนเอง ได้แก่ ภาวะ ความเครียด ภาวะทางอารมณ์ ภาวะซึมเศร้า ยังไม่ครอบคลุม
16.	☐	สถานศึกษามีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถ จัดการตนเอง ยังไม่ชัดเจน
	☐	อื่นๆ (โปรดระบุ).....
3. ด้านการตระหนักรู้สังคม		
	☐	ไม่พบปัญหา
17.	☐	สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ สังคม ยังไม่ชัดเจน
18.	☐	สถานศึกษาการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในการ เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคมยังไม่ชัดเจน เช่น วิธีการวัดและตรวจสอบผล
19.	☐	สถานศึกษามีข้อจำกัดด้านวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียน มีความตระหนักรู้สังคม เช่น มีไม่เพียงพอต่อการใช้งาน

ข้อที่	ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2	
20.	☐	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ยังไม่ต่อเนื่อง
21.	☐	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านจิตวิทยาในการ ดำเนินงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ทางสังคม
22.	☐	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามและตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้าง ให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ยังไม่ต่อเนื่อง
23.	☒	สถานศึกษามีการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้สังคม ยังไม่ครอบคลุม
24.	☐	สถานศึกษามีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ สังคม ยังไม่ชัดเจน
	☐	อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ด้านการสร้างสัมพันธภาพ		
	☐	ไม่พบปัญหา
25.	☐	สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ยังไม่ชัดเจน
26.	☐	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการ เสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ยังไม่ชัดเจน
27.	☐	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ยังไม่ต่อเนื่อง
28.	☐	สถานศึกษามีข้อจำกัดด้านวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพ ให้กับผู้เรียน เช่น มีไม่เพียงพอต่อการใช้งาน
29.	☐	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยา ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน
30.	☐	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามและตรวจสอบผลโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้าง สัมพันธภาพ ยังไม่ต่อเนื่อง
31.	☐	สถานศึกษามีการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการสร้างสัมพันธภาพ ยังมีข้อจำกัด เช่น ผู้ตรวจสอบขาดความเชี่ยวชาญ แบบสอบถามขาดความชัดเจน

ข้อที่	ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2	
32.	☐	สถานศึกษามีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ยังไม่ชัดเจน
	☐	อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

นายกิตติศักดิ์ แซ่จ่าง

087-3110522

ภาคผนวก ข

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ข้อที่	สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1. ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง									
1.1 การวางแผน (Plan)									
1.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลด้านการตระหนักรู้ในตนเอง แล้วนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.	สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเองไว้ในแผนปฏิบัติการ เช่น โครงการส่งเสริมด้านอารมณ์ความรู้สึก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมและผู้รับผิดชอบในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
1.2 การปฏิบัติตามแผน (Do)									
5.	สถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการจัดกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.	สถานศึกษามีการฝึกอบรมให้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
7.	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง ตามแผนที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.3 การตรวจสอบ (Check)									
8.	สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ แบบสอบถามทางจิตวิทยา อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
9.	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบผลโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
10.	สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
11.	สถานศึกษามีการตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคระหว่างการปฏิบัติงาน ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.4 การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act)									
12.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียนด้านการตระหนักรู้ในตนเอง และนำผลการวิเคราะห์ไปเป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือ และปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งถัดไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
13.	สถานศึกษามีการนำปัญหา อุปสรรค และผลความพึงพอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเองให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
14.	สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/ กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีการตระหนักรู้ใน ตนเอง มาจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บริหาร สถานศึกษาเพื่อวางแผนในการจัดโครงการ/กิจกรรม ในปีการศึกษาถัดไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2. ด้านการจัดการตนเอง									
2.1 การวางแผน (Plan)									
15.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ใน ด้านการจัดการตนเอง และนำข้อมูลไปใช้ในการ กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างให้ ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
16.	สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่ เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง เช่น โครงการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในจัดการอารมณ์ และพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
17.	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมและ ผู้รับผิดชอบในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถ จัดการตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
18.	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียน สามารถจัดการตนเอง	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
2.2 การปฏิบัติตามแผน (Do)									
19.	สถานศึกษามีการจัดโครงการฝึกอบรม/จัดกิจกรรม ที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ตามที่ กำหนดไว้ในปฏิทินการจัดกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
20.	สถานศึกษามีการฝึกอบรมให้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในการจัดการตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
21.	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ตามแผนที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.3 การตรวจสอบ (Check)									
22.	สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการจัดการตนเองหรือภาวะทางสุขภาพจิต ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม แบบสอบถามทางจิตวิทยา อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
23.	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบ โครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
24.	สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
25.	สถานศึกษามีการตรวจสอบ ปัญหาและอุปสรรค ระหว่างการปฏิบัติงาน ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.4 การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act)									
26.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียน ด้านอารมณ์หรือภาวะทางสุขภาพจิต และนำผลไปใช้เป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือ และปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งต่อไป	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้

ข้อที่	สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
27.	สถานศึกษามีการนำ ปัญหา อุปสรรค และความพึงพอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาในการเสริมสร้างการจัดการตนเองให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
28.	สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง จัดทำรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อวางแผนในการจัดโครงการ/กิจกรรมในปีการศึกษาถัดไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3. ด้านการตระหนักรู้สังคม									
3.1 การวางแผน (Plan)									
29.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านคุณลักษณะทางสังคม และนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
30.	สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม เช่น โครงการการส่งเสริมการรับรู้และออกเห็นใจผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
31.	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
32.	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมและ ผู้รับผิดชอบในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
3.2 การปฏิบัติตามแผน (Do)									
33.	สถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ตามที่กำหนดในปฏิทินการจัดกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
34.	สถานศึกษามีการฝึกอบรมให้แก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้สังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
35.	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ตามแผนที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.3 การตรวจสอบ (Check)									
36.	สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้สังคม ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบวัดคุณลักษณะทางสังคม (SQ) แบบวัดความฉลาดทางสังคม อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
37.	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
38.	สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
39.	สถานศึกษามีการตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคระหว่างการทำงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
3.4 การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act)									
40.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียนด้านการตระหนักรู้สังคม แล้วนำผลไปใช้เป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือ และปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในครั้งถัดไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
41.	สถานศึกษามีการนำ ปัญหา อุปสรรค และผลความพึงพอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคมให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
42.	สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม ที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม มาจัดทำรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อวางแผนในการจัดโครงการ/กิจกรรมในปีการศึกษาถัดไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4. ด้านการสร้างสัมพันธภาพ									
4.1 การวางแผน (Plan)									
43.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านการสร้างสัมพันธภาพ และนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
44.	สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างการสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียนในแผนปฏิบัติการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
45.	สถานศึกษากำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมและผู้รับผิดชอบในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
46.	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.2 การปฏิบัติตามแผน (Do)									
47.	สถานศึกษามีการจัดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการจัดกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
48.	สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการส่งเสริมสนับสนุนให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
49.	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียนตามแผนที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.3 การตรวจสอบ (Check)									
50.	สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการสร้างสัมพันธภาพด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบตรวจสอบทักษะการสร้างสัมพันธภาพ แบบตรวจสอบพฤติกรรม อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
51.	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
52.	สถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	สภาพการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
53.	สถานศึกษามีการตรวจสอบปัญหาและอุปสรรค ระหว่างการปฏิบัติงาน ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียน สามารถสร้างสัมพันธภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.4 การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act)									
54.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการสร้างสัมพันธภาพ แล้วนำผลมาใช้เป็นข้อมูล ในการให้การช่วยเหลือและปรับปรุงพัฒนาการ ดำเนินงานในครั้งถัดไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
55.	สถานศึกษามีการนำปัญหา อุปสรรคและความพึง พอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มาใช้ในการ ปรับปรุงและพัฒนาในการเสริมสร้างสัมพันธภาพ ให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
56.	สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบโครงการ/ กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้าง สัมพันธภาพ มาจัดทำรายงานต่อผู้บริหาร สถานศึกษาเพื่อวางแผนในการจัดโครงการหรือ กิจกรรมในปีการศึกษาถัดไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ข้อที่	ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1. ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง									
1.	สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.	สถานศึกษาออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.	สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามและตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีการตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
7.	สถานศึกษามีการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ครอบคลุม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
8.	สถานศึกษามีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีการตระหนักรู้ในตนเอง ยังไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
2. ด้านการจัดการตนเอง									
9.	สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการ เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
10.	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียน สามารถจัดการตนเอง ยังไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
11.	สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ในการ เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ไม่ เพียงพอต่อการใช้งาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
12.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างให้ ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
13.	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาด ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาในการดำเนินงาน เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
14.	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามและตรวจสอบ โครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถ จัดการตนเอง ยังไม่ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
15.	สถานศึกษามีการวัดและตรวจสอบผู้เรียน ด้านการ จัดการตนเอง ได้แก่ ภาวะความเครียด ภาวะทาง อารมณ์ ภาวะซึมเศร้า ยังไม่ครอบคลุม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
16.	สถานศึกษามีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาในการ เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง ยังไม่ ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
3. ด้านการตระหนักรู้สังคม									
17.	สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ยังไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
18.	สถานศึกษาการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ยังไม่ชัดเจน เช่น วิธีการวัดและตรวจสอบผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
19.	สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
20.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ยังไม่ต่อเนื่อง	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
21.	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านจิตวิทยาในการดำเนินงานในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ทางสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
22.	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามและตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ยังไม่ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
23.	สถานศึกษามีการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการตระหนักรู้สังคม ยังไม่ครอบคลุม	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
24.	สถานศึกษามีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้สังคม ยังไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	ปัญหาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
4. ด้านการสร้างสัมพันธภาพ									
25.	สถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรม ในการ เสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ยังไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
26.	สถานศึกษามีการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างสัมพันธภาพ ให้กับผู้เรียน ยังไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
27.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง สัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ยังไม่ต่อเนื่อง	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
28.	สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ในการ เสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ขาดความ หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
29.	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังขาด ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาในการดำเนิน กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
30.	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามและตรวจสอบผล โครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพ ยัง ไม่ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
31.	สถานศึกษามีการตรวจสอบผู้เรียน ด้านการสร้าง สัมพันธภาพ ยังมีข้อจำกัด เช่น ผู้ตรวจสอบขาด ความเชี่ยวชาญ แบบสอบถามขาดความชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
32.	สถานศึกษามีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาเพื่อ เสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียน ยังไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.987	56

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ภาคผนวก ง

แบบสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย

แบบสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัยฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. เอกสารฉบับนี้ มีประเด็นการสนทนากลุ่ม ได้แก่ แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
3. ข้อมูลที่ท่านแสดงความคิดเห็นในการสนทนากลุ่มครั้งนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการทำวิจัย เรื่องแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยนำไปใช้สำหรับงานวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือบุคคลผู้ให้ข้อมูลแต่อย่างใด ข้อมูลที่ได้จากท่าน ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับและไม่มีการนำไปเผยแพร่แต่ประการใด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านในการสนทนากลุ่มครั้งนี้ และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

นายกิตติศักดิ์ แซ่จ้าง

เบอร์โทร: 087-3110522

นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้สนทนากลุ่ม

คำชี้แจง โปรดให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของท่าน

1. ชื่อ-สกุล.....
2. วุฒิการศึกษา
☐ปริญญาตรี ☐ปริญญาโท ☐ปริญญาเอก
 สาขาวิชา.....
3. ตำแหน่งในปัจจุบัน.....
4. อายุราชการ/ประสบการณ์ในการทำงาน.....

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง

1. ท่านมีแนวทางหรือวิธีการอย่างไร ในการเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการตระหนักรู้
 ในตนเองในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1. การวางแผน 2. การปฏิบัติตามแผน 3. การตรวจสอบ
 4.การปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีแนวทางหรือวิธีการอย่างไร ในการส่งเสริมให้สถานศึกษาออกแบบและจัดทำ
 แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการตระหนักรู้ในตนเองให้กับ
 ผู้เรียนควบคู่กับรายวิชา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านการจัดการตนเอง

1. ท่านมีแนวทางบริหารอย่างไร ในการเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการจัดการตนเอง
ในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1. การวางแผน 2. การปฏิบัติตามแผน 3. การตรวจสอบ
4. การปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีแนวทางหรือวิธีการอย่างไร ในการส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถจัดการ
ตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านการตระหนักรู้สังคม

1. ท่านมีแนวทางหรือวิธีการอย่างไร ในการบริหารจัดการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ
ด้านวัสดุอุปกรณ์ ในการเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการตระหนักรู้สังคม

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีแนวทางหรือวิธีการอย่างไร ในการวางแผน การติดตาม และการตรวจสอบผล
การดำเนินโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการตระหนักรู้สังคม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านการสร้างสัมพันธภาพ

1. ท่านมีแนวทางหรือวิธีการอย่างไร ในการวางแผน ติดตาม ตรวจสอบผลการเสริมสร้าง
การเรียนรู้ ด้านการสร้างสัมพันธภาพ ให้มีความสอดคล้องกับภารกิจและบริบทสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีแนวทางส่งเสริมสนับสนุนอย่างไร ให้ผู้เรียน สามารถการสร้างสัมพันธภาพอันดี
ทั้งในและนอกสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านภาพรวม

1. ท่านมีหลักการ แนวคิด ทฤษฎี อย่างไร ในการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้
ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการสนทนากลุ่ม

นายกิตติศักดิ์ แซ่จ້าง

เบอร์โทร 0873110522

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบ

แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบ

เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม
 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

2. แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยข้อความมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice)

ตอนที่ 2 แบบตรวจสอบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความถูกต้องของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ตามกระบวนการ S - สำรวจ, P - การวางแผน, D - การปฏิบัติตามแผน, C - การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน, A - การปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง, R - การสะท้อนผลร่วมกัน โดยข้อความมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

3. ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามนี้จะนำไปใช้สำหรับงานวิจัยเท่านั้นไม่มีผลกระทบต่อปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด จึงขอความกรุณาจากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด ข้อมูลที่ได้จากท่าน ผู้วิจัยจะถือว่าเป็นความลับและไม่นำไปเผยแพร่แต่ประการใด

ผู้วิจัยหวังอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

กิตติศักดิ์ แซ่จ๋าง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ น้อยกว่า 30 ปี

☐ 31-40 ปี

☐ 41-50 ปี

☐ มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

4. ตำแหน่ง

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

☐ ครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวหรืองานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ ต่ำกว่า 5 ปี

☐ 5-10 ปี

☐ มากกว่า 10 ปี

6. ขนาดสถานศึกษา

☐ ขนาดเล็ก

☐ ขนาดกลาง

ตอนที่ 2 แบบตรวจสอบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความถูกต้อง
ของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความสอดคล้อง ความ
เหมาะสม และความถูกต้องของแนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทาง
อารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กำแพงเพชร เขต 2

- 5 หมายถึง รายการนั้นมีความสอดคล้อง/ความเหมาะสม/ความถูกต้อง
อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง รายการนั้นมีความสอดคล้อง/ความเหมาะสม/ความถูกต้อง
อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง รายการนั้นมีความสอดคล้อง/ความเหมาะสม/ความถูกต้อง
อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง รายการนั้นมีความสอดคล้อง/ความเหมาะสม/ความถูกต้อง
อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง รายการนั้นมีความสอดคล้อง/ความเหมาะสม/ความถูกต้อง
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสอดคล้อง หมายถึง แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์
และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่ผู้วิจัย
ได้ศึกษา มีความถูกต้องวิชาการ เป็นไปตามกฎหมาย ศีลธรรมจรรยา

ความเหมาะสม หมายถึง แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์
และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่ผู้วิจัย
ได้ศึกษา สอดคล้องกับสภาพบริบทพื้นที่และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาได้

ความถูกต้อง หมายถึง แนวทางพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์
และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่ผู้วิจัย
ได้ศึกษา ไปตามกฎ ระเบียบ นโยบาย หรือแนวปฏิบัติของหน่วยงาน

ข้อที่	รายการตรวจสอบ	ความสอดคล้อง					ความเหมาะสม					ความถูกต้อง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
9.	สถานศึกษาควรมีการกำกับติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานกิจกรรมในทิศทางเดียวกัน เปิดโอกาสให้บุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการตรวจสอบอย่างรอบด้าน (C)															
10.	สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงานร่วมกัน และพัฒนาการดำเนินงานให้เป็นแนวปฏิบัติที่ดี มีการปฏิบัติร่วมกันอย่างต่อเนื่อง (A)															
11.	สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลการดำเนินงานจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผ่านการประชุมผู้ปกครอง การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา หรือวิธีการสื่อสารทางออนไลน์ (R)															
2. การจัดการตนเอง																
12.	สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการจัดการตนเอง และสำรวจความสามารถในการจัดการตนเองของผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างรอบด้าน (S)															
13.	สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และทรัพยากรในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินการเสริมสร้างการจัดการตนเองและสำรวจบริบทชุมชน สังคม โดยรอบสถานศึกษา (S)															

ข้อที่	รายการตรวจสอบ	ความสอดคล้อง					ความเหมาะสม					ความถูกต้อง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
14.	สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และ คณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน วางแผน ตั้งเป้าหมาย เชิงพฤติกรรมไปในทิศทางเดียวกัน และ ขับเคลื่อนการเสริมสร้างการจัดการ ตนเองให้กับผู้เรียนร่วมกัน (P)															
15.	สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัด กิจกรรม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการที่เสริมสร้างการจัดการตนเองด้านทัศนคติ ทักษะในการ ดำเนินชีวิตควบคู่กับความรู้ (P)															
16.	สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การส่งเสริม พฤติกรรมเชิงบวก สร้างทักษะและ กระบวนการทางจิตวิทยาจาก นักจิตวิทยาหรือบุคลากรทางการแพทย์ ที่มีความเชี่ยวชาญ และนำมาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC (D)															

[illegible]

ข้อที่	รายการตรวจสอบ	ความสอดคล้อง					ความเหมาะสม					ความถูกต้อง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
21.	สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และพัฒนา จุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องร่วมกัน (A)															
22.	สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อน ผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการประชุมผู้ปกครอง การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา หรือวิธีการติดต่อสื่อสารผ่านทาง ออนไลน์ (R)															
3. การตระหนักรู้สังคม																
23.	สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของผู้ปกครอง และความต้องการของชุมชน โดยรอบสถานศึกษาในเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการตระหนักรู้สังคม และ ความตระหนักรู้สังคมจำเป็นในยุค ดิจิทัล (S)															
24.	สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีและทรัพยากรต่างๆ ใน สถานศึกษา สำนวณสภาพการ ดำเนินงานการเสริมสร้างการตระหนักรู้ สังคมและสำรวจบริบทชุมชน สังคม บริเวณรอบๆสถานศึกษา (S)															

[illegible]

[illegible]

ข้อที่	รายการตรวจสอบ	ความสอดคล้อง					ความเหมาะสม					ความถูกต้อง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
35.	สถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีและทรัพยากรต่างๆ ในสถานศึกษา สำรวจสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างสัมพันธภาพภายในสถานศึกษา (S)															
36.	สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และ คณะกรรมการสถานศึกษา สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ร่วมกันขับเคลื่อนในการเสริมสร้างสัมพันธภาพให้กับผู้เรียนไปในทิศทางเดียวกัน (D)															
37.	สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดกิจกรรม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ร่วมกันออกแบบโครงการหรือกิจกรรมระหว่างสถานศึกษากับ ครอบครัว และบูรณาการกิจกรรม เพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เข้ากับการเสริมสร้างการเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน (D)															

ข้อที่	รายการตรวจสอบ	ความสอดคล้อง					ความเหมาะสม					ความถูกต้อง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
38.	สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทุกคน ได้รับอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทักษะและกระบวนการในการสร้างสัมพันธภาพในเด็ก จากนักจิตวิทยาหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ และนำองค์ความรู้มาปรับใช้ ขยายผลผ่านกระบวนการ PLC (D)															
39.	สถานศึกษาควรมีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกบทบาทสมมติ ฝึกการสื่อสาร มีกระบวนการทำงานเป็นทีม โดยใช้โครงการเดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อเป็นการไม่เพิ่มภาระให้กับสถานศึกษา (D)															
40.	สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC และการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพผ่านกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันผ่านการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือกิจกรรมที่ดำเนินร่วมกันในชั้นเรียน (D)															
41.	สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง พุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ไขข้อบกพร่องร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC (C)															

ข้อที่	รายการตรวจสอบ	ความสอดคล้อง					ความเหมาะสม					ความถูกต้อง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
42.	สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาหรือให้บุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการกำกับติดตาม ให้คำแนะนำ และร่วมตรวจสอบผลการดำเนินงานกิจกรรมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน (C)															
43.	สถานศึกษาควรใช้กระบวนการ PLC ในการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบกพร่องในการดำเนินงานกิจกรรม และพัฒนาจุดเด่นให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (A)															
44.	สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังการสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินงานจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการประชุมผู้ปกครอง การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา หรือวิธีการติดต่อสื่อสารผ่านทางออนไลน์ (R)															

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

นายกิตติศักดิ์ แซ่จ้ง

087-3110522

ภาคผนวก จ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤษภูมิพล พฤษภูมิกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุพันธ์ ขวัญแน่น อาจารย์ประจำสาขาวิชาการวัดและตรวจสอบ ผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจวบ ขวัญมั่น นักวิชาการทางการศึกษาและอาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
4. ดร.อุทัย พินิจทะ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลคลองลาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2
5. นางสาวพัชรี ศิริอุเทน นักจิตวิทยาโรงเรียน ประจำสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

รายชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชัย ช้วนนา	อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี หลินภู	อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาจิตวิทยา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
3. นายปวิณวัชร ขุนเทียมเขมชาติ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
ผอ.กลุ่มนิเทศฯ สพป.กำแพงเพชร เขต 2
4. ดร.สุนันตร์ รุ่งเรืองธณชัย	ผู้อำนวยการโรงเรียนยางเรียงราษฎร์พัฒนา
สพป.กำแพงเพชร เขต 1
5. ดร.ณัฐกรณ์ สารปริง	ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตวัดพระบรมธาตุ
สพป.กำแพงเพชร เขต 1
6. นายนฤตล เทศประสิทธิ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองแขวงวิทยา
สพป.กำแพงเพชร เขต 2
7. นางอัมพร เต็มศิริรักษ์	ครูชำนาญการพิเศษ
ครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนว โรงเรียนสาธิตฯ
กำแพงเพชร
8. นางสาวสุภาพร เหล่ารอด	หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนวัดคูยาง
9. นายนพรัตน์ สโมสร	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลพันเสา

ภาคผนวก ช
หนังสือราชการ

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๑๗๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบประเมินคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์	จำนวน ๑ ฉบับ
	๒. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	จำนวน ๑ ฉบับ
	๓. เครื่องมือสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพ	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายกิตติศักดิ์ แซ่จ่าง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหาร เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต ๒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ปจรรย์ ผลประเสริฐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุมัติคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรียานุช พรหมภาสิต)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

Signature Code : F๖MCiKX๗t๖wjk๑Hj1๔uA

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๓๔ ต่อ ๒๐๑๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๓๘

นายกิตติศักดิ์ แซ่จ่าง : โทร ๐๘๗-๓๑๓๑-๐๕๒๒

“ราชภัฏ รวมพลัง อภัยทุจริต”

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๒๕๐๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการกำกับการศึกษาค้นคว้าอิสระ ระดับปริญญาโท

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

จำนวน ๑๐ ฉบับ

ด้วย นายกิตติศักดิ์ แซ่จ่าง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหาร เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต ๒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ปาจริย์ ผลประเสริฐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นายกิตติศักดิ์ แซ่จ่าง กำลังดำเนินการอยู่ในขั้นตอนทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือในการกำกับการศึกษาค้นคว้าอิสระ ทางมหาวิทยาลัยฯ จึงใคร่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการกำกับการศึกษาค้นคว้าอิสระ จากท่านและบุคลากรในหน่วยงานของท่านตามจำนวนแบบสอบถามที่ส่งมาด้วยนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสิฐ ธิญะวัน)

รองอธิการบดี รักษาการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗

Signature Code : F๒NSiKXDu๔1/MP๗blChn

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๓๔ ต่อ ๒๐๓๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๓๘

นายกิตติศักดิ์ แซ่จ่าง : โทร ๐๘๗-๓๓๓-๐๕๒๒

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ที่ อว ๐๖๑๕/๓๑๗๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอมติความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัยผ่านช่องทางออนไลน์ QR Code จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายกิตติศักดิ์ แซ่จ่าง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหาร เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต ๒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ปจรรย์ ผลประเสริฐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยมีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากบุคลากรในโรงเรียนสังกัดของท่าน เพื่อประกอบในการจัดทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามผ่าน QR Code โดยผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ๑) ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน ๑ คน และ ๒) ครูผู้สอนจำนวน ๒ คน ทั้งนี้ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการสืบไป มหาวิทยาลัยฯ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสิฐ ธิญะวัน)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

Signature Code : F๑dSiKb๑tmysoYnM๑XZq

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๙ ต่อ ๒๐๑๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

นายกิตติศักดิ์ แซ่จ่าง : โทร ๐๘๗-๓๑๑-๐๕๒๒

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๔๐๓๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๑๒ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท

เรียน

ด้วย นายกิตติศักดิ์ แซ่จ่าง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหาร เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต ๒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ปจรรย์ ผลประเสริฐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างดี โดยจำเป็นต้องขอข้อมูลจากท่านเพื่อประกอบในการจัดทำวิทยานิพนธ์ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อแนวทางการพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา ในวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้องประชุม ๘A ชั้น ๘ อาคาร ๑๒ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ทั้งนี้ทางมหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดีและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสิฐ ัญญะวัน)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๑๒ กันยายน ๒๕๖๗

Signature Code : F+๙aY๔๖yK๗AT๒๗Xt/YLG

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๓๔ ต่อ ๒๐๓๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๓๘

นายกิตติศักดิ์ แซ่จ่าง : โทร ๐๘๗-๓๓๓-๐๕๒๒

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๔๔๓๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบประเมินแนวทาง

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินแนวทาง จำนวน ๒ ฉบับ

ด้วย นายกิตติศักดิ์ แซ่จ่าง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหาร เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต ๒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ปจรรย์ ผลประเสริฐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยมีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากท่านและบุคลากรในสังกัดของท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี ในการประเมินแนวทางพัฒนาการบริหาร เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในสถานศึกษา โดยผู้ให้ข้อมูลในการประเมินแนวทางประกอบด้วย ๑) ผู้บริหารสถานศึกษา และ ๒) ครูผู้สอน ทั้งนี้ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการสืบไป มหาวิทยาลัยฯ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัณษา ดันตสันติสม)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

Signature Code : F+MCgKZA/dyJoynDnQqn

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๓๔ ต่อ ๒๐๓๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๓๘

นายกิตติศักดิ์ แซ่จ่าง : โทร ๐๘๗-๓๓๑-๐๕๒๒

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นายกิตติศักดิ์ แซ่จ่าง
วัน เดือน ปีเกิด	1 เมษายน พ.ศ. 2538
ที่อยู่ปัจจุบัน	118 หมู่ 8 ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร 62180
สถานที่ปฏิบัติงาน	ครูโรงเรียนบ้านเพชรนิยมน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 หมู่ 2 ตำบลสีกงาม อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2560	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
พ.ศ. 2561	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
พ.ศ. 2568	ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2562	ครูอัตราจ้าง โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 5 (สระเตย) ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
พ.ศ. 2563	พนักงานราชการ โรงเรียนบ้านวังธาร ตำบลทุ่งเสลี่ยม อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย
พ.ศ. 2563	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านเพชรนิยมน ตำบลสีกงาม อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
พ.ศ. 2565	ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านเพชรนิยมน ตำบลสีกงาม อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร